

25029

T. MACCI PLAVTI
C O M O E D I A E

RECENSUIT
INSTRUMENTO CRITICO ET PROLEGOMENIS
AVXIT

FRIDERICVS RITSCHELIVS

SOCIIS OPERAE ADSVMPTIS

GVSTAVO LOEWE GEORGIO GOETZ FRIDERICO SCHOELL

TOMI I FASCICVLVS III
CVRCVLIONEM CONTINENS

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCLXXIX

*2289

T. MACCI PLAVTI

C V R C V L I O

RECENSVIT

GEORGIUS GOETZ

COMOEDIARVM PLAVTINARVM

TOMI I FASCICVLVS III

EG

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCLXXIX

ITINERARIUM
G. J. H. G. V. L. I. O.

ITINERARIUM

ITINERARIUM

ITINERARIUM

EE

LIPSIÆ: TYPIS B. G. TEUBNERI

OTTONI RIBBECKIO

CARITATIS ERGO

D · D

EDITOR

PRAEFATIO.

Cum in recensenda Epidico perquam molestam J libri condicionem expertus essem, quippe cuius lectiones peculiare utrum ipsius codicis librario an fonti debeantur saepius merito dubitaveris, insigni fortunae beneficio factum est, ut eiusdem classis ignotus adhuc codex saec. XIII ex Ambrosianae thesauris protraheretur, ex quo non modo quid in J librarius peccaverit facile dignoscas, verum etiam proprias quasdam lectiones sane quam utiles commode petas. Quo de codice (E) quae Loewius et ego Mus. Rhen. a. 1879 p. 53 sqq. demonstravimus, eorum summam hoc loco quam paucissimis comprehendere visum est.

Codex Ambrosianus J 257 infer. membr. forma quat. min. saec. XIII foliis 94 octo priores fabulas exhibet; fol. 34—39 (Aulul. II 2, 14—IV 1, 19) saec. XV suppleta sunt: eodem tempore Volcatii Sedigiti versiculi notissimi in fine additi. Correxerit codicem homo cum librario aequalis, quibus correcturis cum m. 1 par est auctoritas; quae contra saec. XV ex vulgato textu m. 3 interpolavit, indigna sunt quae respiciantur. Fuit olim codex Ioannis Vincentii Pinelli, postea Friderici Borromei cura in Ambrosianam translatus est.

Ad idem cum J genus pertinere E ex multis scripturis congruentibus facile apparet (cf. p. 56 l. c.); ex J autem ne transcriptum esse statuas, lectionum cum B concinentium multitudine prohiberis: quae cum ex B ipso petitae non sint (cf. p. 57), ad fontem cum B gemellum revocandae videntur. Unde haec artis criticae lex constituitur: JE codicum lectiones, licet B obstet, diligenter examinandae sunt; contra quas peculiare habet aut J aut E contradicentibus aut BE

aut BJ tantum non omnes negligentiae vel errori tribuendae sunt. Quamquam in his quoque sunt quae merito respiciantur. Nempe enim duplices saepius in archetypo librorum B et EJ exstiterunt lectiones, quae dissimili fortuna usae sunt, ut modo utraque scriptura in omnibus modo in duobus modo alterutra tantum in uno codice servaretur. Exempla qui quaeret ex disputatione nostra petat. Illud addo, virtute codicem E Britannico multo praestare.

Quare cum ex iusto commentario scripturae huius libri abesse non possint, Epidici collationem huic praefationi inserendam esse duxi. Notata sunt ea, quae a mea editione discedunt.

PLAVTI CISTELLARIA EXPLICIT | ARGUMENTŪ INEPIDICŪ
 PLAVTI. *Argum.* 1. Mit, cum spatio initiali, et sic semper in
principiis scaenarum 2. serui atque conductam 4. erili m. 1,
 herili m. 3 sororem ex sorores m. 1 5. Imprudens iuuenis com-
 p̄sse 7. haec (e semierasa) querebat 8. Set m. 3 ex Se
Fabulae I, 1 EPIDICVS THESPRIO SERVI ·II· 1. adolescens
*punctis al. m. additis*prehendit 2. odio es post familiariter
sequitur epidic' 3. Epidici nota om. oh epidicum ne 5. satis om.
 certe 6. dii dent que 7. saluom m. 3 ex saluon ceterum?
 ep. (? ep. add. m. 3) esse quod eo assolet 8. spondeo (po ex ple)
 quid, q ex e m. 1 me accepturum si dabis *singillatim scriptum est*
in medio versu 9. uelis enge 10. agilior huic (hac m. 3)
 gratia esse 11. epi praefixit m. 3 iam diu 12. furtificus, r
 m. 2 ex i et fi m. 3 ex si ante hac 13. Dii pro te fort. spa-
 tiolum tues 14. aṗ curiculo m. 3 ex curculio 15. adipis-
 cēdi scurra es 16. quidem qud̄uis m. 3 ex quamuis 17.
 EPi m. 3 ex thes agis 18. epid' er. Capri ginū m. 3 ex Capre
 aginū hoīē, m. 3 supra vers.: hominum phantherinum, h ex-
 punxit m. 3 19. tepri m. 3 ex ep ut illi (a m. 3 add.) respon-
 probe, in lac. m. 2 dit scripsit, unde m. 3 deas fecit 20. n̄r
 m. 3 ex n̄rē ualet TH. pugilice athleticē, e post h expuncta
 21. adtulisti, sine Thesprio 22. set estis adueni, s post i m. 3
 del. EP ubi is ergost nisi m. 3 ex ubi is egost ep̄ nisi innidulo
 m. 3 ex inuidulo 23. si s. v. m. 2 dii 24. thesprio om.
 opera reddetur m. 3 ex operam redditur 24/25. discriptio ut in B
 25. aut m. 3 ex antē preturam 26. hoc om. 27. Thes-
 prionis nota versui 26 adhaeret a m. 3 ex ad Quid nam 28.
 uiminei m. 3 ex iuminei ut vid. ue 29. set tu om. stra-
 thiphocli, altera h m. 3 ex r 30. quidem 31—33 post 36 31.
 EP om. que 32. transuolauerunt TH] EP prognatus
 33. apportabunt ei nereii filie 34. tu pro istue 35. improbum
 36. antea 37. EP om. uidendum est scr̄utariis i scr̄utariis,

prima r m. 3 expuncta 38. ad] is ad 39. superside *m. 3 ex super*
set, ut videtur lubet finem face, l *m. 3 ex i, t f e corr., face ex*
facere et ante face m. 1 ut vid. fine del. 40. percuncharier ubi
 ipse est stratipocles, ubi *m. 3 s. v. add.* 42. senem non uolt
 The. Tu scies (the *s. v. m. 3*) 43. the ante quia *del. m. 3* ado-
 lescentulam 44. de ex da *m. 3* exte 45. emit ex emet *m. 3*
 46. prius quam hinc ad 47. michi ab lenone (*ex lenonem m. 3*)
 fidicina (a *ex a*) 48. ideii imperatum et in marg. at impetratū
m. 3 49. uentus est eximo *ex exim m. 3* uelum *ex uelim*
m. 2 uoratitur (a *del. m. 3*) 50. ue Quid istuc quidnam est
m. 2 in ras. 51. 52. Verba Quid — Quot minis *add. m. 2* 51.
 Quid istanc *in ras.* uili *ex uilei m. 3* 52. Quidi gitor *ex reddi-*
gitor m. 3 Quot *ex qui vel quid m. 3* Tot quadraginta minis
 53. Ante Id e *vel e scrips. et del. m. 3* th. ab (th *m. 3*) Ante
 danista *ut vid. a del.* ep. sūpsti (ep. *m. 3*) foenore 54. th. in
 dies (th *m. 3*) minas que pape (pa *ex ea m. 3*) 56. dii immor-
 talis (is *ex es*) basilisce 57. ei om. perdidit me perdidit arma
 58. nam *ex num m. 3* cotidie ab *ex ad m. 3* epistolas
 59. set obtumum est satius est 60. seruum sapientia est
 61. Nescio edepol qd (d *add. m. 3*) timidus es om. tuum
Lac. sign. om. 62. commeruisse ab sente (s *ex a*) inte 63. sis
 asta huic 64. tēp *ex ep m. 3* amat ne de (d *e corr. m. 3*)
 65. hercle om. detegetur *corr. in degetur m. 3* 66. plus te
 67. me om. uetuit 68. sodalem om. cheribolum proximum
 69. uenturus est ipse *ex ipse* 70. prius se conuenire 72. tu
 edepol re es turbulentus *ex euedepol res turbulentus m. 3* 73. hecine
 74. pereunda est 75. ad me (*post me spatiolum*) 76. intereas
 78. cum beneuolente maximam ame 79. conditione si-
 quid 80. lubentius *ex iubentius m. 3* 81. illic *ex illinc m. 3*
 es nunc 81–85. Verba quo in — neque ego nunc om. 85. qm
ex qm m. 3 86. impedito 88. senem *ex senex* 89. filio] fidi-
 cinā, in marg. filio *m. 3* 90. fidicinam om. quam ipse amat
 91. abduxit anima causa 93. Antē dispoliet *del. pdae m. 2 ut vid.*
 dispoliet *ex dispoliet m. 2* 95. At enim bat enim om. nichil
 plane (p *ex p̄cau*) corruptūst *ex corruptust m. 3* 96. homo
 es 97. libidost tute deseris 98. fatiam men tu 99. qui-
 dem antehac *ex ante hac m. 3* 100. qid? aliqua *cum lac. in*
princ. reppiundum est set ceso *ex censo m. 3* 101. ado-
 lescenti negotii 102. cheribulo (u *ex o*) equali 103. huc
ex huic m. 3

STRATIPPOCLES. CHERIBOLVS ADOLESCENTES SERVVS

DV 104. cheribole 105. meorum *ex eorum m. 3* merorum
 edictaui tibi *ex edectauit ibi m. 3* 106. P̄t *ex P̄pt m. 2* etatem
 stratiphocles *ex stratipoces m. 3* 107. Id ne bono at probo
 108. inpraeda es qui id non *ex quid m. 3* 109. inimicis *ex*
inimicos corr. ut vid. m. 3 michi reppi 110. pudicitie eius om.
 et numquam (et *eras.*) 111. cum 112. nichil c̄solatur 113.
 te iuuat *ex re iuuat m. 3* re est 115. qd' *ex q m. 3* daniste

datur 116. haberem STRATIPOCLES *om.* pollicerer retulit
 117. beneficium (*i del. m. 3*) emortuum est 118. differor defatigor
 119. michi fur no mensos — hodie *v. 122 add. m. 2* 121.
 irrigatum 122. comparassit 123. sillabam 124. promitte id
 125. parate simbole 126. aggrediar *ex* adgrediar erum
 suum stratiphoclem (*h add. et m ex n corr. m. 3*) 127. salua im-
 pertit seruus 128. saluum te gaudeo huc aduenisse 129. Be-
 nene (*ne post. s. v.*) Amorbo āmo (*i s. a add. m. 3*) eger
 130. qd' *ex q m. 3* tu *om.* 131. impetratum (*ex imperatum m. 2*)
 est emptast ancilla 132. perdidisti *ex* perdisti 133. cara est
 retulit 134. mihi tantopere te et (*t add. m. 2*) epistolas
 135. impendet 136. hercle miserum est hominem ad *ex* ho-
 minem *Id m. 3* 137. *Ante* benefeci *del. ma* 138 *Pers. add. m. 3*
 cum illas scriptas 139. *Ante* piacularem *del. at m. 3* ob-
 stultitiam 140. stultitię tuę succidananeum 141. opus est
 142. danistę resoluas 143. modo *ex* domo *m. 3* me uis
 aquo trapezita *ex* trapezita 144. libet solis 145. inpistri-
 num 146. periclo *ex* periculo *m. 2 ut vid.* 147. ioui tergo *ex*
 ioui (*u e corr.*) ergo *m. 3* nostro set *ex* nostros *m. 3* cum
 149. *Post* istuc *del. q* iubet periculum audatiam 150. quod
 lubet *ex* quod iubet *m. 3* 151. ISTROTINO *praem.* de illa
 re reppibitur 152. exoluam consilii es 155. trans mittas
 156. set illa est 157. *Pers. add. m. 3* *Strat. not. del. m. 3*
 158. luculente dere *ex* dare 159. incorde consiliarium (*ante l*
del. d) 160. cui potissimum 161. hęc 162. dormitandum
 copia est 163. tibi adeundē (*d' ex d m. 3*) certum est
 .i.i. abi (*ex abe ut vid.*) 164. abi intro adolescenti *in marg.*
at ditiā rubricator herili (*h s. v.*) 165. ambulet neue usquam
 obuiam ueniat (*ueniat add. m. 2*)

APOECIDES PERIPHANES SENES .II. DV 166. *Super* homi-
 nes *m. 3* sunt cum nichil pudet, ubi pudendum est (*ex puden-*
dūst) *om. ceteris* 167. pudor cum usus est ut pudeat 168. tu es
 q des 169. gnatum (*g exp. m. 1 ut vid.*) te *om.* 110. qua
ex quam ras. 171. commemoros que domi est 172. familiam
 173. reuereor *ex* reuertor *At ex Ad m. 3* 174. uxorem quam
 tu exequi 175. cuius sepulchrum sacrificas 176. orcho
ex orco *m. 3* hostiis *ex* hostias 177. licitum est uiuendo uin-
 cere Pe. Oh 179. erumpna illa mihi 180. pulchra mari-
 tatast (*s. a post. add. e.*)

EPIDICUS. SERVVS. APOECIDES. PERIPHANES SENES DUO
 181. *om.* 182. atat certe (*certe in tacete corr. m. 3*) bonum
ex lonum *m. 3* 183. foras auspicio 185. cultrum *ex* clilistrum
m. 3 marsupium *ex* marsupii *m. 3* 186. set eccum *ex* haec-
 cum *m. 3* conspicora poecide 187. *Lac. sign. om.* quat
 188. hirudinem *ex* hirundinem *m. 3* exugebo *ex* exugelo *m. 3: in*
marg. m. 3: al' exorbebo *Lac. nullum indicium* 190. apoe *praem.*
m. 3 fiat † (*del. l m. 1*) *Ante* Laudo 8 *litt. spat. om. nota*
 tuum 191. iuniorem *ex* imorē herere *ex* haere *m. 3* 192. ex-
 crutior *ex* exeruor *m. 3* epi *in 8 litt. spat. m. 3 add.* di hercle
 omnes me 193. abse 194. orna te *ex* ornate *m. 3* incollum

- coniice (ii ex i m. 3) 195. itaque ex atque m. 2 adsimulato (a ex s)
 196. siquid immorlales ex imortales 197. per totam (totam del.
 m. 1) omnem urbem quem 198. medicinas (med ex me fid m. 3) ton-
 strinas inforo 199. myropolia ex miropolia circum q (q ex q̄)
 200. pene incursu (su ex si m. 3) 201. Apoec. praem. epidictum
 202. ego quidem sedhere ex sedere m. 3 203. amabo aduenire
 oportunitate 204. mane adquiesce Ep. s. v. add. m. 3
 205. Ap om. recipiam anhelitum ex hanelitum 206. thebis. Apoec̄
 scit factum (scit m. 3 corr. in sic) 207. dicit f. om. ep. (4 litt. spat.)
 ego ita 211. quisque 212. uis^s 213. quantus 214. ornate
 queque ex quisque m. 2 ibi om. 215. maxime 216. plereque
 218. tibicine quatuor ex quattuor m. 2 219. quom illa (illa
 ex illam m. 3) de amat 221. aput portam 222. aurata ex
 aurota m. 3 ornamenta 224. istec facimus 225. Pers. om.
 ut in inducta (c del. m. 2) erat (ex erit m. 3) Per. not. inser.
 tam om. 226. exornate multe 227. tributus maior penditur (m.
 p. del. m. 1) cui imperatus potesse 228. pditur 229. Pers.
 not. om. iste que uesti quot annis 230. rallā m. 3 ex ralia
 cesitium 231. indusiatam (s ex t) caltulam (l prior m. 3 s. v.)
 crutulam (s. u pr. o m. 3) 232. sub parum sub miniam
 basilicum ex basilicam m. 2 233. garinum aut gerrinium . gerre
 maxime 234. Ep. Qui? Per. Vocant laconum 235. Ep. praem.
 aut tiones uiri 236. Ap. praem. ocepere ex occipere m. 3 alie
 237. due post me sic sese solens 238. me harum sermoni operam
 240. que lubido est ex libido est m. 2 241. illiqui cum 242.
 conspicate 243. te om. 244. mulieri liberę quam uult (in marg.
 al' liberare m. 3) quisnam ex quisquam m. 2 245. illi ibi no-
 minat stratippoclem (clem ex dem m. 3) 246. periphane qd
 ex q m. 3 247. actum post ibi illas 248. cepi rursum (um
 ex us m. 1 ut vid.) pauxillatim 249. hominem me uis (me uis ex
 meuis m. 3) in marg. at hominum add. m. 3 250. interrogaũ (ũ in
 ras.) qui (s. v. vid. s erasa esse) 251. quin allate sunt tabelle
 astratippocle 252. abdanista foenore 253. paratum et sese
 ob certo om. 244. sic del. m. 3 agebat sic se ab se atque
 epfa (al' epl'az m. 3) 255. expetesso (prima e ex a m. 1 et altera
 s ex r m. 3) 256. reppiamus callidi consilii 257. hic (h
 ex n) equum 248. dederim (i ex e) 259. opinor 262. Qđ
 ex Qđ m. 3: eadem s. v. add. † qui 262. deridebitis (bi s. v.)
 264. reppitote 265. metitur (e s. v.) que 266—270. Verba
 tuae sapientiae — em om. 271. epi praem. m. 3 aduenit 272.
 herus (l'cras s. v. m. 3) non uenerit 273. michi illinc (n add.
 m. 3) mane (a ex e) hic hunc adfore 274. quid tu (tu del.)
 Apoec. inserit cod. faciendo 275. epi praem. m. 3 276.
 quasi que Ep. rogas om. 277. Ep. praem. argento (s. v. uz
 m. 3) prius quam 279. ex ante aliquo del. m. 1 eam om.
 amoueat (as in is corr. ut vid. m. 3) tua 280. sententia est
 aut ema poecides 281. Qui ego iam commentum 282. ei erit
 283. Ap. Vi (tut s. v. m. 3) sapis 284. Ep. om. callide
 quicquid acturus V. 285—287 exhibet post 290 Lac. sign. om.
 285. namtelo nō ep (ep. del. m. 1) eq̄ († te illo in marg. m. 3)

- opus factost ne ex nec m. 3 286. filii ex filia m. 3 probibeas
 287. nequa eam (m ex n) eueniat 288. reppi m. 3 ex reppe
 290. defecat 291. Ep. in textu: add. m. 3 in marg. l'apeades optimus
 292. tenet PER̄ 293. Pers. om. h. l. habeas notam ep.
 inser. set 294. quo iast fidicina epid̄ illane 295. epi m. 3
 add. Per. quanti emi potest minimo 296. epi praem. m. 3
 minimo minas 297. nichilin captio st 298. decet 299.
 illam alius adolescens 300. rodus 301. emit ex emet m. 2 ut
 vid. iubeas 302. tace et om. inpetra 303. hic (u add.
 m. 3) 304. epidice (di ex ce) Ante ueni del. a m. 1 ābitas
 ex habitas m. 3 prius quam 305. numera (ra s. v. m. 3) nichil
 EPIDICVS SERVVS 306. in agro attico 307. eque peri-
 phanes (p post. e corr.) 308. atque armario 309. lubet ex iubet
 m. 3 311. faciatque (s. at add. at m. 3 = faciat atque) atton-
 deant ex attonedat 312. set 314. qq; ex qq m. 3 hao ex heo
 315. fidicinam sibi huc domum 316. facret 318. aduersus
 319. dampnoso
 STRATIPPOCLES CHERIBOLVS ADOLESCENTES 321. mihi
 eueniant 322. sit (t corr. in c m. 3) ne quid nec nescit (c
 post. del. m. 3) 324. copiam parare 325. Ante in del. c m. 1
 oppido om. 326. St. Si prehendero 327. numquam ego (ego
 del. m. 1 et m. 3 puncta subscr.) irridere 328. inultimum (in marg. al'
 inultū m. 3) seruum — 329. Pers. om. ferre ex fere m. 3: in
 marg. al' facē^{rr} m. 3 tibi cui quisi diuitie domi maxime sunt
 330. nummum his habes 331. luberis ex iuberis m. 3 332. aliquib;
 aliqua tibi spes est fore mecum fortunam 333. Ve tibi
 muricide homo lubet ex iubet m. 3 334. mihi blactis m. 3
 ex latis 335. quod (o ex i m. 3) nusquamst neque ego id immitto in
 aures meas 336. michi adiumenta ades et iam
 EPIDICVS SERVVS STRATIPPOCLES CHER ADOLESCENS
 337. tuum 338. perit 339. ni quid (q ex t) tibi hinc in spem
 referas oppido hoc politum est 340. crede ex credo m. 3 tu
 om. 341. immortales michi ut om. 342. impetrabilem
 343. incoloniam hunc hunc auspitio commeatum 344. michi con-
 cesso (con del. m. 3) cum set edes duos sodales (e ex i)
 345. herum cheribulum 346. Ab hoc inde v. notas pers. add.
 m. 3 supersit 347. daniste 348. floccifatio 349. tuum
 parenticidam 350. nichil uulgata 351. paratum hodie om.
 at ego follitum 353. dinumerai (ui ex uit) credidit
 354. auxsilium ex consilium apparetur 355. inueniam ita 356.
 ut cum ue tibi 357. Person. om. pelia teneo actorem 359.
 quasi q̄ amaret caueat male iam captus est 360. inmeo
 tuus collocavit 361. ueniens 362. que adducta est orchus
 (h add. m. 3) ego hanc astutiam institui ex instituā 364. le
 nonem ego met solus ex solū eum ego 365. siqd̄ ex siqd̄ m. 3
 adueniam esse datum 366. profidicina 367. nudius tertius
 denumerai 369. suum imprudens alligauit (s. ui add. b m. 3)
 370. accepit (p ex p̄) que nunc est adducta: corr. al. m. in ad-
 ducta nunc est 371. ha ego 373. que que docta 374.

tuum (t m. 3 ex s) Strat. om. parate (ra ex te) 375. Pers. om. astutusque honustam 375. mitram ex nutram: in marg. al' mittam m. 3 set 377. habeo (h del. m. 3) 378. ille ad faciendum meę quidem 379. Cher. m. 3 hinc (h ex n) 380. Atque add. m. 2 lubentius (l ex i m. 3) abste 381. auspicio preda incastra

PERIPHANES APOECIDES (utrumque in ras.) SENES .II. MULIER FIDICINA 382. onoris cum spat. init. homines ex hominis m. 3 equum 383. contemplarēt (ēt ex et m. 3) suum 384. sibi id qui sapientie 385. possint 387. uitā ex uita m. 3 uixissent (x m. 3 ex c) inadolescētia (post a ex ā rasura) 388. exstat post v. 393 389. uel quasi egomet quidum ceperam 390. ego me excrutiare animi 391. melius (li exp. m. 3) mederga aut quasi plurimum 392. inadolescētia 393. deliramus (ra add. m. 2) 394. huc om. sodali s it (s it ex sit m. 3) 395. saluum 396. fit (f ex s m. 3) ap. m. 3 deequē te s. v. m. 2 res propere om̄s (s add. m. 3, sed postea er. est) placet 397. Pers. om. cum homini (m. 3 ex nomini) omnis prospere ex propere m. 3 398. set hanc iubes intro abduci Per. m. 3 399. mulierem concludi uolo 400. Ap. Quid cauesis m. 3 ex cauesiris 402. ediculam istac seorsum (e s. v. m. 3) concludi uolo om. 403. di uortunt (i del. m. 3) lupe 404. sapienter (a ex e, r ex m) non (ex nū m. 3) nimis 405. quisquam sue filie 406. hodie om. t̄pr 407. ap. m. 3 michi 408. tuum uidisse m. 3 ex tuū nisse 409. apparabat quidem est 410. quanti uis 411. Ph. praem. m. 3 412. facete om. nescire hosse (h del. et o scr. m. 3 e corr.) 413. illam ridibundam ex laridibundam m. 3 atque m. 3. atque ex aque m. 1 adduxit ph (ph m. 3) 414. Pe. s. v. m. 3 qđ s. v. 415 — 420. domi ego illic ceteris quae interposita sunt omissis 421. cum bardum (dum ex dus ut vid.) sta decet 422. apud ex aput m. 3 ei ex eum ut vid. 423. ire ex ire (i ex e m. 3) atque esto ex atquest m. 3 reuertere 425. Pe. s. v. m. 3 nichil amicost oportuno amicitius (ci exp. m. 3) 427. allegassem ex alligassem m. 3 hominem om. 428. minus hominem quam doctum callidum (u ex a m. 3) 429. ossublītum me alchis ex mealchis m. 3 Secuntur v. 430 quattuor versus quos posui post 443, ubi vide apparatus 431. set quis hic 432. clamidem

MILES SENEX PERIPHANES FIDICINA 433. preterbitas edis 434. platenus (n ex corr.) 435. phi praem. s. v. m. 3 tuum (tu e corr. m. 3) cauead. (d ex t m. 3) retulit 436. Pers. om. adolescens queritas 437. cōmostrasso hecquam (h add. m. 3: erasa est postea) abste 438. michi 439. omnes (e ex i m. 3) deceat agere deceat (del. post. deceat m. 3) 440. adolescens 442. suas (u ex it m. 3) de illius ore (ore ex ille m. 3) sordide ex ordine m. 3 444: cf. v. 430 hec 445. in adolescentia om. hoc loco 446. cum 447. eradicabam hominum adulescentiam (u ex o m. 1 et m add. m. 3) 448. set queris platenium 449. nempe quem in 451. adeptum phi m. 3 in 11 litt. spat. 452. demissis 453. Mil. in ras. m. 3 quero cui 454. suas ex suus m. 3 michi 455. qu in tu m. 3 ex quo

- in tu alium (m ex s m. 3) queras cui farcias ex faruas
 m. 3 456. intelligas 457. audiuite ex an dinite atat ex aetate
 m. 3 458. quiscit (c er.) 459. adolescensitast (itast ex ntiast m. 3)
 460. Mi. s. v. m. 3 461. nonst 462. molestum non est (post est
 spat. 9 litt.) nisi 463. michi accipias habeas 464. uera om.
 paream (a post. exp. m. 3) 465. illam hodie uolo 466. michi
 que 467. empta est 468. si om. denumerentur mine
 470. exhoneres 471. Pers. spat. relictum hec istis Per. om.
 472. Pers. om. concilia iusti pulchre Eioras (Ei ex F ut vid).
 474. eique gratus (i ex u corr. m. 3) 475. Que intemperie (e
 ult. add. m. 3) tenent 476. mithi ut vid. cudis (at trudis m. 3
 in marg.) 477. produci intus iubes Pe. spatium non relicto add.
 m. 3 Hec (e m. 3 ex o) ergo est 478. michi 479. cropoli-
 stidem 480. inquam est inquam est noiuisse 481. eam
 483. hec gentium est 484. Mi. m. 3 spatium non relicto 485.
 reor et hec 486. seruum misi sectari (post misi spat. 12 litt.)
 487. is om. hanc fidicinam (post hanc 18 litt. spat.) 488.
 Hem 489. tuus quid 490. cerua om. 492. ubiubi est
 493. Pers. om. Euge fruge (e ex i m. 3) frugi es pugnasti
 homo es 494. hem unxisti (h del. m. 3) minimi 495. apocides
 Fidiç 496. fi praem. ehandū m. 3 ex eandū istunc hominem
 nunquam ex numquam m. 3 498. sum libera quinquennium
 499. Fi praem. m. 3 negoti est meę 502. minimi 503. Set
 reropolistidem 504. liber ast (li ex u m. 3) 505. habitaret
 (ar exp. m. 3) dicere om. dum incerte (e post. ex o m. 3)
 506. eo (h s. e) an/// (er. i) aliquis eam (ante aliquis spat. maius est
 et ali add. m. 3) 508. stratiphoclen ex strapoden m. 3 aiunt om.
 perifani 509. absentē ex absente m. 3 510. si (i ex c ut
 vid. m. 3) istec 511. exenterauit (en ex in corr. et t post. add.
 m. 3) marsupium 513. crutiatu obeas 517. sim 518.
 eam ne 520. depeculatum eis 521. ei om. sic 522. atque memi-
 neris fatio 525. sapientiozem (dein spat. 17 litt.) manubrio mulier
 526. Adnectitur haec scaena antecedenti Si quid est homini
 animost 527. cui 528. confluunt que 529. erumpna
 excercitatam (er s. v. m. 2) habet om. med 531. collocem spes
 532. gnata (ta s. v. m. 3) neque ea nunc 533. illec (post c er.
 i) est mulier peregre adueniens que 534. dictust (post st
 1-2 l. er.) locis habitare michi 535. hec usus inuenit
 536. qui (qu ex m) mihi habitet ex habitaret m. 1 ut vid.
 537. me uidisse 538. Est ne an non est (est er.) retur (t ex
 c) 539. Phil. om. uisitauit antihac ceteris om. 540. Per om.
 Certe (e add. m. 3) Post east 16 litt. spatium pauperculam
 memini (n e corr.) comprimere 541. hiccine est (est s. v. m. 2)
 qui mihi in (in s. v. m. 3) primus (imu ex umi) pudicitiam pepulit
 542. que compressu 543. Phil. praem. Per. Haud scio
 Per. om. sin 544. dubiam dant ex de ibandant m. 3 animi pen-
 deo om. 545. sin incerto animo 546. muliebris mihi (mihi era-
 sum) adhibenda mihi malitia nunc est 547. compellabo atiem
 548. mihi 549. Phil. (M) m. 3 saluus Ante sis saluu del. m. 1
 550. uti 551. iniurius (u post. ex i) 552. tue memorie equum

commode 553. fabulata es Quid nunc *om.* Hem rectius (*cum pers. spatio*) 554. Memini id. Pe. in Epidauro ah 555. ardens (*n e corr.*) mihi aspersioni p *ins. m. 3* paupercule 556. tuę que me leuare *ex* leuare me 557. inmea erumna grauiter *ex* grauem *m. 3* 558. saluum 559. erumnosam compotem 560. quid quod digitus (*ex* dii oitus *m. 3*) te turbat tuus 561. Phil. *om.* exte Per. *om.* 562. hostium est face 563. mee heccam (*h del. m. 3*) 566. accurauit is ad *om.* impense improbus 567. sime (*m e corr. m. 3*) si salua sit *om.* 568. cropolistidem *ut vid. m. 3* *ex* morodolistidem *ut vid.* huc *om.* edis 569. mihi (*m e corr.*)

FIDICINA PERIPHANES SENEX MVLIER 570. edis 571. uenienti salutem (*u ex corr. m. 3*) 572. Quę exequitur aspectum tuum 573. istec 574. haecine Hęc que natat 575. Tune cur ego hanc que 577. uestim̄tum immutabilem 578. *Lac. sign. om.* 579. *Lac. sign. om.* aliter (*i add. m. 3*) sues *ex* suus *m. 3* 580. Ne ego (*in marg. al' nego m. 3*) me *om.* quae sit *om.* Proh deum *add. m. 3* 581. alienos egurgitem (*rgitem e corr. m. 3*) domo *ex* domū *m. 3* prorsum *ex* prorsum *m. 3* tū quem 583. tuum 584. negat (*a ex e*) 585. si nonuult (*o s. u post. m. 3*) tamen 586. me equum est non uult 587. cur uocabas (*bas ex bis m. 3*) istec culpa est 588. te *om.* appellas 589. sime appellet filiam (*m add. m. 3*) 590. hec mater mea est 591. que 592. michi magister fuit austrum perculi (*r add. m. 3*) 593. ibi *ex* tibi *m. 3* pater peccaui *om.* umquam audiuerō *om.* 584. tuam *s. v.* 596. ob hanc (*hanc del. m. 1*) eam ratus 598. *crd del. m. 1 ante credidisti seruus michi 599. Quid si ex Quasi m. 2* aliter uisum *ex* uisum aliter poteris (*o e corr. m. 3*) nouisse (*se add. m. 3*) 600. ut primam qui 601. fles *ex* fle *m. 3* habeto 602. repperiam cuius *ex* quis *m. 2* 603. Adolescentem (*m add. m. 3*) emisse *ex* emisse *m. 3* Pe. *s. v. m. 3* 604. asserua circa (*al' circē m. 3 in marg.*) 605. querendo 606. inuenio *ex* inueniam fiat *ex* fiad

STRATIPPODES ADOLESCENS SERVVS EPIDICVS DANISTA MVLIER 607. michi est qui de *ex* quid *m. 3* 608. quae *ex* (*ex add. m. 3 in 3 litt. spat.*) praeda. set heccum (*h m. 1 e corr.: del. m. 3*) 609. illi caperat *ex* illic aperat *m. 3* Post frons *lac. 5 litt.* 610. Ante iuppiter *del.* epidi *m. 1* 611. excruciatu 612. periphanen aderat ibi (*ibi ex ubi m. 3*) 613. hinc (*l' nunc s. v.*) 614. St. *s. v. spat. nullo rel.* commoditas 615. Quidest *ex* Quidem *m. 3* mihi adfugam 616. *Hic v. exstat post v. 617* tenes *ex* senis *m. 3* 617. queritant secum suauis (*sua ui m. 3*) 618. qpp cui in mundo 619. me illi sinactis (*s post. del. m. 3*) 620. set *ex* si *m. 3* grauas tellus qui *ex* q' *m. 3* 621. Hicest hec illa est ego *om.* epi *s. v. m. 3, spat. nullo* Haeccinest 622. Est ne ita *om.* Ante aspecta *pers. spat.* ep. hęc (*ep. s. v. spat. nullo m. 3*) St. Contempla 623. Epi *praem.* ugniculo Str. (*m. 3 s. v.*) est estestu (*e prior m. 3: s. v. ep. m. 3: u m. 3 in ras.*) uisse (*e m. 3*) 624. Str. Est ne conspice (*pice m. 3 in spat.*)

- 7 litt.) quasi quom om. pulchre ex pulcherbe uideris 625.
 Post corium 2—3 litt. spat. pulchrum 626. Appelles pincent
 (c m. 3 videtur mutare voluisse) pigmentis ulmeis ex ulmiis m. 3
 627. dii immortales socio iussi admirer pulmunes 628.
 quod michi 629. Hec remorata ex rem orata m. 3 me ex
 inedem m. 3 Siquidem 630. remoratus 631. me om. nu-
 mera numerā (post. numerā del. m. 3) 632. pernumeratust Ep.
 Tene Dan. Sapienter uenis 633. St. praem. opperire (alt. p
 add. m. 3) Str. s. v. spat. nullo domist (st er.) est 634. Sta-
 tim (n ex m ras. m. 1 et in marg. l' satin m. 3) Ante sincere (post.
 n erasa e) 1—2 litt. spat. V. 635 post 636 exhibet 635. uideon
 ex uideom m. 3 ne ego ex nego m. 3 te periphanifiliam ex te-
 phere panifiliam m. 3 636. ephilippa natan es thebis ex natā
 asthebis satan ex satam m. 3 637. quod (s. v. l' qui m. 3) meum
 638. Vi. s. v. m. 3 spat. nullo michi V. 639 post 640
 639. afferri ex afferre 640. epi praem. Lunulam ex Tunulam
 m. 3 indigitum mi hō 641. Vi praem. Tune is es qui
 te mercatus om. tuus est 642. Lac. sign. om. in alia (in del.
 m. 3) 643. ui uist tranquillo es 644. dii experdita 645.
 aput ex apud m. 3 646. mine 647. siquid Post erit erasit
 erit m. 3 648. mea es Vi s. v. spatio nullo tue que 649.
 sanan (n ex m ras.) suum 650. sum om. dum intro eo atque
 ex eo (x ex a m. 3) 651. boni est 652. reperisti stultus
 653. prestost illa om. — 654. Versum add. m. 2 inlibertatem
 656. cetera faxo scibis m. 3 ex faxost cibis cum s. v. m. 3
 657. hac me soror 658. siquid seuiunt ex sic (i in e corr.) uinit
 659. suppetias (post. p ex r m. 3) michi 660. Ep. om. ortum
 adfer domum auxilium (prior u s. v. m. 3) michi 661. magnas
 tres (t exp. m. 3) fatio senes ex senex m. 3 662. intro (ro ex
 o) accurentur 663. haec ex hac m. 3 que stratippodem
 664. obitiet michi 665. abeo ex habeo m. 3
- SENES .II. SERVVS MVLIER 666. huic 667. me 668.
 tace sis modo sine me aspici tibi iam ut 669. te comitem
 te (post. te del. m. 3) querere 670. lassitudinem ingenua
 671. Quot illic ex Quod illi m. 3 homo om. Ante atque 2—3 l.
 spat. te (t m. 1 ex m) 672. exenterauit (uit ex corr. m. 2)
 673. amenam ex amen (2 litt. spat.) m. 3 vulcani irati est
 674. si propius astesta (post t er.) es tucalefacit 675. deis (ex dehis
 m. 3) plusquam placeo ex ploceo m. 3 deorūst (puncta m. 3)
 immortalium 676. Michi 677. male feci michi
 suppetie domi m. 2 e corr. 678. queram 679. dum sine me
 queras mea Ante uel medio 2 litt. sp. in mari 680. Ep. om.
 queris 681. fugiti num m. 3 ex fugitium a om. concessit
 uis 682. Lac. sign. om. 683. uince ex uincere ut vid. ē ostendo
 684. colliga 685. Ilice tua dimonium (um ex a) mihi
 facis Ap. pro Ep. qid' m. 2 ex qid 686. Per. praem. Ep.
 person. om. 687. nichil michi depre faciliex (i post. add.
 m. 3) oras 688. eo quid uerbo haadtuo ex auttuo 689.
 conligande hec libet colligo 690. Ante h. v. exstat v. 692
 suo loco repetitus tragulam (m add. m. 3) iniicere ex inicere

m. 3 fecit 691. cum asto alege colliga 692. michi
 libet nichil 693. frugi es 694. nichil arte *ex arte*
m. 3 colligat (*t erasa*) 695. Nichil uero obnoxias se (*ex obnoxios*
se m. 3) arbitra mino 696. Ep. om. Post habet *pers. spat.*
 equire quid lubet *ex iubet m. 2* 697. Qua (*a ex o m. 3*)
 ausus nudius (*i s. v. m. 2*) tertius 698. libuit fiducia 699.
 Aintu libuit Aio phi (*phi s. v. spatio nullo*) ad pignus
 mea sit 700. Per. om. Quam (*m add. m. 2*) negat (*n ex u*
m. 2) Non *ex Ni m. 3* filia est 701. Pe. praem. tuum
 da enī iste capiti ost (*puncta m. 3, quae simul ni fecit ras.*) 702.
 ea est *ex east* Ep. s. v. m. 3 rem om. 703. Dedin *ex Diden*
m. 3 704. ego argento filii *ex fili m. 2* 705. iste ab ore tetigi
 minis 706. ludo conductitia 707. rectum 708. Post factum
 est *pers. spat.* Ep. s. v. m. 3 *spat. nullo* 709. homine neque
 (*ne add. m. 3*) benigno dedistippocli (*s. s add. m. 3 tra*) 710. cur
 ausus mihi libitum est Per. om. hec inpuentia
 om. 711. Ep. om. inclamitor (*cl ex d*) quasi (*a ex e m. 3*)
 seruus Tum tu es (*tum ex cum fecit et in marg. al' tun add. m. 3*)
 712. iusse 713. Quid (*i ex o m. 3*) dicet (*i ex e m. 3*)
 714. Ibo (*al' abi m. 3*) non illuc om. pol aduersa 715. negotii
 maxima 716. asto cuius hec inuenta sit (*sit ex si m. 3*)
 717. tute inueni et *m. 3 ex inueniet* domi est 718. acerbum
 est bene factis cum malis mesem (*se ex si m. 3*) 719. Quam
 ne per *ex pro m. 1* querere 720. om. 721. Pers. om.
 Qui disti meruisse intellego (*le ex li*) 722. huius (*l' eius m. 3*)
 phi (*s. v.*) Cedo cui resoluam (*s e corr. m. 3*) 723. attigas *ex atticis*
m. 3 equum 724. michi 725. optimum atque equissimum
 727. Pe. s. v. *spatio nullo* praebebo (*post. e s. v. m. 2*) 728. oras sis
 729. michi siquid imprudens 730. phi praem. 731. Post cogar
spat. pers., in quo scripsit et del. ep. m. 3 lubet *ex iubet* 732. Grex
add. m. 3 Hic is *ex Hicis m. 3* homo est 733. et om. exurgite
 (*ex surgite m. 3*) atque extollite PLAVTI EPIDICUS EXPLICIT

Haec igitur de E. Quod initio constitueram addere
 quaecumque interim viri docti de singulis fabulae versibus
 scripserunt, consilium nunc abieci: etenim maiorem esse con-
 iecturarum multitudinem quam pro praefationis spatio mox
 intellexi.*) Sed illa non reticenda putavi, quae Iulius Brix
 et Oscar Seyffertus litteris benigne ad me datis de sin-
 gulis locis protulerunt. Sunt autem haec:

V. 11. A codicis discriptionem defendunt B et S. 32—34 delet
 S. 50. delet cum Weisio B. 57. Epidice, Ep. Male perdidit me.
 Th. Quis? Ep. Ille e. q. s. B. 61. ita voltust tuos: Videor S. 90 sqq.
 cum B versus discribunt B. et S. 97. tute tete S. 128. Salvom
 huc advenisse S. 136. hercle m. ingr. esse homini omne quod f. b.

*) Censuras scripserunt praeter Lorenzium A. S. Wilkins (Aca-
 demy a. 1879 p. 33), W. W. (Centralblatt a. 1879 p. 336), C. Dziatzko
 (Jenaer Litteraturz. a. 1879 p. 237).

S. 179. Pro 'Herculi' S. 'illi' 197. per omnem quem urbem B.
 255. quid ego nunc faciam? S. 302. 'orabo. Ep. Inpetras' cum
 Bothio B. 306. in hoc agro B. 533. Quis illaéc est mulier pér-
 egre adveniens tímido pectore, quae ípsa se B. 546. Hanc congre-
 diar astu. Adhibenda muliebris mihi malitiast B. 580. Nego me
 eam novisse S. 643. animo liquido et tranquillo's: valet S. 677.
 Quidquid égo malfecei S.

Quibus praemissis ad ipsam Curculionem pergo. Ad hanc igitur fabulam recensendam cum in A nihil servatum sit praesto fuerunt BEJ, quibus ex instituta ratione addidi F et editionem principem Z.

B codicem bis excussit Gustavus Loewe simul Rit- schelii adhibita collatione. Adnotandi rationem eandem secutus sum atque in Epidico. Scaenarum titulos scripsit manus secunda praeter I 1 et 2, ubi rubricator; personarum notas in contextu addidit m. 1, in margine praeter 14—341, ubi a rubricatore pictae sunt, m. 2. Notarum indicem — saepius integris litteris perscriptae sunt, velut coci et anus semper — punctis modo additis modo omissis neglectis hoc loco subicio.

PALINVRVS: P, PA, PAL, PALIN.

PHAEDROMVS: A, AD, ADOL; PH, PHE, PHE, PHED, PHED, PHD (20), PHEDR; F, FE.

PLANESIVM: VIR, VIR, VIRG; PL, PLA, PLAN.

CAPPADOX: LE; CA, CA, CAP, CAPPAD, CAPPAD.

CVRCVLIO: P (602 in ras.); CVR, CVR, CVRC, CVRC.

LYCO: T, TRA.

THERAPONTIGONVS: M, MI.

Versuum autem discriptio plerumque eadem est atque in hac editione. Diversorum initiorum et Veteris et EJ codicum quos brevitatis causa hoc loco adscivi index hic est:¹⁾

V. 1—77 ut in hac editione — 78 *Quasi tu* — *Quid opus est* — *Has conspersi* — *Eine* — *Nam istunc* — *Quin tu* — *Quisnam* — 96 *Flos* — *Eius amor* — *Ubi ubi est* — *Ut ueteris* — *Odor* — *Tu rosa* — *Nam ubi* — *Sed cum* — *Da vicissim* — *Ubi est* — *Sino ductim* — *Sitit haec* — *Pol ut* — *Canem esse* — *Amabo* — *Adibo* — *Vini pol-*

1) Ubi nil adnotavi, scito BEJ et inter se et cum hac editione concinere; ubi non concinunt, EJ codicum initia uncis inclusi.

lens (antecedenti adhaeret hic v. in EJ) — *Tibi qui* — *Adfert* — *Quam longe* — *Grandiorem* — *Salve* — *Diu fit* — *Age effunde* — *Prohinc cloacam* — *Faciam* — *Venus* — *Nam tibi* — *Mihi haud* — *Hoc uide* — *Perii hercle* — *Quid id est* — *Ah. Pa. Quid* — *Tace noli* — *Iamne* — *Hoc uolo* — *Sed quid* — *Te esse* — [Quia id] — *Tu me* — [147 *Pessuli* — *Gerite* — *Sussilite* — *Hoc uide* — *Respicio* — *Sentio J*] — 319 *uacuitate* — *Nolo hercle* — *Immo si* — *Ubi sient* — *Pernam* — *In carnario* — *Parata* — *Ita me* — *Sed quo* — 347 *tabellas* — *Ut mulierem* — 390 *Attat* — *Heus tu* — *De colitum* — *Catapulta* — *Id refert* — *Super stitiosus* — *Ad me* — *Hoc intus* — *Licet ne* — *me quidem* — *Sed hunc* — *Et grandem* — *Quid eum* — *Pontigono* — *Nam michi* — 437 *Ubi ipse* — *Venimus* — *Solidam* — *Septem pedalis* — *Quam obrem* — *Sinopes* — *Perrehdiam* — *Uno mammiam* — *Dimidiam* — *Intra* — *Quia enim* — *gallinacei* — 571 *Michin malum EJ* — *Sed dabo J: Si perges E* — *Meaeque* — *At ita* — *In acie* — 639 *Et iste* — *Seruauit* — *Si uera* — *Nutrix* — *Perdionisia* — *Ex oritur* — *Tum ibi* — *Nec uiuam* — *Meministin* — *Qui te* — *Anulum* — *Sanan es* — *Hic est* — *Salve* — [Deos E] — *Istam* — *Cenam* — *Tace tu* — *Miles* — *Dum uiuat* — *Et leno* — *Quia ille* — *Sine controuersia* — *Laudo* — *Ut mihi* — *Si haec uolt* — 699 *Aesculapio* — *Iam pridem* — *Componere* — 706 *Dicendi* — *Collum* — 713 *Non taceo* — *Et Lycone* — *Scire* — *Hic huius* — *Tu huic* — *Tu autem* — *Heracle* — *Et te* — *Ad trapaezitam* — *Ego te* — 728 *Tu miles* — *Vortat.*

Ambrosianum E Loewius et ego viribus coniunctis contulimus eiusque scripturas in apparatu diligentissime notavi¹⁾. Personarum compendia negleximus: nec magis adnotandas duximus glossulas quasdam sive in margine sive super versu manu saec. XV adiectas.

Britannici J apographo usus sum ab eodem viro docto confecto cui Epidici apographon debeo. Quem diligenter rem suam accurasse ut in Epidico expertus sum, ita in Curcutione confido. Personarum notae initiis versuum nonnullis in paginis (velut 162^b: v. 28—67; 164^b: v. 200—238; 167^b: v. 443—485; 168^b: 525—562) iam discerni non possunt: quod tamen ubicumque ex consensu cum FZ probabile est

b*

eas exstitisse, silentio praetermisi. Qua re non recte feci, quod v. 384 adnotavi 'Person. om. J', cum omnino nihil testari debuerim.

Lipsiensis F adhibui collationem quam ab Car. Er. Christoph. Schneidero confectam possedit Ritschelius. Accurate eam esse factam in Epidico recensenda cognovi. Cuius codicis quod multas scripturas omisi, me laudem, non vituperationem inventurum esse spero.

Editionis principis Z lectiones petivi ex eiusdem Schneideri collatione, non illa a. 1825 in lucem emissa, sed propria manu scripta. Ac ne ex hac quidem minutas discrepantias me enotavisse probabunt periti.

Erunt qui mirentur Langianos codices saepius a me commemorari, ex quibus bonae frugis quidquam percipi posse ipse negaverim (Anal. Pl. p. 81 sqq.). Qua in re hac ratiocinatione me ductum esse scito: unus ex illis codicibus — nam de tribus simul idem valere negaverim — lectiones nonnumquam mirifice cum B vel BE concinentes exhibet, discrepantes cum E J F Z vel J F Z (179, 379; 45, 101, 240 alibi): idem codex cum in aliis contra B cum E J concinat (267, 705 alibi), propriam quandam virtutem videtur habuisse. Ubicunque igitur exquisitiores codicum scripturas ex Langiano illo confirmari vidi, non omittendas esse putavi: omisi reliquarum plerasque, utpote cum ex tribus illis codicibus quibus Langius usus est in quo exstiterint diiudicari nequeat; idque eo magis facere potui quod depravationis vel interpolationis speciem prae se ferunt tantum non omnes. Mirum est quod v. 15 et 16 'oculissimum' in Langianis fuit, quod v. 15 etiam Osbernus exhibet. Sed quae de Curculione valent, ad Epidicum ne transferas monendum esse video.

Osberni testimonia, quae in Epidico omisi, in hac fabula addidi, quamquam quae Anal. Pl. p. 80 disputavi confirmari cognovi. Sed in subsidiorum penuria, quam Curculionem qui tractare cupiunt dolebunt, nihil quicquam deesse volui. In ipso apparatu discrepantias Osberni consulto neglexi.

1) Ne errores exoriantur, moneo ubicunque, ut exemplo utar, adnotatum est 'quid ex qui E³', id semper ita interpretandum esse, ut m. 1 scripserit *qui*, quod correxit in *quid* m. 3, numquam sic, ut et *qui* et *quid* manui 3 debeatur. Idem valet de B J.

De Scaligeri et Reizii scripturis conferantur quae in praef. Epidici p. XXI dixi. Ritschelius nihil adnotaverat. 'Catapultas' v. 398 ex epistola eius ad Fleckeisenum data recepi.

Quod praef. Epidici p. XX suspicatus eram, complures lectiones Pyladem hausisse ex Pal. VI (No. 1619), etiam in Curculione ita esse perspexi: sed satis esse duxi in praefatione hoc commemorasse. Collationem huius codicis Loevio meo debeo.

Ex editionibus fabulae hoc saeculo emissis imprimis Fleckeiseni conspicua est, quippe qui permultos locos felicissima opera usus tractaverit. Quanta sint eius merita, ex ipsa adnotatione facile perspicitur. Fleckeisenianis inventis si addideris quae post resuscitata a Ritschelio Plautina studia ab aliis viris doctis proposita sunt, cur fieri vix potuerit quin mea ipsius opera satis exigua evaderet, ipse intelleges.

Venio iam ad condicionem fabulae ac sortem qua temporum decursu usa sit. Ac primum quidem versuum paucitatem mirabimur quae non minus quam in ceteris fabulis consimili brevitate insignibus suspicionem movet aut casu truncatas esse quasdam partes aut consilio decurtatas. Neque fugit hoc viros doctos: velut Pareus in apparatu critico ed. II ante actum tertium haec posuit: 'censent nonnulli in hoc actu plures scenas desiderari. Sed consensus omnium Mss. refragatur'. Dicit ni fallor Gulielmum Canterum, qui Nov. Lect. lib. IV cap. 10 haec habet: 'Atque existimo primum, Curculionem parasitum habitu nautico seu marino, quandoquidem e Caria per mare Epidaurum appulerat ad Lyconem trapezitam venisse, ut patet ex verbis Choragi, *Ornamenta, quae locavi, metuo ut possim recipere*: ac pateret etiam magis, nisi, quod ego semper suspicatus sum, aliquot in hac comoedia scenae desiderarentur, actu tertio praesertim, qui unam duntaxat habet.' Quamquam haec ratio nihil valet, cum actuum distributionem eam quae in editionibus exstat ex antiquitate non esse repetendam satis nunc constet.¹⁾ Hoc demum saeculo Fleckeisenus post v. 273

1) Actum tertium constare ex scaenis III 1, IV 1, IV 2 monuit post Gustavum Schmitz (De act. in Pl. fab. descript. p. 18 sq.) Andreas Spengel in libello qui inscribitur 'Die Akteintheilung der Kom. des Plautus. München 1877' p. 37.

maiores lacunas detexit: sed cur idem neget scaenam II 2 esse absolutam non satis perspicio: immo praeter versus aliquot qui ad Palinurum pertinent plura intercidisse non video quo iure coniciamus.¹⁾ Ab hac lacuna et aliis quibusdam minoribus si discesseris, nihil est cur ex sententiarum nexu aliquot scaenas periisse putes. At decurtatam esse fabulae actus tertii partem extremam post ea quae Act. Soc. phil. Lips. vol. 17 p. 278 sqq. disputavi etiam nunc censeo. Nam quod 'ipsius poetae festinationem' agnoscit Ussingius p. 528, et per se habet cur parum commendetur et eo infringitur, quod praeter hunc locum alia quaedam retractationis vestigia existare demonstratum est.

Iamdudum enim v. 472 a Plautina aetate alienam esse viri docti intellexerunt:²⁾ basilica enim Porcia eodem demum anno exstructa est quo poeta obiit. Praeter hunc autem versum eiusdem scaenae alios quoque ad septimum pertinere saeculum quamquam probabile est, argumentis tamen effici nequit. Ex eadem recensione repetendum esse turbatum scaenae IV 2 initium suspicor, sed ita ut lubricum esse iudicium ipse profitear.

Neque minus retractationi tribuo v. 280—300, de quorum condicione cum mox Museo Rhenano explanatius acturus sim, pauca monuisse satis habeo. Etenim v. 287 statim insecutum esse v. 298 admodum veri simile esse iudico: v. autem 299 sic scribendus videtur:

Récte hic monstrat quási imperare póssit e. q. s.
Quo versu servorum arrogantia castigatur.³⁾ Dubitari deinde poterit de v. 39—42, cum perquam molesta sint post v. 33 'Quin leno hic habitat' versus 40 verba haec: 'Lenonis haec

1) Cur Ussingius p. 528 et 548 statuatur integrum folium intercidisse me fugere profiteor.

2) Osannus Anal. crit. p. 186, Ritschelius Parerg. vol. I p. 207, Urlichsius Mus. Rhen. vol. 23 (a. 1868) p. 85: quam rationem ut olim frustra impugnaverunt Naudetus et Visseringius (Quaest. Pl. I p. 99 sq.), ita non magis refutavit nuper Ussingius ad Capt. v. 809.

3) Posteriore tempore additi sunt v. 289 et 293: quos secundo saeculo vel tertio ineunte subnatos esse puto, quo tempore homines interpolandi studio incensos in Plantinas fabulas grassatos esse alibi docebo. Ac nescio an eidem tempori v. 331 sq. tribuendi sint. Mera glossemata sunt v. 374 et 545.

sunt aedes'; cf. v. 44. Quamquam praeter v. 22²⁾ prima pars fabulae usque ad v. 279 nulla exhibet posterioris re-
censionis indicia. Idem cum in v. 487—729 cadat cumque omnes dubitationes ex media fabulae parte proficiscantur, hac ipsa re meam de retractatione opinionem non medio-
criter confirmari existimo.

Graecum exemplar quod ignoramus dolendum est: nam merito licet universam fabulae indolem carpserint viri docti, singulas tamen partes mira quadam suavitate et hilaritate insignes esse nemo negabit. Paulo post annum 303 fabulam esse doctam non sine veri specie ex v. 395 conicias: qua de re cf. Droysenus (*Geschichte des Hell.* vol. I¹ p. 507 adn.) et Usenerus (*Symbola philol.* Bonn. p. 592).

Nec magis de actae fabulae anno constat. Nam quod Teuffelius ex v. 509sq. (*Stud. und Char.* 262) paullo post legem Semproniam eam editam esse coniecit ratione nititur nimis lubrica: nec firmior eorum ratio est qui a commemo-
ratis nummis Philippeis (v. 440) proficiscuntur. Versum 480 Plautinum esse si constaret, post 561 actam esse statuere-
mus: nam quo tempore veteres tabernae 'veteres' dicuntur, eodem novae iam exstiterunt. Novas autem anno 561 ex-
structas esse ex Festi testimonio docere conatus est Urlich-
sius *Mus. Rhen.* vol. 5 (a. 1847) p. 157.

Testimoniis adde haec:

- V. 11. Glossae Iuvenalianae ed. ab H. Keilio Halis 1876
p. VI: melculo : melle albo.
V. 30. intestabilis : sine fide et testimonio. Cf. Loewius
Anal. Pl. p. 210.

Ad Curculionis nomen spectant Ausoniana haec (epist. 22): 'Quod nisi indulseris rogante me ut et mora habitandi ad commodum suum utatur et nauso aliave quavis navi us-
que ad oppidum praebita frugis aliquantulum nostrae ad-
vehi possit, Lucaniacus ut inopia liberetur mature: tota illa familia hominis litterati non ad Tullii frumentariam, sed ad Curculionem Plauti pertinebit.'

2) Addo Maxim. Niemeyer Berolinensem epistola ad Loewium data proponere hoc: quom amica e. q. s. Idem v. 76: Anus hic cubitare quae solet e. q. s. Eiusdem viri docti coniecturas commemoravi ad v. 447 et 506.

Praeterea commemoranda vel addenda esse video haec:

Ad apparatusum v. 67 adde: 'an paratum Cariam?' Quaeri enim potest, num omnino dixerit Plautus 'in Cariam'. Qua in quaestione proficiscendum est a. v. 206:

Mínime: nam parasítum misi núdius quartus Cariam ubi ne potest quidem 'in Cariam' restitui. Nec magis v. 225 'e Cariã' scribi potest:

Pavés, parasitus quía non rediit Cária.

His addendus v. 339:

Préndit dexterám, seducit, rógat quid veniam Cariam ubi consensus librorum 'Cariam' tutatur. Iam commemoro duo versus corruptos, quorum alter facillime corrigitur, si 'in' delemus (v. 338):

Quia núdius quartus ádvenimus Cariam ubi 'venimus in Cariam' libri. Addo v. 275, quem sic exhibent codices:

Estne híc parasitus quí missus est in Cariam?

Ubi 'in' versus explendi causa adiectum duco. Scripsi sic:

Estne híc parasitus qui áb ero missust Cária?

Restant duo versus, quibus 'in' facile deleri potest (v. 67 et 339):

Nunc hínc parasitum in Cariam misí meum

Póstquam tuo iussú profectus súm, perveni in Cariam.

V. 109. In app. scribe 'haec prius corr. e. q. s.'

V. 711. Ubi Luchsius 'qui praesente' scripserit (cf. Kienitz de Quí e. q. s. p. 529), non inveni.

Ceterum moneo me neque Fleckeiseniana inventa neque Ussingiana in commentario commemorasse omnia.

De meis autem coniecturis quas recepi scito me ipsum saepius posse dubitari non ignorare: posui, quoniam aliquid ponendum erat.

Numeros retinui Fleckeisenianos.

Dabam Ienae mense Septembri 1879.

GEORGIUS GOETZ.

T·MACCI·PLAVTI
C V R C V L I O

ARGUMENTVM

Curcúlio missu Phaédromi it in Cáriam,
 Vt pétat argentum. clám ibi eludit ánulo
 Riválem, scribit átque obsignat lítteras.
 Cognóscit signum Lýco, ubi vidit, mílitis:
 Vt amícam mittat, prétium lenoní dedit.
 Lycónem miles ác lenonem in iús rapit.
 Ipsús sororem, quám peribat, répperit,
 Orátu quoius Phaédromo nuptúm locat.

5

PLAVTI CAPTIVI EXPLICIT INCIPIT CVRCVLIO B. PLAVTI
 CAPTIVI EXPLIC̄. IN CIP̄ CVRCVLIO E. PLAVTI CAPTIVI EX-
 PPLICIT INCIPIT CVRCVLIO U[̄]D(?) PLOG' J 1. CVRCVLIO B. cur-
 gulio FZ missu *Gulielmius*. missus libri phedromi BEJ. phe-
 dromio F Ante it fortasse spatiolum 1—2 litt. B it in *Pylades*. it libri
 2. clam ibi Gz. ibi libri. et inibi *Pylades*, unde inibi *Fleckeisenus*.
 suum ibi (?) *Muellerus Pros. Plaut. p. 504*. ibi ille *Camerarius* 3. scri-
 bit ex scriuit ut vid. B² litteris Z 4. lico J 5. precium B
 6. liconem EJ aclenonem J inius B 7. quam B, *Sara-*
cenus. que ex quā E. que JFZ pibat (p man. 2) J 8. oratu
 cuius libri, pro quo dubitanter proponit oratuque eius *Ussingius ad*
argum. Captiv. v. 9 phedromo B (e ex o) EJ

PERSONAE

PALINVRVS SERVOS
PHAEDROMVS ADVLESCENS
LEAENA ANVS
PLANESIVM VIRGO
CAPPADOX LENO
COQVOS
CVRCVLIO PARASITVS
LYCO TARPEZITA
CHORAGVS
THERAPONTIGONVS MILES
CANTOR

ACTVS I

PALINVRVS. PHAEDROMVS

PALINVRVS

Quo téd hoc noctis dícam proficisci foras
Cum istóc ornatu cúmque hac pompa, Phaédrome?

PHAEDROMVS

Quo Vénus Cupidoque ínperant suadétque Amor:
Si média nox est sívest prima véspera,
Si státus condictus cum hóste intercedít dies, 5
Tamen ést eundum quo ínperant ingrátis.

1. *Charisius p. 112, 8*: Haud similiter d littera terminatur. ov enim graeca vox d littera terminari [apud antiquos] coepit, quibus mos erat d lit[teram omnibus] paene vocibus vocali littera finitis adiungere, ut 'quo te de .h. noct ficisci foras' *Diomedes p. 441, 17*: paragoge est cum ad ultimam simplicis dictionis clausulam aut littera adiungitur aut syllaba: littera ut apud Plautum 'quo ted hoc [noc]tis' 3. *Nonius p. 421, 13*: Cupido et Amor idem significare videntur. et est diversitas Plautus *Bacchidibus* Idem in *Curculione* discrevit et vim eiusdem diversitatis expressit dicens: 'Quod Venus Cupidoque imperat suadetque amor' *Servius ad Aen. IV v. 194*: Cupidinem veteres immoderatum amorem dicebant Plautus cum distinctione posuit Ipse alibi: 'Quem suadet Amor' 5. 6. *Festus p. 314, 12*: Status dies [cum

Act. I Se. 1. PALINVRVS SERVVS PHEDROMVS ADOLESCENS
(NS ligatae) B. idem J et E (ubi man. secunda, non rubricatoris)

1. *Person. add. B²* Quo ted hoc noctis FZ, nisi quod te F. idem *Charisius* habuisse videtur. quod et hoc tis libri *Diomedis optimi*. quo ted hac noctis BEJ, nisi quod d (ted) ex t corr. ut vid. E² et pro hac E³ voluit hoc. praeterea moneo Quo ted in B maiusculis litteris esse scripta. cf. de hoc versu *Ritschelius Nov. exc. Pl. p. 5 et 26* 2. istoc ex isto B² ornatu ex cor natu ut vid. J phedrome BJ. phedrone E 3. *Person. add. B²E³* quod libri *Nonii*. quem *Servius* cupidoque *Servius, Nonius, Pylades*. cupido libri imperant *Pylades*. imperat libri cum *Nonio et Servio* suadetque (u prior ex corr. ut vid. B) ex suadet B². suadetque J. suadet *Servius* 4. siue est libri 5. conditus EJZ intercessit *Macrobius* 6. inperant *Festus, Pylades*.

PALINVRVS

At tándem, tandem . . .

PHAEDROMVS

Tándem es odiosús mihi.

PALINVRVS

Istúic quidem nec béllumst nec memorábile:

Tuté tibi púer es: laútus luces céreum.

PHAEDROMVS

Egone ápicularum cóngestum opera nón feram,

Ex dúlei oriundum mélculo dulcí meo?

10

PALINVRVS

Nam quó te dicam ego íre?

PHAEDROMVS

Si tu mé roges,

Dicam út scias.

PALINVRVS

Si rógitem, quid respóndear?

hoste] vocatur qui iudici causa est constitutus cum peregrino.
 Plautus in Curculione: 'Si . . . dies, tamen . . . imperant ingra-
 tis' *Servius ad Aen. IV v. 424*: Nonnulli autem iuxta veteres
 hostem pro hospite accipiunt. Plautus in Curculione: 'Si . . . dies'
Macrobius Sat. I 16, 14: [dies] statim, qui iudicii causa cum pere-
 grino instituuntur, ut Plautus in Curculione: 'Si . . . intercessit dies'
Cf. Gell. XVI 4, 4; Placidus p. 16, 11 ed. Deuerl.; Cic. offic. I 12,
37; Fest. Pauli p. 39, 1 10. Priscianus I p. 107, 13: apes, cuius di-
 minutivum pro e longa i habet 'apicula'. Plautus in Curculione:
 'Ego nam apicularum opera congestum non feram'. *inde*
Osbernus (Mai, class. auct. vol. VIII p. 37): 'haec nam apicula-
 rum opera comesta non feramur'

imperat libri ingratus *EJZ* 7. *Person. add. B², Angelius. om.*
EJFZ Phaedr. person. (A) add. B² in ras., Angelius, pro quo Pali-
nurum substituunt EJFZ michi J 8. *Person. add. B². Angelius.*
om. JFZ bellum est libri 9. tu te *E* tibi (ti ex corr.) *B*
 pueres *E*. puerus vel puere *Scaliger* daucus mire *Scaliger* es: lautus
 luces *primus Acidalius, cum antea es lautus: luces interpungeretur*
cum B 10. *Person. add. B²E³. om. JF* egon libri. ego nam *Pris-*
cianus congestum opera *Bothius. opera congestum libri. Priscianus.*
 opera hoc congestum *Muellerus Nachtr. p. 124* 11. ex melle *Loe-*
wius melculo *Bothius. melliculo libri* 12. *Person. add. B²E³. om.*
JF irae *J* *Person. add. E³. om. BJF* 13. *Phaed. pers. praem.*
B² scias ex sciam *E* *Person. add. E³. om. BJF* sirogitem *B*

PHAEDROMVS

Hoc Aésculapi fánumst.

PALINVRVS

Plus iam annó scio.

PHAEDROMVS

Huic próximum illud ést oculissimum óstium
Amícae.

15

PALINVRVS

[Mihi vidétur] oclusíssimum.

15^a

PHAEDROMVS

Salvé! valuistine úsque, oculissimum óstium?

PALINVRVS

Caruítne febris ted héri vel nudiustértius,
Et héri cenavistíne?

PHAEDROMVS

Deridésne me?

PALINVRVS

Quid tu érgo, insane, rógitas valeatne óstium?

15. *Festus Pauli* p. 179, 8: Oculissimum : carissimum. Plautus 'Oculissimum ostium amicae' *Eundem Festi ipsius locum fuisse apparet ex reliquiis hisce*: 'mum ostium amicae' *Osbernus* p. 390: Plautus: 'hinc proximum illud ostium oculissimum'

17. *Osbernus* p. 160: 'Caruit ne heri te febris aut nudius-tertius'

14. *Person. add. E³, om. B* *Ab hoc inde v. person. notas addidit in B rubricator* *esculapi B. esculapii J. idem ex esculari E³* *fanum est libri*

15^a. *Ita Gz: cf. Stud. philol. Lips. vol. I p. 250, pro quo in libris Plautinis unus est versus talis*: Huic proximum (pximum J) illud ostium (post hostium (sic!) ras. J) oclusissimum. oclusissimum defendi, est addidi, oculissimum ostium amicae ex Festo adscivi. H. p. illud ostiumst oculissimum *Fleckeisenus Pyladem secutus. Ceterum commemoro oculissimum fuisse in cod. Langianis et exstare apud Osbernum: recepit primus Saracenus* 16. *valuistine usque Pylades. Muretus 'e cod. antiquo'. ualuistin libri, nisi quod ex uoluistin corr. E³* *oculissimum ostium Fleckeisenus. ostium oclusissimum libri, nisi quod hostium J. ostium oculissimum iam G. Valla* 17. *caruit ne BEJ, nisi quod ne ex me ut vid. EJ. iniitne Palmerius: sed cf. Persae v. 78 ex Hauptii emendatione Opusc. vol. III p. 375* *ted Ritschelius Opusc. philol. vol. II p. 255 et Nov. exc. Pl. p. 36. te libri* *vel corruptum esse suspicatur Muellerus Nov. annal. vol. 83 (a. 1861) p. 271 et Pros. Pl. p. 190 adn.* *nudius tertius E. nudius tertius BJ* 18. *cenauisti ne EJ* *derides ne me (ne me ex me man. 2) B. derides neme J* 19. *ualeat ne ostium BE. ualeat nehostium J*

PHAEDROMVS

Bellíssimum hercle vídi et taciturníssimum: 20
 Numquam úllum verbum mútit: quom aperitúr, tacet,
 Quomque ílla noctu clánculum ad me exít, tacet.

PALINVRVS

Numquíd tu quod te aut génere indignum sít tuo
 Facis aút inceptas fácinus facere, Phaédrome?
 Num tú pudicae quoípiam insidiás locas 25
 Aut quám pudicam opórtet esse?

PHAEDROMVS

Némini,
 Nec mé ille sirit Iúppiter.

PALINVRVS

Ego itém volo:
 Ita tuóm conferto amáre semper, sí sapis,
 Ne id quód ames, populus sí sciat, tibi sít probro.
 Sempér curato né sis intestábilis. 30

PHAEDROMVS

Quid istúc est verbi?

PALINVRVS

Caúte ut incedás via:
 Quod amás amato téstibus praeséntibus.

20. bellissimum *libri* hercle (*erclé in ras.*) *B* uide *JF*
 taciturnissimum *libri* 21. numquam (*a ex corr.*) *B* mutit *J*,
Pius. mittit *BEFZ*. muttit *B²*, *Taubmannus* cum *libri*
 22. quomque *Pylades*. cum *libri*. quando *Guyetus*. *an versus parallelus*
hic est? 23. nunquid *J* aut generi *ex augeneri E³*. aut generi
BJFZ tuo *videtur addidisse B²* 24. aut *ex ut E³* incoeptas *B*. in-
 ceptus *EJ* phedrome *libri*, *r e corr. B²* 25. pudice *J*. pudice *BE*
 cuipiam *libri* 26. oportet esse *Pylades*. esse oportet *libri*. a te esse
 oportet *Muellerus Pros. Plaut. p. 504* 27. illi *EJFZ* sirit *Muretus*.
Camerarius. sinit *BEZ*. sunt *J*. *om. F. an fuit seirit?* nolo *Z*
 28—30. *In J pleraque non discerni iam possunt; apparuerunt haec:*
 28. *p si . . . pis.* 29. tibi sit probro. 30. semp curato ne sis . . . sta-
 bilis *Ad sententiam cf. Mil. gl. v. 1417* 28. ita *ex i E³* tuum
libri amorem *Langiani*. *Muretus* si sapis (*si s ex corr.*) *B*
 29. sisciat *B*. si siat *E* 30. ne sis *ex nesis B²* inte stabilis *E*
 31. 32. *Hoc ordine Bothius, inverso libri: vers. 32 male ante 30*
posuit Ussingius 31. uerbi *om. EJFZ* caue *F*. tuta *Muretus*
 ut *sup. vers. J* viam *Ussingius dubitanter* 32. amato *Came-*
rarius. ama *libri* presentibus *BE*. *idem J, in quo cetera non*
apparuerunt

PHAEDROMVS

Quin léno hic habitat.

PALINVRVS

Némo hinc prohibet néc votat

Quin quód palamst venále, si argentúmst, emas.

Nemo íre quemquam pública prohibét via.

35

Dum né per fundum saéptum facias sémitam,

Dum téd abstineas núpta vidua vírgine

Iuventúte et pueris líberis, ama quód lubet.

PHAEDROMVS

Lenónis haec sunt aédes.

PALINVRVS

Male istis évenat.

PHAEDROMVS

Qui?

PALINVRVS

Quía scelestam sérvitutum sérviant.

40

PHAEDROMVS

Oblóquere.

PALINVRVS

Fiat máxume.

PHAEDROMVS

Etiam tú taces?

PALINVRVS

Nempe óbloqui me iússeras.

PHAEDROMVS

At núnc voto.

33. hinc *E*³. huic *EJF*. hic *B* prohibet (*h sup. vers.*) *B*
 uetat libri 34. palam est libri argentum est *BEJF*. argentum *Z*
 35. quenquam *J* prohibet publica *FZ* 36. pfundum *J*
 septum libri fatias *E*. faciat *Fleckeisenus totum versum cum v. 35*
iungens 37. ted *Bothius. te libri a nupta Pylades, Umpfen-*
bachius Melet. Plaut. p. 25, qui simul ante vidua et virgine addit prae-
positionem 38. iuuenta *Scaliger et del. Camerarius Ante liberis*
*del. liberis E*³ quid *BE* 39. haec *Colvius in Apul. Metam. IV 2.*
hae JFZ. he BE. cf. Schmidtus de pron. demonstr. form. p. 44 et Stude-
mundus Nov. annal. vol. 113 (a. 1877) p. 62 edes EJ evenat
*Muretus. eueniat libri, nisi quod ex eueniant B*² 40. Post qui pro
 person. nomine spat. relict. *J* 41. maxime *E*. maxumed *Bothius:*
sed cf. Ritschelius Nov. exc. Pl. p. 89 etiam tu Pylades. etiam libri
 42. ueto libri

Sed ita ut ocepī dīcere, ei ancīllulast.

PALINVRVS

Nempe huīc lenoni qui hīc habitat?

PHAEDROMVS

Rectē tenes.

PALINVRVS

Minus fórmidabo ne éxci-dat.

PHAEDROMVS

Odiósus es.

45

Eam vólt meretricem fácere: at ea me déperit.

Ego aútem cum illa fácere nolo mútuom.

PALINVRVS

Quid itá?

PHAEDROMVS

Quia proprium fácio: amo paritér simul.

PALINVRVS

Malus clándestinus ést amor, damnúmst merum.

PHAEDROMVS

Est hércle ita ut tu dīcis.

PALINVRVS

Iamne ea fért iugum?

50

43. *Pers. Pal. add. E³Z* sed ita ut *Reizius. Ritschelius Opusc. philol. vol. II p. 419.* id uti *B.* induti *E.* unde indutias *E³.* inducias *JFZ.* ita uti *Muretus.* ita uti iam *Acidalius.* inde uti iam *Gulielmius.* sed ut ego *Guyetus.* sed ut tibi *Ussingius* Pali. Ocepī *F* Ante ei *Phaedromi not. inserunt E³FZ* eist ancillula *Fleckeisenus: sed cf. Ritschelius Opusc. phil. vol. II p. 419 et Lachmannus ad Lucr. p. 162.* ei ancillula est (es/// *J*) libri 44. *Person. add. B²E³.* om. *J* habitat ex abitat *E³.* habet *Bothius: cf. Seyffertus Stud. Plaut. p. 6* *Person. add. B²E³* 45. *Person. add. B²E³* minus *BE. Langiani.* nimis *JE³FZ* formido *FZ* excidat *Lambinus. Lipsius Ant. l. I c. 21.* exedat *BEFZ.* exaedat *J.* excedat *Pius, quod idem esse voluit atque excidat Salmasius. de sententia cf. Poen. III 1, 62 sq.* *Person. add. B²E³* 46. at ea me *Fleckeisenus.* ea me libri, nisi quod ex eame *B².* me illa *Guyetus* 47. ego non certum in *J* mutuuum libri 49. *Person. om. EJFZ* malus (*m e corr.*) *B* clandestinus ex clan dastinus *B².* clā destinus *E* dampnum st *B.* dampnum est ex dampnumst *E³.* dampnum est *J* 50. *Person. add. B².* *Pal. praem. FZ* et ita *F* ut tu *B.* ut *EJFZ* dīcis ex dicit *J.* dīcis ita *Z* *Person. add. B²,* spatio nullo a *B* relicto. om. *EJFZ* iam ex iam corr. et in marg. ne add. *B².* iam ne *EJ*

PHAEDROMVS

Tam a mé pudicast quási soror mea sít, nisi
Sist ósculando quídpíam inpudícior.

PALINVRVS

Sempér tu scito, flámma fumost próxuma:
Fumó conburi níl potest, flammá potest.
E núce nuculeum qui ésse volt, frangít nucem. 55
Qui vólt cubare, pándit saltum sáviis.

PHAEDROMVS

At illást pudica néque dum cubitat cúm viris.

PALINVRVS

Credám, pudor si quoíquam lenoní siet.

PHAEDROMVS

Immo út illam censes? út quaeque illi occásiost
Subrípere se ad me: ubi sávium oppegít, fugit. 60
Id eó fit, quia istic léno aegrotus íncubat

55. *Macrobius Sat. III 18, 14*: Nux pinea hos nobis qui adpositi sunt nucleos dedit. *Plautus in Cistellaria*: 'Qui e nuce nuculeos esse vult, frangit nucem', *ubi nuculeos optimus Parisinus*.

51. *Pers. add. B²* ame *BEJ* pudica est libri quam si *J*, unde *Bentleius ad Adolph. IV 1, 18* quam si soror mi sit 52. si est libri, nisi quod *s*; ut vid. (= sei?) *E* obsculando *J* quippiam *BEJF*. quippiam *Z*, *Acidalius* inpudicior *B*, *Pylades*. impudentior († impudicior s. v.) *J*. impudentior *FZ*. impudicitior *E* 53. fumo est proxuma *J*. fumo ē proxima *BE*, nisi quod corr. ex fumo ēproxima *//// B²*. fumo proxuma est *Geppertus* 54. *Phaed. praem. B²* comburi *BJ* nihil *B*. nichil *EJ* 55. *Pal. praem. B²* e nuce nuculeum qui esse volt *Fleckeisenus. Reizius*. qui e nuce nuculeum esse vult libri, nisi quod enuce *B* et nuculeum *E*. qui e nuce nuculeos esse vult *Macrobius. Muellerus Pros. Plaut. p. 754*. qui nuculeum volt esse e nuce *Kampmannus de De et Ex p. 13*. qui nuculeum e nuce esse vult *Bothius. Fortasse in esse latet corruptela, ut velut sic scribendum sit*: Qui e nuce nuculeum eximere volt e. q. s. 56. pangit *Z* saltem *E³* *JFZ* Ante sauiis 5 litt. ras. *B* sauiis (sa e corr. et prior i ex u) *B*. sauius *E*. idem *Langiani*, unde *Palmerius pendet*. sauium *E³*. suauium *JFZ* 57. *Person. add. B²E³*. om. *J* illa est libri nequedum ex neque dum *B²* 58. *Person. add. B²E³*. om. *J* cuiquam libri, nisi quod cuipiam *Z* 59. *Person. add. B²E³*. om. *J* queque *EJ* illi (poster. i e corr.) *E* occasio st *B*. occasio est *J* 60. sub ripere *B*. surripere *EJ* adme *EJ* ubi ex ibi *E³*. ibi *J* 61. ideo *BEJ* quia istic leno *Gz*. quia hic leno libri. hic quia leno *Guyetus*. quia leno hic *Pylades* egrotus *BEJ*

In Aésculapi fáno: is me excrucíát.

PALINVRVS

Quid est?

PHAEDROMVS

Aliás me poscit pró illa trigintá minas,
Aliás talentum mágnum: neque quidquám queo
Aequí bonique ab eo ímpetrare.

PALINVRVS

Iniúriu's,

65

Qui quód lenoni nállist id ab eó petas.

PHAEDROMVS

Nunc hínc parasitum in Cáriam misí meum
Petítum argentum a meó sodali mútuom:
Quod sí non adfert, quó me vortam néscio.

PALINVRVS

Si deós salutas, déxtrovorsum cénseo.

70

PHAEDROMVS

Nunc ára Veneris haéc est ante horúnc foris:
Me inférre Veneri vóvi iam ientáculum.

PALINVRVS

Quid? ántepones Véneri te ientáculo?

70. *Dextrovorsum adfert ex hoc loco glossarium Plautinum: cf. Ritschelius Opusc. phil. vol. II p. 235. Osbernus p. 170: dextroversum unde Plautus: 'si deos seductas dextroversum'*
73. *Nonius p. 126, 10: Ientare Plautus Curculione 'Quid*

62. in esculapi *B.* inesculapi *E.* inesculapii *J.* isme *J.* ex cruciat
B. excruiat *E.* *Pers. add. B² et s. v. E³* quid ē *E.* 63. *Pers.*
add. B² E³. om. J. proilla *E.* 64. neque (que *e corr.*) *B.* quicquam
libri queo *E.* 65. equi *ex equi B² ut vid. equi E.* boni que *ex boni*
que E. abeo *EJ.* impetrare *libri* iniuriu's *Camerarius.* iniurium
est libri 66. qui *ex quid B.* qui *F.* quid *EJZ.* si *Geppertus* nulli
est BJ. abeo *EJ.* 67. *Pers. add. B² ut vid.* parasitum (asitum
m. 2 in ras.) B. incariam *BEJ.* 68. petítū *ex petito ut vid. E³*
ameo BEJ. mutuuum *libri* 69. affert *BEJ.* 70. sideos *E.*
dextro uorsum BEJ. 71. *Pers. add. E³* *Palinuro h. v. tribuit Acidalius*
hec E. hec J. heic Acidalius Post est interp. Ussingius horum
ex horunc E³. horum Z. fores *libri* 72. noui *EJ.* iā lentacu-
lum ex iamientaculum B² E³ 73. antepones *F., Saracenus.* ante
pones BEJZ. te antepones *Muellerus Pros. Plaut. p. 521.* an te
pones Pontanus te ientaculo *Quicheratus.* aientaculo *JFZ.* alen-

PHAEDROMVS

Me te átque hosce omnis.

PALINVRVS

Túm tu Venerem vómere vis.

PHAEDROMVS

Cedo, púere, sinum.

PALINVRVS

Quíd facturu's?

PHAEDROMVS

Iám scies.

75

Anus híc solet cubitáre custos iánitrix.

Nomén Leaenaest: múltibiba atque mérobibast.

PALINVRVS

Quasi tú lagaenam dícas, ubi vinúm solet
Chium ésse.

ante pones Veneri ientaculi?' 75. *Priscianus I p. 301, 1*: Notandum tamen, quod Plautus a 'puer' nominativo vocativum 'puere' dixit in *Mercatore* idem in *Curculione*: 'Cedo, puere, sinum. Quid facturus? Iam scies' 75. 78. 79. *Vergilii interpres Veron. ad ecl. VI 33*: Sinus est vas vinarium unde Plautus in *Curculione*: '[cedo, puere, si] num' et respondetur ita: 'quasi tu lagynam dicas in qua Chium vinum solet esse' 76. *Osbernus p. 285*: haec ianitrix, cis .i. illa quae observat ianuam, unde Plautus: 'hic recubare solet custos ianitrix' 77. *Osbernus p. 304*: haec lena, ae .i. ioculatrix, unde Plautus: 'Nomen est lenae multibiba atque merobiba' 79. *Osbernus p. 610*: vinosus Plautus ponens superlativum ait: 'quid opus est verbis? vinosissima est'

taculo *BE*. ientaculi *Nonius*. pro ientaculo *Camerarius*. *Lambinus*. iam ientaculo *Bothius* Totum versum sic refinxit *Turnebus*: Quid antepones Venerio ientaculo? contra sic *Acidalius*: Quod antepones V. iam ientaculum? Ceterum cf. *Kampmannus de Ab p. 30* 74. mete *EJ* tu ex te *E*³. uouere *F* 75. facturus libri cum *Prisciano* 76. solet cubitare *Camerarius*. cubitare (i ex a ut vid.) solet *B*. recubare solet *JFZ*. recubate solet ex ///recubat (erasa a) solet *E*³. An anus cubitare solet hic? 77. Nomen Leaenaest *Fleckeisenus*. nomen est leene *EJF*. nomen est leene *B*. nomen est lene *E*³*Z*. n. Lacaenaest *Seyffertus* multi biba *E* merobibast *Fleckeisenus*. mero biba libri, quod defendit *Ussingius*, 'nomen Leaenaest' parentheses instar esse ratus 78. lagenam *J*. lagoenam *BE*. lagynam *interpr. Verg.* vinum solet *Pylades*. uinum chium solet libri. Chium uinum solet *interpr. Verg. de mensura* Chium cogitat *Ussingius* 79. Chium esse *Pylades*. esse libri, quod add. *B*² opust *Camerarius*. opus est libri uino-

PHAEDROMVS

Quid opust v́erbis? vinosíssumast:
Eaque éxtemplo ubi ego v́ino has conspersí foris, 80
De odóre adesse mé scit, aperit ílicó.

PALINVRVS

Eine híc cum vino sínus fertur?

PHAEDROMVS

Nísi nevis.

PALINVRVS

Nolo hércle: nam istunc quí fert adffictúm velim:
Ego nóbis ferri cénsui.

PHAEDROMVS

Quin tú taces?

Siquíd super illi fúerit, id nobís sat est. 85

PALINVRVS

Quisnam ístic fluviust, quém non recipiát mare?

PHAEDROMVS

Sequere hác, Palinure, me ád foris: fi mi óbsequens.

PALINVRVS

Ita fáciam.

PHAEDROMVS

Agite, bíbite, festivaé fores,

82. *Priscianus I p. 263, 4 de sinus voce agens utitur hoc versu ita: 'hic — fertur'. Liber glossarum: Sinus: vas testeum. Plautus 'eine cum vino sinus fertur'. Cf. Loewii Prodrumus p. 256*

sissima est *BE. idem ex uinouissa J* 80. extemplo ubi ego *Guyetus, Studemundus Nov. annal. vol. 113 (a. 1876) p. 64.* extemplo ubi *libri.* ubi extemplo *Bothius, Schmidtius de pron. dem. form. p. 23* has ubi vino *Spengelius T. Macc. Pl. p. 231* hasce *Fleckeisenus, librorum scriptura ceteroquin servata, quod falsum esse docuerunt Schmidtius et Studemundus* fores *EJ. sores B* 81. deodore *B* ad esse *BJ* 82. ei ne *BE* nisi ne uis *ex ni sine uis B². nisi ne uis EJ. nisi me uis F* 83. histunc *J. isti hunc Bothius. istuc Acidalius* afflictum *libri* 84. ferri *Fleckeisenus. afferri libri* qui tu *F* 85. si quid *J et ex* si quidē *ras. E* id nobis sat st *add. B²* 86. quis nam *BJ* hic *Z* fluuius est *libri* *Versum talem constituit Brugmanus 'Quemadm. in iamb. sen. Rom. vet. verb. accent. c. num. conso-* *ciarint' p. 20: Quisnam ístic fluuius ést, quem mare non récipiat?* 87. me *om. J* fores *libri* fi mihi *BF. fi michi EJ. si mihi Z* obsequeris *FZ* 88. fatiam *E* agite *corruptum esse putat*

Potáte, fite míhi volentes própítiae.

PALINVRVS

Voltísne olivas, púlpamentum, cápparim?

90

PHAEDROMVS

Exsúscitate vóstram huc custodém mihi.

PALINVRVS

Profúndis vinum: quae te res agitánt?

PHAEDROMVS

Sine.

Viden? áperiuntur aédes festivíssumae.

Num mútit cardo? est lépidus.

PALINVRVS

Quin das sávium?

PHAEDROMVS

Tace: óccultemus lúmen et vocém.

PALINVRVS

Licet.

95

LEAENA. PALINVRVS. PHAEDROMVS

LEAENA

Flos véteris vini méis naribus obiéctust: eius amór cupidam

Muellerus Pros. Plaut. p. 649 festine J. festiue BE 89. fite B. Phi te E. site JFZ. si te E³ michi J. propitiae E. propicie B
90. uoltis ne BEJ, nisi quod ne in ras. G litt. B pulpamentum, capparim Muretus. aut pulpamentum aut (a e corr. E) caparim libri. aut pulmentum aut capparim Scaliger et Bentleius ad Eunuch. III 1, 36. idem Scaliger priore aut omisso versum corrigi posse dixit 91. exuscitate J michi EJ 92. que BEJ res J 93. Viden? aperiantur Geppertus. uiden ut aperiantur libri, nisi quod uidin B. uide ut Bothius edis B. edes ex edis E³ festiuissime B. festiuissime J. festiuis sume E 94. Non Z muttit B, Taubmannus Act. I Sc. 2. LEENA. ANVS EIDEM B. LENA ANVS EIDEM E. LENA ANVS Ph. PAL J Totam scaenam tractaverunt Muretus Var. Lect. XVI, 14; Lindemannus Scen. Plautina ex Curc. emend., Zittaviae a. 1845, p. 2 sqq.; Studemundus de cant. p. 87—90 (cf. p. 5. 12. 13 et alibi); Spengelius Philol. vol. XXVI (a. 1867) p. 354 sqq. V. 96—102 tractat Crainius Annal. gymn. Berol. vol. XX (a. 1866) p. 482 V. 96—97, quos anapaesticos octonarios esse volui cum Muellero Pros. Pl. p. 89, septenarios fecit Fleckeisenus, creticos cum Mureto plerique, iambicos senarios et dimetrum anap. Acidalius et Spengelius 96. Person. om. BE. An J FLOS VETERIS B naribus meis F,

Me huc prólicit intus pér tenebras. ubi ubíst, prope mest:
euáx, habeo!

Salve, ánimule mi, Liberí lepos! ut veterís vini sum cúpida!
Nam ómnium unguéntum odos praé tuo nauíteast:

Tú mihi stácte, tu cínnamum, tú rosa, 100

Tú crocinum et cásia 's, tu bdéllium. námque ubi

Tú profusú's ibi me pérvelim sepúltam.

PALINVRVS

Sitit haéc anus: quantillúm sitit?

PHAEDROMVS

Modicást: capit quadrántal.

99. *Nonius p. 8, 7*: Nautea est aqua de coriis vel, quod est verius, aqua de sentina ducta a nautis. *Plautus Curculione*: 'Nam..... nautea est'. *Cf. Festus p. 165 et Paulus p. 164, Placidus p. 68, ex glossis quae congegit Loewius Prodr. p. 285* 100. 101. *Osbernus p. 309*: hoc libellium, ii, -i. flos quidam..... unde *Plautus*: 'tu rosa, tu trochium et casia es, tu libellium' 103. *Festus p. 258, 20*:

Fleckeisenus obiectus est libri 97. me huc prolicit intus *Gz.* me huc prolicit libri, nisi quod prolicit ex prolicet *B²* et producit *F* ex corr. pertenebras *BJ* ubi ubi est libri me est libri *V.* durum composuit *Muellerus* salve ex v. 98 adscito 98. animule mi *Gz.* anime (anime *EJ*) mi libri veteris vini *Lindemannus.* veteris vetusti libri. veteris vetus *Ussingius* sum cupida *Fleckeisenus.* cupida sum libri, nisi quod cupida ex cupida ras. *E* *V.* 99—109 tract. *Hermannus de metr. p. 196 sq.* 99. odos *Nonius.* odor libri prae ex pro *B².* pre *J* nautea *Nonius, G. Valla.* nausea (t sup. s) st add. *B²* in lacuna. nausea est *EJFZ* 100. michi *J* cinamomum *Z.* cinamum (cin e corr.) *E³* 101. crocum *J.* *E³* in marg. crochum *Z.* crocus *F* etcasia es libri bdellium nonnullos legere, ut vid. ex *Plinio N. h. XII, 9, (19) 35 monet Pius.* telium *B.* idem in marg. t pdellium, ubi de *B²* ex corr. alp telliū telinu ex alp telliu telinu *E³.* ptellium (t tellinū sup. v.) *J.* phtellium *F.* petalium *Z* namque ubi *Hermannus l. s. s. p. 196.* nam ubi *BEJZ.* nam *F* Verbis nam ubi in sequenti versu positus trimetrum describunt *Fleckeisenus et Spengelius.* tetrametrum restituit *Hermannus Elem. p. 208 hunc*: tú crocum, tú mihi es cásia tu bdéllium. de scriptura cassia cogitat cum aliis *Lindemannus* 102. profusus ibi *BEJZ.* profusus tu ibi *F* me *JF,* *Hermannus Elem. p. 208.* ego me *BEZ* puellim *J* Iambicum septenarium (profusus es) restituit *Hermannus Elem. p. 208 (aliter de metr. p. 197)* ego voce deleta, servata *Fleckeisenus cum Lindemanno*: cf. etiam *Spengelius* *V.* 103—104 huc revocat ex parte cum *Acidilio Fleckeisenus*: post v. 109 exhibent libri: post 110 ponit *Ussingius* 103. Verba sitit haec anus *Phaedr. dant libri*: corr. *Fleckeisenus* anus haec sitit *Festus.* stat haec anus *J* quantillum (t sup. vers.) *J.* quantulum *Z* sitit ex sint, ut vid., *B* modica est libri capitquadrantal *J.* capit quadrante *Z*

PALINVRVS

Pol ut praédicas, vindémia haec huic ánuí non satis sólist.

LEAENA

Séd quom adhuc náso, odos, óbsecutú's meo, 105

Dá vicissím meo gútturi gaúdium.

Níl ago técum: ubist ípsus? ipsum éxpeto

Tángere, invérgere in mé liquorés tuos,

Síne, ductím. sed hac ábiit, hac pérsequar.

PALINVRVS

Canem esse hánc quidem magis pár fuit: sagáx nasum habet.

LEAENA

Amábo, 110

Quóia vox sonát procul?

PHAEDROMVS

Cénseo hanc ádpellandam ésse anum.

Adíbo. redi ét respice ád me, Leaéna! 113

LEAENA

Ínperatór quis est? 113^b

Quadrantal vocabant antiqui quem ex Graeco amphoram dicunt
Plautus in Curculione: 'Anus haec sitit. quantillum quadrantal'
109. Priscianus II p. 75, 11: a 'ductu' ductim. Plautus in
Curculione: 'Sine (sino librorum plerique) ductim: sed haec abiit,
hac persequar' Osbernus p. 168: doctim adverb., i. docte, unde
Plautus in Gurgulione: 'omnes liquores in me tuos sino doctim'
Ductim ex hoc loco affert glossarium Plautinum: cf. Ritschellius
Opusc. phil. vol. II p. 247

104. predicas BJ uindemia (n sup. vers.) J hec EJ anni ex
anum ut vid. B satis solist Bothius. satis est soli libri 105. Person.
om. libri cum EJ naso, a ex o B obsecutu's Gruterus. Dousa.
obsecutus est libri 106. gadium J 107. nihil B. nichil EJ
Vibi est B. ubi est EJFZ 108. inuergere (gere in ras.) B inme BJE
109. sine Priscianus. F, Pius. sino BEJZ doctim EJ
haec corr. in hac (a superscr.) B² 110. Person. Palin. om. libri:
cf. v. 103 Tres dochmiacos descripsit Lomanus Spec. crit. p. 32
111—116. Cf. Christius Bemerk. zu d. Plaut. Cant. p. 71 111. Totum
vers. in ras. B cuia uox BJ. cuiauox E 112. Vers. Palinuro
dant libri praeter Z esse, quod post appellandam (ita libri) addidi,
post anum supplet Fleckeisenus Creticum tetrametrum restituunt Linde-
mannus et Fleckeisenus, adibo redi et ex v. 113 adscitis 113. Phaedr.
personam praemittunt libri praeter Z redi et B² ex rediet adme
EJ. huc ad me F. ad me huc Z Leaena Fleckeisenus. lena libri
Tetrametrum cret Lindemannus et Fleckeisenus adiuncto v. 113^b
113^b. imperator libri quis es Z, quod multi defenderunt

PHAEDROMVS

Vínipollens lépidus Liber

Tibí qui screánti, siccaé, semisómnae

115

Adfért potiónem et sitím tuam sedátum it.

LEAENA

Quám longe á me abest?

PHAEDROMVS

Lúmen hóc vide!

LEAENA

Grándiorém gradum ergó fac ad me, óbsecro.

PHAEDROMVS

Sálve.

LEAENA

Egon sálva sim, quae siti sícca sum?

PHAEDROMVS

At iám bibes.

LEAENA

Diú fit.

PHAEDROMVS

Em tibi hóc, anus lepida.

LEAENA

Sálve, 120

Oculíssime homo.

121. Oculissime *Festus videtur ex hoc loco commemorasse p. 178, 22*

114. *Person. add. B²E³ Vini (ex uini et ante id 10 l. spat.) pollens B². uini pollens J Verba lepidus liber in marg. add. E 115. quis creanti BE sicce BE. sicce J semisomne J. semi somne E. semi somne B*
 116. *ad fert B. affert J Ante et 2—3 litt. spat. E sitim tuam Guyetus. Reizius. sitim in marg. B². om. EJF. te Z sedatum ex se datum B². cedatum J id J. it corr. ex id E³ Bacchiacum dimetrum cum clausula iambica statuit Christius 'Metrik' p. 455 117. ame abest BEJ, nisi quod ab est B et ab est ame man. Camerarii in B Tetrametrum bacch. fecit Crainius Annal. gymn. Berol. vol. XXI (a. 1867) p. 154 Leaena addito 118. Person. add. B²F, Pylades. om. EJZ adme J 119. Person. add. in. B²F, Pylades. om. EJZ ego JF que siti E. que siti J sic assum E. siccassum JE³ V. 120—146 tractavit Hermannus de metr. p. 130 sqq., trochaicis octonariis descriptis continuis, eisdemque Fleckeisenus Philol. vol. II (a. 1847) p. 106 De v. 120—126 agit Muellerus Pros. Pl. p. 157 adn.: iam-bicos septenarios feci cum Fleckeiseno quamvis non omnes suspicione liberos 120. em E. hem BJFZ tibi hoc Fleckeisenus. tibi libri 121. oculissime BEJ effunde BEJ in baratrum E.*

PALINVRVS

Age ecfunde hóc cito in bárathrum: prolue própere
Cloácám.

PHAEDROMVS

Tace, nolo huíc male dicí.

PALINVRVS

Faciam igitur pótius.

LEAENA

Venús, de paulo paúlulum hoc tíbi dabo haud lubénter:
Nam tíbi propitiantés amantes vínum dant potántes
Omnés: mihi haud saepe évenunt talés hereditátes. 125

PALINVRVS

Hoc víde ut ingurgitat ínpura in se mérum avariter faucí-
bus plenis. 126. 127

Charisius p. 190, 2 de adverbis agens haec habet: .. in Curculione: 'salve oculissime homo' 126. Nonius p. 510, 17: Avariter pro avare. Plautus Curculione: 'Hoc vide impura avariter' Priscianus II p. 70, 20: Plautus amiciter, avariter, munditer e. q. s. Osbernus p. 55: avariter, cupide Plautus: 'ingurgitat in se plenis faucibus' Idem p. 252: ingurgito unde Plautus: 'vide ut ingurgitat merum plenis faucibus' Cf. Apuleius Metam. IV, 7: quae diebus ac noctibus nil quidquam rei, quam merum saevienti ventri tuo soles aviditer ingurgitare

inbaratrum *BJ* prolue propere *Fleckeisenus*. propere prolue libri, nisi quod pperere *J* Suspectum esse hunc exitum recte monet *Mohrius de iamb. apud Pl. sept. p. 30.* 122. maledici libri fatiam *E* potius *Fleckeisenus*. male (praemisso 2—3 l. sp. *B*) potius libri 123. depaulo *BJ* Ante paululum (a e corr.) 1—2 litt. spat. *B* hic *BEJ*. hic hoc *Lindemannus* lubentur ex iubentur *E*³ 124. propitiantes amantes *Fleckeisenus*. amantes propinantes libri, nisi quod super propinantes in *J* exstat aliñ om̄s homines Ceterum propitiantes iam *Bothius* scripsit dant potantes *Fleckeisenus*. potantes dant libri 125. omnes] homines et in marg. † omnes *B*. at om̄s homines *E*. om. *FZ*. de *J* cf. v. 124 michi *EJ* sepe *BEJ* evenunt *Fleckeisenus*. eueniunt libri 126—131. Anapaesticos describunt octonarios *Studemundus, Spengelius, alii* 126. 127. impura *J* inse *EJ* faucibus in ras. *B* plenis faucibus *JF* Septenarium fecit *Ritschelius Opusc. phil. vol. II p. 247*, haec pro in se et haustibus pro faucibus substitutis *V. 128—129* huc transposuit *Fleckeisenus* in libris post v. 131 exstantes

LEAENA

Ah.

PALINVRVS

Quíd est? ecquid lubet?

LEAENA

Lúbet.

PALINVRVS

Etiam mihi quóque stimulo foderé
lubet te.

PHAEDROMVS

Tace, nólo istaec.

PALINVRVS

Taceo: ecce autem bibit árcus: pluet, credo, hércle
hodie.

PHAEDROMVS

Perii hércle: huic quid primúm dicam nesció.

PALINVRVS

Em istuc quod míhi dixti. 130

PHAEDROMVS

Quid id ést?

PALINVRVS

Periisse ut té dicas.

PHAEDROMVS

Male tíbi di faciant.

PALINVRVS

Díce isti.

PHAEDROMVS

Iamne égo dico?

PALINVRVS

Quid díces?

PHAEDROMVS

Me periísse.

128. *Phaedr.* notam pro *Pal.* exhibent *BF* Post *Quid est spat.*
in *J* cum rasura *ec* quid *E* iubet *EJ* ter, quod correxit in *lubet E*³
qq^o *B* fodere *om.* *J* 129. *Tace: nolo istaec Gz.* tace noli
libri. tace nihili *Studemundus de cant. p. 89.* tacen an non *Ussingius.*
tace tace: noli *vel* tace modo: noli *Muellerus Pros. Pl. p. 120*
Septenarium admisit Spengelius *arquus ex arcus E*³ 130. *emistuc E.*
hem istuc BJFZ 131. *periisse F.* *perisse BEJZ* *dicam J* *dii*
BJ *fatiant E* *dic libri* 132. *Iamne ego Gz.* *iam ne ego (om. F)* *huic*
libri. *iam ego huic Muellerus Pros. Pl. p. 120.* *iamne huic ego Spengelius*
dices, d e corr. B *periisse F.* *perisse BEJ* (*mepisse*) *Z*

PALINVRVS

Age dice.

PHAEDROMVS

Anus aúdi:

Hóc volo scíre te: pérditus súm miser.

LEAENA

Át pol ego oppidó servata.

Séd quid est quód lubet pérditum dícere

135

Té esse?

PHAEDROMVS

Quia ego id quód amo careo.

LEAENA

Phaédrome mi, ne plóra, amabo.

Tu mé curato né sitiam: ego tíbi quod amas iam huc ádducam.

PHAEDROMVS

Tibi ne égo, si fidem servás mecum vineám pro aurea statuá
statuam,

Quae tuó gutturi sit mónimentum.

140

Qui me ín terra aeque fórtunatus erít, si illa ad me bítet,
Palinúre?

PALINVRVS

Edepol qui amát, si eget, adfícitur misera aerúmna.

*V. 133—137 ita disposuit Fleckeisenus: aliter Spengelius*133. Ante scire 2—3 litt. ras. ut vid. B 135. est quid B, quod non
nulli defendebant lubet ex lubit B. iubet EJ. corr. in lubet E³*V. 136. 137 octonario complectitur Studemundus de cant. p. 89*136. quia ego Fleckeisenus. quia libri. quoniam Bergkii: cf. Stude-
mundus de cant. p. 89 137. phedrome BEJ mine EJ Di-
metrum fecit anapaesticum Spengelius amabo plora transponens138—140. Anapaestos agnoverunt Spengelius (quinque dimetros), Muellerus
Pros. Pl. p. 111. artificiose componit Studemundus de cant. p. 89.trochaeos restituerunt Hermannus et Fleckeisenus 138. nesiciam B.
nesitiam J Tu ne sitiam me curato melius esse dicit Spengelius, T. m.n. s. c. Pylades 139. Person. add. B²E³. om. J ne ego tibi Muellerus
Pros. Pl. p. 405: cf. Fleckeisenus Philol. vol. II (a. 1847) p. 107.

tibi ne ego BEJF, nisi quod e in ego e corr. B. tibi ne ergo Z

sifidem B servas (poster. s sup. v.) J 140. que E. que J quae
sit tuo gutturi vel quae tuo sit gutturi Muellerus Pros. Pl. p. 409monumentum BE 141—147. Anapaesticos septen. descripsi cum Stu-
demundo (qui tamen v. 142 iambicum septenarium dicit) et Spengelio:cf. Muellerus Pros. Pl. p. 49 141. interra BEJ eque B. eque
E fortunatus aeque erit Spengelius: sed cf. Christius Metr. p. 289

adme E bitet, prior t ex e ut vid. B. bibet F. 142. qui-

amat J. qui amat ex qui emat E³. qui emat B adficitur misera Gz.

PHAEDROMVS

Non ita res est: nam cónfido parasítum hodie adventúrum
Cum argénto ad me.

PALINVRVS

Magnum ínceptas si id éxspectas, quod núsquamst.

PHAEDROMVS

Quid si ádeam ad foris atque óccentem?

PALINVRVS

Si líbet neque voto neque iúbeo, 145
Quando égo te video inmútatis moríbus esse, ere, atque ingénio.

PHAEDROMVS

Péssuli, heus péssuli, vós salutó lubens,
Vós amo, vós volo, vós peto atque óbsecro,
Gérite amanti mihi mórem amoeníssumi:
Fíte causá mea lúdii bárbari, 150
Sússulite, óbsecro, et míttite istánc foras,
Quaé mihi mísero amanti ébibit sánguinem.
Hóc vide ut dórmiunt péssuli péssumi
Néc mea grátia cónmovent se ócius.
Perspício nihili meám vos gratiam fácere. 155

151. *Osbernus* p. 526: *sussilio . . . unde Plautus: 'pessuli sussulite obsecro'*

miseram afficitur (afficitur J) libri. misera afficitur is Muellerus Pros. Pl. p. 49. misera afficitur Spengelius, Christius Metr. p. 16, alii erumna B. erumna E. erumpna J 143. rest est B hodie Ritschellius Nov. exc. Pl. p. 90 trochaeis discriptis 144. adme E expectas BE nusquam st B. nus q̄ st ex nus q st E³. nusquam est J 145. Quid ex Quod B² ad fores BE. adfores J. fores Z occentum JFZ lubet ex iubet E³ nec — nec Studemundus ueto libri 146. immutatis (s sup. v.) J here JFZ. idem ex ere E³ 147. uos (s sup. vers.) J lubens (s sup. vers.) J. idem ex iubens E³ 148. uos (s sup. vers.) J amo ex ama J uolo E et in marg. at colo E³. colo F uos (s sup. vers.) J 149. amoenis sumi E 150. site Z. si te F mea ludii Saracenus. Muretus. Lambinus. mea lidi ex me alidi B². me alidi E. mea lide (i sup. e) J. mea lydi FZ 151. sussilite BEJ foras (s sup. vers.) J 152. que E. que B. qua J 154. commouent libri otius BEJ V. 155—157 tres trimetros anapaesticos esse censeo cum Christio 'Bemerkungen zu den Cant. des Pl.' p. 44 et Metr. p. 297: ex quaternario trochaico et dimetro cretico compositos esse dicit Studemundus, cui assentitur Brixius Nov. annal. vol. 91 (a. 1865) p. 67: iambicos senarios restituit Spengelius: paullo liberius tractat Fleckeisenus 155 Perspicio Muretus,

St! táce tace!

PALINVRVS

Taceo hercle équidem.

PHAEDROMVS

Sentio sónitum.

Tandem édepol mihi morígeri pessuli fíunt.

LEAENA. PLANESIVM. PALINVRVS. PHAEDROMVS

LEAENA

Plácide egredere et sónitum prohibe fórium et crepitum cár-
dinum,

Né quod hic agimus érus percipiat fíeri, mea Planésium.

Máne, suffundam aquolám.

PALINVRVS

Viden ut anus trémula medicinám facit? 160

Eáipse merum condídicit bibere: fóribus dat aquam quám
bibant.

PLANESIVM

Úbi tu's qui me cónvadatu's Véneriis vadimóniis?

159. 160. *Priscianus I p. 113, 19*: 'aqua' similiter 'aquula'.
Plautus in *Curculione*: 'Ne quae hic agimus perspiciet
. Planesium mane aquulam'

Lambinus. respicio *JFZ*. *idem ex* respitio *B*. respitio *E* nichili
EJ uos (*s sup. vers.*) *J* 156. *St Muretus*. *Lambinus*. sed *libri*
equidem *Fleckeisenus*. quidem *BEJF*. quid est *Z* 157. michi
E morigeri *E*. morieri *corr. in* morigeri *J*. morieri *B*.

Act. I Sc. 3. ANVS·VIRGO·ADOLESCENS·SERVVS·*B*². ANVS
VIRGO ADVLESCENS (*C sup. vers.*) SERVVS *E*. AN'. LENA. PLA-
NESIŪ. VIRGO. PHEDROM' ADOLESCENS. PALINVRVS SERVVS *J*.

158. egredere (*prior r sup. vers.*) *J* forium *Pylades*. forum
libri cardium *B* 159. Nequod (*addito sup. v. q, m. 2*) hic *B*.
Nec qđ hic *J*. ne quae hic *Priscianus*. ne hic quod *Spengelius Plaut.*
p. 109 herus *JE*³ perspiciet *Priscianus* meaplanesium *B*
160. aquulam *libri* uidin (*d e corr.*) *B* aut *J* 161. cđdidicit *J*.
quum didicit *Z*: *corr. G. Valla* 162. tu es *E*. tues *B et ante corr.*
J conuadatus *libri*, nisi quod conua datus *E* uenerii sua dimo-
niis *E*. neneriis uademoniis *J*. ueneris uadimoniis *F* *Post hunc*
*versum inserunt E*³ *in marg. et Z hoc glossema*: ubi tu es qui me li-
bello uenereo (*corr. in uenerio E*³) citauisti ecce me sisto ades contra.
idem F, verbis ecce me — contra omissis. *cf. Anal. Plaut. p. 93*

Sísto ego tibi me et míhi contra itidem tú te ut sistas
suádeo.

PHAEDROMVS

Ádsum: nam si absim, haúd recusem quín mihi male sit, méi
meum.

PLANESIVM

Ánime mi, me prócul amantem abesse haud consentáneumst. 165

PHAEDROMVS

Pálinure, Palinúre.

PALINVRVS

Eloquere, quíd est quod Palinurúm voces?

PHAEDROMVS

Ést lepida.

PALINVRVS

Nimis lépida.

PHAEDROMVS

Sum deus.

PALINVRVS

Ímmo homo haud magní preti.

PHAEDROMVS

Quíd vidisti aut quíd videbis mágis dis aequiperábile?

PALINVRVS

Mále vales, ere, quód mihi aegrest.

PHAEDROMVS

Mále mi morigerú's: tace.

163. contra te *Scaliger* tu te ut *Fleckeisenus*. ut *libri*. ted ut *Guyetus* 164. assum *BE* absũ *E* aut *Z*: *corr. Saracenus* recusem (*c ex t fecit et em in ras. scripsit m. 2*) *B* qum *B* Ante mel *1 litt. eras. in B* 165. anime me *JF* me *ex deterioribus codd. recepit Bothius: om. BEJFZ.* tam *Weisius* procol (*u sup. o*) *E* amantem (*post. a e corr.*) *B* ab esse *J* consentaneum st *B.* c̄sentaneum est *J* 166. eloquere *E* qdē *E* vocas *Fleckeisenus* 167. homo *addidit in marg. B²: om. EJFZ* magni precii *B.* magni p̄cii *ex* magni p̄cium *E.* in *J* quid exstiterit dici nequit: *om. Z: addidit primus G. Valla* 168. áud *E* diis *BJ.* diis *ex* dies *E³* aequiperabile *JFZ.* equiparabile *E.* equiparabile *ex* equi parabile *B²* 169. vales ere *Acidalius.* ualere te *EJZ.* idem *ex* ualerete *B².* ualere te quidem *F* quod mihi egre st *B.* quod mihi egrest *E.* quod mihi aegre est *J.* quidem egre mihi est *F* mihi *libri* morigerus *BEFZ.* morier' *et g sup. vers. J*

PALINVRVS

Ípsus se excrucíat qui homo quod amat vídet nec potitur
dúm licet. 170

PHAEDROMVS

Récte obiurgat: sáne haud quidquamst mágis quod cupiam
iámdiu.

PLANESIVM

Téne me, amplectere érgo.

PHAEDROMVS

Hoc etiamst quam ób rem cupiam vívere:
Quía te prohibet érus, clam potior.

PLANESIVM

Próhibet? nec prohibére quit
Néc prohibebit, nísi mors meum animum ápste abalienáverit.

PALINVRVS

Énimvero nequeó durare quín ego erum accusém meum: 175
Nám bonumst pauxillum amare sáne, insane nón bonumst.
Vérum totum insánum amare hoc stúltumst, quod meus érus facit.

PHAEDROMVS

Síbi sua habeant régna reges, síbi divitias dívites,
Síbi honores, síbi virtutes, síbi pugnas, síbi proélia:
Dúm mi abstineant ínvidere, síbi quisque habeant quód
suomst. 180

170. Isus *J* ex cruciat *B*. excruciat *E* potitur *BEF*, *Hermolaus*. patitur *ex* potitur *J*. poterit *Z* 171. aut *B*. haud *ex* aut *E*³ quicquam *st* *BE*. quicquam *est* *J*. quicquam *F* iamdiu *Gulielmius*, *Dousa*. tamdiu *BJFZ*. tandiu *E* 172. amplectere (*sec. in ras.*) *B* ergo *ex* uirgo *B* etiam *est* *BEJ*. etiam *Z* quam obrem *BE* 173. herus *EJ* clam *Guyetus*. clam ero *BEJFZ*, nisi quod hero *JFZ* idemque *ex* ero *E*³ prohibet? *ita interpunxit ed. Junt. a. 1522* nec prohibet *Z* quit *ex* quid *E*³ 174. apste *B*. abs te *E*. abste *J* alienauerit *F* *V. 175—177 post v. 180 ponit Fleckeisenus* 175. enim uero *BEJ* herum *ex* erum *E*³. herum *J* 176. bonum est *BEJ* *Post amare maius spatium in J bonum est BEJ* 177. *Delet h. v. Guyetus* hoc stultumst *Gz.* hoc est libri: *cf. Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 60* herus *J*. idem *ex* erus *E*³ 178. *Planesio dat Z* diuicia *B* 179. *Versus non ab omni suspicione liber: sibi illi Fleckeisenus* prelia *BE*. pelia *J* *Ceterum debebat versum Guyetus* 180. mihi libri habeant quisque *J*. habeat quisque *F*. quisque habeat *Pylades* suum est libri

PALINVRVS

Quíd tu? Venerin pérvigilare té vovisti, Phaédrome?
Nam hóc quidem edepol haúd multo post lúce lucebít.

PHAEDROMVS

Tace.

PALINVRVS

Quíd, taceam? quin tu ís dormitum?

PHAEDROMVS

Dórmio: ne occlámites.

PALINVRVS

Tú quidem vigilas.

PHAEDROMVS

Át meo more dórmio: hic somnúst mihi.

PALINVRVS

Heús tu, mulier: mále mereri de ínmerente inscítiaest. 185

PLANESIVM

Írascare, sí te edentem hic á cibo abigat.

PALINVRVS

Ílicet:

Páriter hos períre amando vídeo: uterque insániunt.
Víden ut misere móliuntur? néqueunt conplectí satis.
Étiam dispertímíni?

PLANESIVM

Nulli hóminist perpetuóm bonum:

Iam huíc voluptati hóc adiunctumst ódium.

181. uenerin (ne sup. v.) *J.* uenerin ex uenerim *E*³ uouisti ex nouisti *E*³. nouisti *F* phedrome *B.* phedro me *E.* phero me *J*
182. lucebit, c ex b ut vid., *B* 183. tu is ex tuis *E*³
acclamites ex occlamites *E*³. acclamites (prior c et s sup. v.) *J.* acclamites *F* 184. haec *Dousa* somnus est libri 185. est mihi heus *J*
tu s. v. *B* male ex mala *B* dein merente *E.* de immerente *J.* demerente *F* inscicia est ex inscia est *B.* inscīa est *E.* inscicia est *J* 186. *Person. om. B* irascare *Lambinus.* irascere libri
Ante edentem 2 litt. eras. et prima e et m e corr. B Post edentem 2—3 litt. eras. *B* acibo *BEJ* illicet *F* *Paullo post illicet posterior man. eho scripsit et deleuit in B* 187. phire (h exp. m. 3) *E*
amando (an e corr.) *B* 188. uiden ex nidin *B* miserei *Seyffertus Stud. Pl. p. 9* nec queunt *JF.* neque queunt *Z* conplecti (post. c sup. v.) *E.* conplecti *BJ* 189. et iam ex etiam *B*². et iam *J* dispertimíni (s sup. v. m. 3) *E.* dispartimíni *F.* disiungimíni *Muellerus Pros. Pl. p. 407 adn. 2.* dispertimíni etiam *Guyetus* nulli hominist *Ussingius.* nulli est homini libri perpetuum libri 190. adiunctum

PALINVRVS

Quid ais, própudium? 190

Túne etiam cum nóctuinis óculis odium mé vocas?

Ébriola's persólla, nugae.

PHAEDROMVS

Tún meam Venerem vítuperas?

Quíd? istum mihi pollúctus virgis sérvos sermoném serat?

Át ne tu hercle cúm cruciatu mágno dixisti íd tuo.

Ém tibi maledíctis pro istis, díctis moderari út queas. 195

PALINVRVS

Tuám fidem, Venus nóctuvigila.

PHAEDROMVS

Pérgin etiam, vérbero?

PLANESIVM

Nóli, amabo, vérberare lápidem, ne perdás manum.

PALINVRVS

Flágitium probrúmque magnum, Phaédrome, expergéfacis:

Béne monstrantem púgnis caedis: hánc amas, nugás meras.

Pótine fieri ut ínmodestis tuís modereris móribus? 200

192. *Osbernus* p. 536: persolus, a, um .i. assiduus; unde Plautus: 'ebriolae et persolae nugae' Cf. *glossae a Loewio Prodr.* p. 261 *allatae*: persolla: persona uilis, persolla: persona minor, quibus *ibidem* addit *Placidum* p. 74, 8: persollas: personas

est *EJF*. adiunctum *B*. adiuentum *Z* ais (s sup. v.) *J*
 191. tun *BEJ*. tum *F* noctuinis ex noctu in is *B*². noctuinis *E*,
G. Valla. nocturnis *JFZ* oculis ex osculis *B* 192. ebriola's per-
 solla, nugae. *Gz.* ebriola persolla (ex persole *m. 2*) nuge *B*. ebriola
 psole nuge *E*. ebriola psole nugae *J*. ebriola persole (persole *Z*) nugae
FZ. ebriolae persolla, nugae *Bothius*. ebriolae persollae nugae
Ussingius 193. Quid? istum *Gz.* quod quidem *BEJFZ*, nisi quod
 qđ ex qu///// (circiter 3 litt. *erasae*) *B*, ut videatur exstitisse quidē. ta-
 lem *Ussingius*. quem quidem *Lambinus* michi *E* pollutus *JFZ*
 seruus libri Ceterum versum *Planesio* tribuunt *Lambinus*, *Ussin-*
gius: expungit *Guyetus* 194. ne tum *Z*: corr. *G. Valla* crutiatu
E dixisti id (id ex tuo corr.) tuo *B*. dixisti tuo *JF* 195. Em *E*.
 hem *BJFZ* proistis *E* 196. noctu uigila *BEJZ* 197. neperdas
BJ 198. flagicium probrumque magnum (a *m. 2* in ras. ut vid.) *B*.
Langiani. magnum flagitium probrumque *EJFZ* phedrome *BEJ*
 experge facis *EJ* 199. cedis *BEJ* 200. Potine *Pius*, *Luchsius*
Hermae vol. VIII (a. 1874) p. 116. hoccine *BEJFZ* fieri] istis
 (ante vel post inm.) *Luchsius* l. c. immodestis *J* tuis modereris

PHAEDROMVS

Aúro contra cédo modestum amátorem: a me aurum áccipe.

PALINVRVS

Cédo mihi contra aúrichalco, quóí ego sano sérviam.

PLANESIVM

Béne vale, ocule mí: nam sonitum et crépitum claustrorum
aúdio:

Aédituom arbitrór aperire fánum: quaeso ad hunc modum

Ínter nos amóre utemur sémpér subreptício?

205

PHAEDROMVS

Mínime: nam parasítum misí núdiusquartus Cáriam

Pétere argentum: is hódie hic aderit.

PLANESIVM

Nímium consultás diu.

PHAEDROMVS

Íta me Venus amét, ut ego te hoc tríduom numquám sinam

Ín domo esse istác, quin ego te líberalem líberem.

PLANESIVM

Fácito ut meminerís: tene etiam priúsquam hinc abeo
sávium. 210

206. *Osbernus p. 160*: nudiusquartus unde Plautus: 'parasitum misi nudiusquartus Cariam'

Seyffertus Phil. vol. XXIX (a. 1870) p. 387. hic te modereris libri, nisi quod moderere *FJ.* te hic modereris *Camerarius.* admoderere *Luchsius l. c.* morigereris *Brixius (et ut tu) Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 764.* te modereris *Ussingius* 201. ame *BEJ* accipe *Palinurus E*
202. *Person. add. E³* auricalco *J* cui *BEJ* saue *Z* Post seruiam del. *Planesium E³* 203. *Person. add. E³* uale (a ex e) *B* minam *E* sonitu et crepitu claustrorum audio cum sequentibus iungens *Bothius* 204. Aedituom arbitror aperire fanum *Gertzius.* edituum aperire fanum quousque libri, nisi quod aeditium *F* et quo usque *EJ.* aedituom fanum aperire arbitror: set *Fleckeisenus.* aedituom aperire reor fanum. quousque *Seyffertus Phil. vol. XXVII (a. 1868) p. 443.* aedituumque aperire fanum. quousque *Pylades. Cf. Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 779* queso *J.* queso *BE* adhunc *EJ* 205. utemur *Pius.* utimur libri surrepticio *BJ.* surpreptitio (prior p del. m. 2) *E* 206. minime *BEJ.* minimo (scil. spatio) *Acidalius* nudius quartus *BEJ* 207. hodie (h sup. v.) *J* PLANESIVM Nimum (PL e corr.) *B* consultas diu (tas diu m. 2 fort. ex tus es diu) *E* 208. triduum *BEJ* 209. indomo *BE* 210. prius quam *B* abeo ex habeo *E³* suauium *F*

PHAEDROMVS

Si équidem hercle mihi régnum detur, núnquam id potius
pérsequar.

Quándo ego te vidébo?

PLANESIVM

Em istoc vérbo vindictám para:

Sí amas, eme: ne rógites. facito ut prétio pervincás tuo.
Béne vale.

PHAEDROMVS

Iamne égo relinquer? púlcre, Palinure, óccidi.

PALINVRVS

Égo quidem, qui et vápulando et sómno pereó.

PHAEDROMVS

Séquere me. 215

211. si equidem *Gz.* siquidem *libri* mihi delet *Guyetus*. *Luchsius Herm. vol. VIII (a. 1874) p. 122.* mi hercle *Bothius. librorum scripturam defendit Brixius de pros. p. 25* Ante id *ras. J*
212. em istoc verbo *Ribbeckius de partic. p. 30.* hem istoc uerbo *libri,* nisi quod istuc *J: quod sanum esse negat Ussingius; sibi talia placere: audisti hoc verbum vel dicam verbo* 213. eme *ex ime ut vid. J*
nerogites *B.* ne rogitas *F* precio *BJ* 214. iam ne *EJ* pulcre? *in ras., in qua palinure? scriptum erat B².* pulchre *EJ* 215. *Phaed. Sequere me om. B*

ACTVS II

CAPPADOX. PALINVRVS

CAPPADOX

Migráre certumst iám nunc e fanó foras,
 Quando Aésculapi ita séntio senténtiam,
 Ut quí me nihili fáciat nec salvóm velit.
 Valétudo decréscit, adcrescít labor.

Nam iám quasi zona líene cinctus ámbulo: 220

Geminós in ventre habére videor fílios.

Nil métno nisi ne médius disrumpár miser.

PALINVRVS

Si récte facias, Phaédrome, auscultés mihi,
 Atque ístam exturbes éx animo aegritúdinem.

Pavés parasitus quía non rediit Cária: 225

Adferre argentum crédo. nam si nóñ ferat,

Torménto non retinéri potuit férreo,

Quin réciperet se huc ésum ad praesepém suam.

228. *Charisius p. 59, 11*: hoc praesepe neutraliter [dicimus et hoc

Act. II Sc. 1. CAPADOX LENO SERVVS. B²E. CAPADOX LENO PALINVRVS SERVVS J 216. mi grare *B* certum st *B*. certum est *J* nunciam *Fleckeisenus* efano *BJ*. effano *E*
 217. esculapi, e *ex p B*. esculapi *E*. esculapii *J* 218. utqui *ex* utquid *ras. E* nichili *EJ* fatiat *E* uenit *J* 219. uale tu do *E*. ualitudo *JF*. ualetudo iam *Brugmanus l. s. s. p. 45* ac crescit *J* 220. quasi zona *ex* zona quasi *F* cintus *E*
 221. in ventre *BEJ* 222. 223. *His versibus in B adscripsit man. saec. XIII/XIV haec*: solent tibi oculi duri fieri censesne locustam esse, ad quae *Camerarius addidit*: haec ad *Menaech.* pertinent. *Cf. Ritschelius Opusc. philol. vol. II p. 274: spectant ad v. 231* 222. nihil *B*. nichil *E* me *F* me dius *E* dirumpar *ex* dirumpar *E³* 223. fatias *E* phedrome *BEJ* michi *EJ* 224. ex animo *EJ* egritudinem *E* 225. parasitus (situs *ex* tus) *B* redit *B* 226. ad ferre *B*. afferre *J*. at ferre *Acidalius* credo nam *ex* credonam *E³* sinon *J* 227. potuit *ex* ptuit *E²*. at poterit *in marg. E³*. poterit *F* 228. recipiat *Bothius* cessum *Nonius*. essum *Fleckeisenus*. cessim

CAPPADOX

Quis hic ést qui loquitur?

PALINVRVS

Quóiam vocem ego aúdio?

CAPPADOX

Estne híc Palinurus Phaédromi?

PALINVRVS

Quis hic ést homo 230

Cum cónlativo véntre atque oculis hérbeis?

De fórma novi: dé colore nón queo

Novísse. iamiam nóvi. lenost Cáppadox.

Congrédiar.

CAPPADOX

Salve, Pálinure.

PALINVRVS

O scelerúm caput,

praesepium,] pluraliter praesepia. sed Plautus in Curculione feminine, 'esum ad praesepem suam' Cf. *Probi cathol.* p. 8, 3: hoc praesepe huius praesepis declinatur. nam quod Plautus: 'haec praesepes mea est' genere feminino, sicut apud Graecos, auctoritas est, non ratio: vide *Keilii adnotationem. idem exstat apud Marium Plotium (M. Claudium) Sacerdotem* p. 472, 25. *Nonius* p. 218, 3: Praesepia neutri sunt generis Feminino Plautus in Curculione: 'quin huc cessum ad praesepim suam' 231. *Festus Pauli* p. 58, 17: Collativum ventrem magnum et turgidum dixit Plautus, quia in eum omnia edulia congeruntur *Placidus* p. 30, 4 ed. *Deuerl.*: conlativus: magnus e conlatione factus. *Huc rettulit Kochius Mus. Rhen. vol. XXVI (a. 1871) p. 551 Osbernus* p. 150: Collativus: capax, sinuosus, latus. Plautus: 'quis est hic cum collativo ventre et oculis herbeis?' Cf. p. 220: . . . unde Plautus: 'quis hic homo est herbeis' et p. 273: herbeus unde Plautus: 'quis cum collativo ventre et oculis herbeis?'

Passeratius. praesepem suam *Charisius.* *Pylades* presepe suum *EJ.* presepe suum *B.* presepe suum *Z.* presepim suam *F.* idem *Nonius* 229. quo iam *EJ* ego om. *EJFZ* 230. est ne *J.* es ne *B.* esne *E* phedromi *BEJ* quis ex qui *B*²: cf. *Seyffertus Stud. Plaut.* p. 27 adn. 20. qui *EJFZ* 231. cum (c in ras. ut vid.) *B*² collatio *BEJ* 232. Post forma eras. u in *J* decolore *BJ* 233. iam iam *BEJ* leno (n ex m ras. *B*) est *BEJ* capadox *BF* 234. salve (ue corr. m. 2) *B* osclerum *E* caput ex capud *E*³

Salvéto. quid agis?

CAPPADOX

Vívo.

PALINVRVS

Nempe ut dignus es. 235

Sed quíd tibist?

CAPPADOX

Lien énecat, renés dolent,
Pulmónes distrahúntur, cruciatúr iecur,
Radíces cordis péreunt, hiraе omnés dolent.

PALINVRVS

Tum te ígitur morbus ágitat hepaticíus.

CAPPADOX

Lién dierectust.

PALINVRVS

Ámbula: id lieni óptimumst. 240

CAPPADOX

Facilést miserum inridére.

PALINVRVS

Quin tu aliquót dies

236. *Varro de L. L. VII, 60*: Dividia ab dividendo dicta, quod divisio distractio est doloris: itaque idem in *Curculione* ait: 'Sed quid tibi est? Lien enecat, renes dolent, pulmones distrahuntur' *Osbernus p. 301*: lien unde *Plautus*: 'lien necat, renes dolent, pulmo distrahitur'. *Cf. Festus Pauli p. 101, 6 240 sqq.* Fortasse ex hoc loco turbato petita sunt, quae *Serenus Sammonicus c. 23 v. 429* habet: Dulcia, *Plautus* ait, grandi minus apta lieni. *cf. Anal. Plaut. p. 110, ubi talem ludens finxi versiculum*: Nam grandi lieni minus sunt apta dulcia

235. uiuo ex uino *J* 236. tibi est *BEJ* enecat *Fleckeisenus*
ex Varrone. necat libri 237. crutiatur *E* iecur ex iecor *B*
238. hiraе *Turnebus. Fruterius. chire B. chire E. at erie in marg.*
E³. chrae J. criae F. crię Z Ceterum spurium hunc versum dicit
Guyetus, fortasse recte 239. te igitur te *E* hepaticíus *E³. G.*
Valla. he patiarus E (u s. v.) J. epaticíus B. epaticíus FZ. apaticíus
Guyetus ab ἀπατῶν ducens 240. Versum, qui in libris post 244 fertur,
huc revocavit *Acidalius*: alia quaedam turbata esse suspicatus sum *Anal.*
Pl. p. 108 sq.; videtur enim lacuna esse ante v. 241: quamquam non
omnia iam probo quae ibi disputavi: cf. testimonia Person. hoc loco
om. E dierectust Camerarius. dieructus B. Langiani. di eructus
E. dirruptus JE³. dirruptus FZ lieni (i post. man. recentior) J
optunum est *J* 241. facile est *BJ* irridere *J* Quintu *E*

Perdúra, dum intestína exputescúnt tibi,
Nunc dúm salsura sát bonast. si id féceris,
Veníre poteris íntestinis vílius.

CAPPADOX

Aufér, quaeso, ista atque hóc responde quód rogo: 245
Potin cóniecturam fácere, si narrém tibi
Hac nócte quod ego sómniavi dórmiens?

PALINVRVS

Vah, sólus hic homost quí sciat divínitus:
Quin cóniectores á me consiliúm petunt:
Quod eís respondi, ea ómnes stant senténtia. 250

COQVOS. PALINVRVS. CAPPADOX

COQVOS

Palinúre, quid stas? quín depromuntúr mihi
Quae opus súnť, parasito ut sít paratum prándium,
Quom veniat?

PALINVRVS

Mane sis, dum huíc conicio sómnum.

COQVOS

Tute ípse siquid sómniasti, ad mé refers.

242. 243. *His versibus man. saec. XIII/XIV in B adscripsit haec:*

albū an átrū uinū potas
quē tibi quesito op' est

et addidit Camerarius et haec. Cf. v. 222. 223 242. ex putescunt

B. exputrescunt *E³FZ* Dura dum, ne intestina putrescant tibi
Acidalius 243. nunc enim *Ussingius* saltura *JFZ*. insaltura *E*

Post salsura 7 litt. ras. B bona est *BJ* Nondum [*idem Luch-*
sius Hermae vol. VIII (a. 1874) p. 117] salsura sat bona est. ni id
feceris *Acidalius* 244. uilius ex uilibus *B²* ut vid. uilius cap̄ *E*: cf.

v. 240. 245. *Person. om. J* aufer quaeso ista *Fleckeisenus*. aufer
istaec quaeso libri, nisi quod ista ec queso *E* et queso *J*

246. pos(s del. m. 3)tinconiecturam *E* facere (fa ex si et cere in
5—6 litt. ras.) *B²* 248. homo st *B*. homo est *J* 249. ame *BEJ*

250. respondi (ondi e corr.) *B*

Act. II Sc. 2. COCVS SERVVS LENO BEJ 251. michi *E*

252. que *EJ* sunt e corr. *E²* sit ex sint *E³* prandium paratum

JF 253. cum *J* ueniat ex ueniet *B* conitio *BEJ* 254. Ante
hunc versum *Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 764* velut talem
intercidisse suspicatur: Immo égo coniciam: nám coniecto sum óptu-

PALINVRVS

Fateór.

COQVOS

Abi, deprome.

PALINVRVS

Áge tu interea huic sómnum 255

Narrá: meliorem quam égo sum supponó tibi:

Nam quód scio omne ex hóc scio.

CAPPADOX

Operam ut dét.

PALINVRVS

Dabit.

CAPPADOX

Facit híc quod pauci, ut sít magistro oboédiens.

Da mi ígitur operam.

COQVOS

Tam étsi non noví, dabo.

CAPPADOX

Hac nócte in somnis vísus sum tuérier 260

Procúl sedere lónge a me Aesculápium:

Neque eum ád me adire néque me magni péndere

Visúmst.

mus Person. om. Z: add. Pius tu te EJ adme E
 refer ex refers F 255. Ca. Fateor. Co. Abi Z: corr. Pius
 Fateor cocus abi E: cocus del. lineola E³ 256. subpono B. sup-
 pone Z: corr. Saracenus 257. namquid J exhoc E 258. Pers.
 add. E². om. F magistro oboediens Muellerus Pros. Plaut. p. 530.
 magistro obsequens libri, nisi quod o bsequens B. magistro suo obse-
 quens Pylades. magisterio obsequens Brixius Nov. annal. vol. (a. 1870)
 p. 765: hiatum defendunt Spengelius Plaut. p. 235, Geppertus Annal.
 gymn. Berol. vol. XIX (a. 1865) p. 903, Luchsius Studem. Stud. vol. I
 p. 6, Wagnerus praef. Trin. p. VI 259. mihi BJ. michi E operam? B,
 unde dan Loewius. operam. cocus E tam et si B. et si JF vovi mire
 Dousa Post dabo m. 2 CAP et 5 litt. ras. B 260. insomnis BJ
 visus sum tuerier Lambinus. uisussum uiderier in ras. B. uisus sum (post
 sum spat. c. 6 litt.) uiderier E. uisus sum uiderier JFZ. visus sum in-
 tuerier Camerarius. visus sum viderier defendit Kampmannus de Ab
 p. 27 collato v. 254 Rud. similiter corrupto. visus est viderier Camera-
 rius Aesculapius scribens v. 261 261. ame BEJ esculapium EJ
 262. eum deleri mavult Ussingius visust v. 263 defendens adme E
 magnipendere E 263. uisum est JF, Acidalius. uisu st B.
 uisust E. Pal. usust Z cocus Item E scilicet B² in ras.

COQVOS

Item alios deos facturos scilicet:

Sane illi inter se congruunt concorditer.

Nihil est mirandum melius si nil sit tibi:

265

Namque incubare satius te fuerat Iovi,

Auxilio tibi qui in iure iurando fuit.

CAPPADOX

Si quidem incubare qui periurarint velint,

Locus non praebere potis est in Capitolio.

COQVOS

Hoc animum advorte: pacem ab Aesculapio

270

Petas, ne forte eveniat tibi magnum malum

Quod in quiete tibi portentumst.

CAPPADOX

Bene facis:

Ibo atque orabo.

COQVOS

Quae res male vortat tibi.

266. *Servius ad Aen. VII, 85*: Incubare dicuntur proprie hi qui dormiunt ad accipienda responsa: unde est 'ille incubat Iovi' i. e. dormit in Capitolio, ut responsa possit accipere *Quae ex memoria attulisse puto Servium, qui saepius similiter erravit*

264. *Pal. person. praem. F²* interse *B.* intra se *F* congruunt *libri* *Ceterum hunc versum et v. 263 delet Weisius* 265. *Coci*

person. praem. F² nichil *EJ* nihil sit *EJ* (nichil) *FZ.* nihil fit *B*

266. nanque *JF.* Co. Nanque *Z* satius te (te s. v. m. 2) *B.* te satius *Z* 267. Auxilio tibi qui *Gz.* qui tibi auxilio *EJZ.* qui tibi auxilium *B.* qui tibi *F* iniure *BE.* iniure ex imure *J* fuit *libri omnes: tulit Camerarius auxilium ex B recipiens auxilio fuit F*

Ceterum varie transposuerunt viri docti: tibi qui e. q. s. Camerarius: auxilium tibi qui Fleckeisenus: auxilium qui tibi in e. q. s. Muellerus

Pros. Pl. p. 350: Quia tibi is idem ibidem: tibi cui auxilium e. q. s. Acidalius 268. siquidem *BEJ* qui periurarint, velint *Fleckeisenus.*

uelint qui periurauerint *BF.* uelint quip iurauerint *J.* uelint qui periurauerunt *EZ.* *De ulint noli cogitare cum Kochio Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 685* 269. non preberi *E.* nonpreberi *J* potis

(is m. 3 e corr.) *E* incapitolio *BEJ* 270. huc *E³F* ab aesculapio (se e corr.) *B.* abesculapio *J.* ab esculapio *E* 271. ne forte

eveniat tibi *Gz.* ne forte (neforte *BJ*) tibi eveniat *libri.* ne fors tibi evenat *Fleckeisenus.* ne tibi forte evenat *Muellerus Plaut. Pros. p. 391*

272. inquiete *BE.* in quiete ex inquiete *J* tibi eveniat *E.* tibi *E³* portentum st *B.* portentumst (r sup. v.) *E.* portentum est *J*

Palinuri person. exhibet F benefacis *J* 273. *Capa. praem. F*

PALINVRVS. PHAEDROMVS

* * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *

PALINVRVS

Pro di ímortales, quém conspicio? quís illic est?
 Estne híc parasitus qui áb ero missust Cáriam? 275
 Heus éxi, Phaedrome, éxi, exi, exi inquam ócius.

PHAEDROMVS

Quid istíc clamorem tóllis?

PALINVRVS

Parasitúm tuom

Videó currentem eccillum usque in platea última.
 Hinc aúscultemus quíd agat.

PHAEDROMVS

Sane cénseo.

CVRCVLIO. PHAEDROMVS. PALINVRVS

CVRCVLIO

Dáte viam mihi, nóti ignoti, dúm ego hic officiúm meum 280

que *E.* que *J* *Post hunc versum plura intercidisse vidit Fleck-*
eisenus: adnectitur in libris v. 274 sine ullo spatio

274. *Person. omittunt libri: corr. Angelius* proh *E* dii *J*
 immortales *BE* conspicio *E* quis *Pylades. Seyffertus Stud.*
Pl. p. 27: cf. v. 230: qui libri 275. est ne hic *BE.* est me *J*
 qui ab ero missust Cariam *Gz.* qui missus est in chariam *BEJFZ,*
nisi quod incariam EJ. in versus explendi causa additum duco. missus
 quist in Cariam *Bothius* 276. heus exi *Camerarius.* heus libri
 phedrome *B.* phedrome *EJ* . ex . xi . xi . *E: corr. E³.* exi exi *JF*
 quam *F.* foras inquam *Pylades* otius *EJ* 277. *Palinuri*
person. praem. BEJ Quid *F, Saracenus. Seyffertus Philol. vol. XXIX*
(a. 1870) p. 392 adn. Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 765. qui
BEJZ tollos *J* *Coco tribuunt BEJFZ: corr. Angelius* tuum libri
 278. video currentem *Camerarius.* uide occurrentem *BEJZ.* uideo
 occurrentem *F* eccillum *Muellerus Pros. Pl. p. 685.* ellum libri,
nisi quod sup. vers. .i. uiden E³ inplatea *EJ.* in platea *Bothius.*
Ritschelius Nov. exc. Pl. p. 63. platea in *Camerarius* ultima *BEJ*
 279. quid aiat *Scaliger* *Palinuro tribuunt extrema verba BEJ, Coco F*
Act. II Sc. 3. CVRCVLIO PARASITVS. ADOLESCENS. SERVVS.
BE. CVRCVLIO PARASITVS. PHEDROMVS ADOLESCENS PALI-
NVRVS SERVVS J 280. *Date (4 litt., fort. mihi, erasae) ex ate B²*

Fácio: fugite omnés, abite et dé via decédite,
 Néquem in cursu cápite aut cubito aut péctore offendam aút genu.
 Íta nunc subito própere et celere obiéctumst mihi negótium.
 Néque nunc quisquamst tám opulentus, quí mi obsistat ín via,
 Néc strategus néc tyrannus quísqum neque agoránomus 285
 Néc demarchus néc comarchus néc cum tanta glória,
 Quín cadat, quin cápite sistat ín via de sémita.
 Túm isti Graeci pálliati cápite operto qui ámbulant,
 [Qui íncedunt suffárcinati cúm libris, cum spórtulis,]
 Cónstant, conserúnt sermones ínter sese drápetae: 290
 Óbstant, obsistúnt, incedunt cúm suis senténtiis:
 Quós semper videás lubentes ésse in thermipólio:

292. *Osbernus p. 275: hermopolium unde Plautus 'quos semper videas bibentes esse in hermopolio'*

michi *EJ. del. Bothius* noti ignoti *Fleckeisenus Nov. annal. vol. 61 (a. 1851) p. 18: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 395. noti atque ignoti libri offitium E* *In marg. 7—8 litt. scriptae non m. 1 eras. B*
 281. fatio *E* fugtae(?) *J* omnis *E* deuia *J* decedite *Ritschelius Opusc. phil. vol. II p. 398. Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 763. secedite libri* 282. incursu *BJ. idem ex incursum ut vid. ras. E* cubito *ex capito ut vid. E³* aut genu *add. B²*
 283. subitum *Ussingius* et propere *F* scelere *J* obiectum st mihi negotium *B. obiectumst mihi negotium E. obiectum michi ē negotium J*
 284. Neque nunc quisquamst *Gz.* nec quisquam st *B.* nec quisquamst *E.* nequisquam est *J.* nec quisquam est *F.* nec quisquam *Z.* nec quisquam sit *Pius* tamopolentus *J.* (est) tam pol opulentus *Ritschelius Opusc. phil. vol. II p. 399. (sit) tam opulens civis Muellerus Pros. Pl. p. 605* michi *EJ* inuia *EJ* 285. tyrannus *B.* tyrannus *J* nec *BEJ* agora nomus *E.* 286. *Versum spurium notat Guyetus* demarcus *E* chomarcus *BE* 287. Quin cadat *ex* Qui in cadat *B²E* quincapite *EJ* inuia *B.* inuiam *EJZ* desemita *BJ*
V. 288—300 praeter v. 298 obelo notat Guyetus 288. isti *E³FZ.* istic *BEJ* graeti *B.* greti *J.* greci *E* quod (1 qui *sup. vers. m. 3) E* 289. Quincedunt *ex* Quin cedunt *B².* Qui incedunt *ex* Quin cedunt *E³* suffarcinati cum *ex* suffarcinaticum *E³.* suffartiantanti cum *J.* subsarcinati cum *Lambinus* liberis *J* *Ceterum hunc versum postea additum duco* 290. conserunt *F.* *idem Fleckeisenus.* conserunt *BEJZ* *Verba sermones inter se trapete in ras. B* — inter sese *Camerarius.* inter se libri, nisi quod intra se *F* drapete *E.* drapete *et sup. v. 1* trapa zete *J.* trapezetae at draiete *F* 291. *De hoc quoque versu dubito* occedunt *Bothius* 292. libentis *E* *et sup. v. 1* bi *E³.* *idem (libentes) ex codice suo Lipsius probatum Acidalio.* bibentes *BJFZ,* nisi quod bibentis *J* in thermipolio *Fleckeisenus.* in hermopolio *ex inhermipolio B².* inhermopolio *E.* in hermopolio *F.* in her-

[Úbi quid subrupuére, operto cápitulo calidúm bibunt,]
 Trístes atque ebríoli abscedunt: eós ego nunc si offéndero,
 Éx unoquoque eórum excutiam crépitum polentárium. 295
 Túm isti qui ludúnt datatim sérví scurrarum ín via
 Ét dutores ét factores ómnis subdam súb solum.
 Proín sese domí contineant, vítent infortúnio.

PHAEDROMVS

Récte hic monstrat, si ínperare póssit: nam ita nunc mós viget,
 Íta nunc servitiúmst: profecto módus haberi nón potest. 300

CVRCVLIO

Écquis est qui míhi conmonstret Phaédromum geniúm meum?

294. *Osbernus p. 73*: ebriolus unde Plautus 'tristes atque ebríoli incedunt' 295. *Charisius p. 239, 19*: Trit Naevius in *Corollaria*. significat autem, ut ait Plautus in quadam 'crepitum polentarium', id est peditum [in *Curculione*], *ubi* inquit *eiicium Fabricius*, inquit excutiam *codex Bondami* 296. *Nonius p. 96, 15*: datatim id est invicem dando. Plautus *Curculione* 'tum isti qui ludunt servi scurrarum datatim in via'

mopoleo *Z.* in hermopolo *J* Hunc versum damnat *Ussingius*
 293. *Versum postea additum esse puto ut v. 289* subrupuere *Fleck-*
eisenus. subripuere *BZ.* subripuere *ex* subripuete *ut vid. E.* surripuere
JF ubi quom sorbuere cal. e. q. s. *Acidalius* capitulo *ex* captulo *E³*
 bibibunt *E* 294. ebríorli *J* abscedunt *Bothius*. incedunt *libri*. cedunt
Ussingius eos ego nunc si *Gz.* eos ego si *libri*. eos ego si hic *Fleck-*
eisenus. eos ego hic si *Muellerus Pros. Pl. p. 31.* ergo eos si *Lach-*
mannus ad Lucr. p. 214 295. ex uno quoque *BE.* exuno quoque *J*
 excutiam *Camerarius: vide testim.* extiam *B.* exciam *E.* eiicium *J.*
 eiicium *E³FZ* crepitum ego *Lachmannus ad Lucr. p. 214* exciam
defendens polentarium (*sup. post. o add. a m. 2*) *E.* an pol polentarium?
 296. istos *Bothius ex Langianis* inludunt *J* datatim *ex* cladatim
B². datatim *post* scurrarum *Nonius* seruiscurrarum *ex* seruis curra-
 rum *B².* seruis currarum *ex* seruus currarum *ras. E* inuia *BEJ*
 297. et clatores *Loewius* factores *BEJF.* *Pius.* fartores *Z.*
Loewius omís *BJ* sub dam *B* sub solum *BF. G. Valla.* sub
 soli um (*i ex ae m. 3*) *E.* ubi t solum *add. E³.* subsoliám *F.* sub-
 solium *Z* 298. proín sese *Gz.* pro ínse *B.* proínse *EJ.* proín se *F.*
 proín *Z.* proín se illi *Fuhrmannus Nov. annal. vol. 97 (a. 1868) p. 854.*
 proinde se *Camerarius* infortunio *Ausonius Popma. Scaliger. Acida-*
lius. infortunia *ex* infortuna *B²E³.* infortunia *JFZ* 299. si imperare
 possit *B.* siimperare possit *E.* si imperare *ex* se impetrare *J.* se
 imperare posse *Douza.* se imperare poscit *Fleckeisenus.* si impetrare
 possit *Pontanus An quási ínper.?* 300. seruicium st *B.* servi-
 tium est *J* modus haberi non potest *in ras. E* 301. *Person. om.*
J ec quis *BE* qui *E³.* qđ *E* michi *E* commonstret *BEJ.*

Íta res subitast: céleriter mi eo hómine conventóst opus.

PALINVRVS

Té ille quaerit.

PHAEDROMVS

Quíd si adeamus? heús, Curculio, té volo.

CVRCVLIO

Quís vocat? quis nóminat me?

PHAEDROMVS

Quí te conventúm cupit.

CVRCVLIO

Haúd mage me cupis quam égo te cupio.

PHAEDROMVS

Ó mea oportúnitas, 305

Cúrculio exoptáte, salve.

CVRCVLIO

Sálve.

PHAEDROMVS

Salvom gaúdeo

Te ádvenire: cédo tuam mi déxteram: ubi sunt spés meae?
Éloquere, obsecro hércle.

CVRCVLIO

Eloquere, te óbsecro hercle, ubi súnt meae?

PHAEDROMVS

Quíd tibist?

commostret *F* phedromum *BEJ* 302. subita (*s ex b B*) est *BEJZ*.
est subita *F* Ante celeriter 2 litt. ras. *B* at oculiter in marg. *E*³
mihi *BJ*. michi *E* eo homine *Brixius ad Menaechm. v. 650.* hoc homine
libri conuento est *ex* conuenito est *B*. conuento est *EJ* 303. que-
rit *BEJ* curgulio *FZ* 305. haud mage me cupis quam ego te cupio
Gz. haud magis cupis quam ego te cupio *libri.* haud magé cupis quam
égo t. c. *Bothius. cf. Mahlerus de pron. pers. ap. Pl. colloc. p. 10.* hau-
tu me magis cupis *e. q. s. Muellerus Pros. Pl. p. 31* oportunitas *BE.*
oportunitas *J* 306. Curcu. (*del. m. 3*) Salve (*ex salui m. 3*) *E*
saluum *BEJ* 307. ad uenire *B* michi *E* dexteram *J.* dex-
tram (*r ex e*) *B.* dextram *EFZ* meę *E* 308. eloquere (*r ex l*)
B te obsecro hercle *Bothius ex cod. Guelferbytano.* te obsecro
BEJFZ Hiatum defendit *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 23.*
de cubi cogitat Bergkius Symbol. ad gramm. lat. p. 119 meę *E*
Ceterum commemoro versum excludere Guyetum 309. tibi est *libri*
tenebreę *B.* tenebre *EJ* ob oriuntur *B* inedia *BEJ: G. Valla.*
media *FZ*

CVRCVLIO

Tenebrae óboriuntur, génuā inedia súccidunt.

PHAEDROMVS

Lássitudine hércle credo.

CVRCVLIO

Rétine, retine me, óbsecro. 310

PHAEDROMVS

Víde ut expalluít: datin isti séllam ubi adsidát cito
Ét aqualem cum aquá? properatin ócius?

CVRCVLIO

Animó malest.

PHAEDROMVS

Vín aquam?

CVRCVLIO

Si frústulentast, da, óbsecro hercle, obsórbeam.

PHAEDROMVS

Vaé capiti tuo.

CVRCVLIO

Óbsecro hercle, fácite ventum ut gaúdeam.

PHAEDROMVS

Máxume.

CVRCVLIO

Quid fácitis quaeso?

PALINVRVS

Véntum.

CVRCVLIO

Nolo equidém mihi 315

Fíeri ventulúm.

311. 312. *Osbernus p. 11*: aqualis unde Plautus 'date isti sellam ubi assideat et aqualim cum aqua' 313. *Osbernus p. 237*: Frustulentus unde Plautus: 'si frustulenta est aqua da obsecro ut obsorbeam'

310. retinete retinete *JF* 311. uide ut *Pylades*. uiden ut *libri*
datinisti *E* assidat *BEJ* 312. properatim ocitius *E* male est *libri*
313. *Palinuri person. praefigunt BE*. *Lýcē J* frustulenta est *BEJ*
314. *Palinuri person. praefigunt BEF*, *Curculionis J* ue *BEJ*
uentum mihi *F* 315. *Palinuri personam praefigunt BEF* maxime
EJ queso *BEJ* michi *EJ* 316. *Palinuri person. inserunt JF*
igitur *Bothius*. igitur uis *libri*, nisi quod uis ex uir *E*³ et ergo *F*

PHAEDROMVS

Quid igitur?

CVRCVLIO

Ésse, ut ventum gaúdeam.

PHAEDROMVS

Iúppiter te díque perdant.

CVRCVLIO

Périi: prospició parum:

Lácrumarum habeo déntes plenos, líppiunt faucés fame:

Íta cibi vacívitae vénio lassis láctibus.

PHAEDROMVS

Iám edes aliquid.

CVRCVLIO

Nólo herele aliquid: cértum quam aliquid mávolo. 320

PHAEDROMVS

Ímmo si sciás reliquiae quaé sint.

CVRCVLIO

Scire nímis lubet

Úbi sient: nam illís conventis sáne opus est meis déntibus.

PHAEDROMVS

Pérganam, callum, abdómen, sumen, glándium.

CVRCVLIO

Ain tu ómnia haec?

Ín carnarió fortasse dícis?

319. *Nonius p. 331, 25*: Lactes dicuntur intestina Plautus *Curculione*: 'ita cibi uacuitate lactibus' 324. *Os-*

An uentum ut ? 317. *Pal. person. praefigunt BEJF* diique *J* prospitio *E* 318. *Lacrumarum habeo Kochius Emend. Pl. p. VII.* *Os amarum habeo libri, unde os amarumst Fleckeisenus* dentes flent *Ussingius.* dentes lippos *Lambinus.* dentes haerent *Guyetus* 319. *vaciuitate Camerarius.* uacuitate *libri cum Nonio* laxis *Pius* 320. *aliquit mauolo B* 321. *Palinuri personam praefigunt BEJF* siscias *BJ* reliquie *EJ.* requie *B* que *EJ* sunt *J* nimis (ni *ex m*) *B* lubet *ex* iubet *E³* 322. *scient J* conuentus *EJ.* conuentis *E³* 323. *Person. add. E²* *Pernam callum Pylades.* *Pernam libri, nisi quod pern nam J.* *pernam suis Bothius,* *suis ex verbis sequentibus adscito* *sumen om. EJFZ* *glandium Gz.* *suis glandium libri.* *sueris glandium Scaliger.* *suillum glandium Camerarius* *ain ex am E* *tuo J.* *tu/// E* *hec E.* *hec J* *ain tu haec omnia Muellerus Plaut.* *Pros. p. 649* 324. *incarnario BEJ* *dicis fortasse F* *inlancibus BEJ*

PHAEDROMVS

Immo in láncibus:

Quaé tibi sunt paráta, postquam scímus venturúm.

CVRCVLIO

Vide 325

Né me ludas.

PHAEDROMVS

Íta me amabit quám ego amo, ut ego haud méntior.
Séd quod te misí sum nihilo cértior.

CVRCVLIO

Nihil áttuli.

PHAEDROMVS

Pérdidisti me.

CVRCVLIO

Ínvenire póssum si mi operám dabis.
Póstquam tuo iussú profectus súm, perveni in Cáriam.
Vídeo tuom sodálem, argenti rógo uti faciat cópiam. 330
Scíres velle grátiam tuam: nóluit frustrárier,
Út decet velle hómínem amicum amíco atque opitulárier:
Réspndit mihi paúcis verbis átque adeo fidéliter,
Quód tibist, itém sibi esse, máxumam argenti ínopiam.

PHAEDROMVS

Pérdis me tuis díctis.

bernus p. 119: Carnarium unde Plautus 'tuo haec fortasse in carnario dicis?'

325. que *EJ* scimus *ex sciimus B.* sci imus *J* 326. neme *BJ* laudas *J.* *om. FZ: add. Hermolaus* ego *om. Z.* 327. quod *Guyetus.* quo libri sum nihilo *Muellerus Pros. Pl. p. 545 adn.* nihilo sum libri, nisi quod nichilo *J* cercior *B* Nichil attuli *J.* *idem in ras. E* 328. possim *EJZ* simihi *B.* si michi *EJ* dabis *Pylades.* datis libri. datas *Gruterus.* duis *Pius* 329. pueni *ex ueni E²* An perveni Cariam? 330. tuum libri uti *ex ut B²* fatiat *E* copiam faciat *FZ* V. 331sq. del. iussit *Guyetus: recte ut vid.* 331. scires uelle *B, Pius.* scire uelles *ex scires uelles ras. E.* scires uelles *JFZ* gratia tua *Lipsius. Lambinus.* gratiam tuam ad frustrarier *refert Scaliger* 332. docet *J* 333. michi *EJ* fidelister *E.* fedeliter *F* 334. Qđ *ex Sed E².* quid *J* tibi est *BEJ* maxumam *Fleckeisenus.* magnam libri. Phaed. Quid? Curc. Magnam *Muellerus Pros. Pl. p. 603* — incopiam servato magno *Loewius: quod optime v. 330 commendatur omissis 331 et 332: iocatur Curculio* 335. me *om. J*

CVRCVLIO

Immo sérvo et servatúm volo. 335

Póstquam mihi respónsumst, abeo ab íllo maestus ád forum
Méd illo frustra ádvenisse. fórtē adspicio mílitem

* * * * *

Ádgređior hominém: saluto advéniens: 'salve' inquit mihi,
Préndit dexterám, seducit, rógat quid veniam Cáriam:

Díco me illo advénisse animi caúsa: ibi ille intérogat 340
Écquem in Epidauró Lyconem tárpezitam nóverim.

Díco me novísse. 'Quid? lenónem Cappadocem?' Ádnuo
Vísitasse. 'Séd quid eum vis?' 'Quía de illo emi vírginem
Tríginta minís, vestem, aurum: et pro hís decem accedúnt minae.
'Dédistin tu argentum?' ínquam. 'immo' inquit 'ápud tar-
pezitám situmst 345

Íllum quem dixí Lyconem, atque eí mandavi, qui ánulo
Meó tabellas óbsignatas áttulisset, út daret

336. Post quam *E*. Ph. Postquam *Z* responsum est *B*. respon-
sus est *J* et († sum sup. v. m. 3) *E* ab eo *E* ab illo *B* mestus
BEJ ad forum *BJ* 337. med *Guyetus*. *Ritschelius Nov. exc. Pl.*
p. 36. me libri frustra] nequiquam *Muellerus Pros. Pl. p. 596*
devenisse *Camerarius* aspicio (p ex corr.) *B*. auspicio *J*. aspicio *E*
Post hunc versum velut haec intercidisse putat *Seyffertus Stud. Pl.*
p. 16: Therapontigonum qui anno erat hic. novistin? Ph. Novi et scio
338. aggredior *BEJ* ad veniens *B* inquit *E*: corr. *E*³ michi
EJ 339. Prehendit libri dextram *BEZ* rogat quid ego in
Cariam Veniam olim *Ritschelius Proleg. p. 148.* rogat quid veniam
in Cariam *Kampmannus de In praep. p. 26.* *Lorenzius ad Mostell. v.*
425 340. illo me *F* advenisse ex venisse *B*, non *B*². venisse
Ritschelius Proleg. p. 148 causad *Ritschelius Nov. exc. Pl. p. 63*
ibi ille *Gz.* ibi me libri. ibi med *Ritschelius Opusc. philol. vol.*
III p. 126 spretis eis quae antea proposuerat 341. ec quem *BEJ*
inepidauro (ida e corr.) *B*. inepeidauro *EJ* ly conem *B*. li-
conem *J* tarpezitam *Ritschelius Opusc. philol. vol. II p. 525.* tra-
pezitam *B*. trapezitam ex trepezitam *E*³. trapazetam *J* 342. leno-
nem (n s. vers.) *J* capadocem *B* annuo *BEJ* 343. uitasse
J eumuis *J* de illo *J*. ab illo sup. de illo *E*³ uirgine/// *E*
344. accedunt *Guyetus*. coaccedunt libri. accedent *Bentleius ad*
Hautontim. IV, 7, 8 mine *BEJ* Ceterum spurium esse hunc
versum putat *Ussingius* 345. dedistin *Fleckeisenus*. dedisti libri.
ibi dedistin *Ritschelius Proleg. p. 126* argentum in manum *Muellerus*
Pros. Pl. p. 235 immo inquit *Pylades*. immo libri aput *J*
tarpezitam *Ritschelius Opusc. phil. vol. II p. 525.* trapezitam *BEFZ*.
trapaezitam *J* situm est *BEJ* 346. quem *J* liconidem *BEJ*
qui anulo ex quia nullo *E*³. qui//// (a eras.) anulo *B* 347. tabu-

Óperam, ut mulierem á lenone cum aúro et veste ab-
dúceret.'

Póstquam hoc mihi narrávit, abeo ab íllo. revocat me
ílico,

Vócat me ad cenam: réligio fuit, dénégare nólui. 350

'Quíd si abeamus, décumbamus?' ínquit. consiliúm placet.

Néque diem decét remorari néque nocti nocérier.

Ómnis res parátast et nos quíbus paratumst ádsumus.

Póstquam cenati átque adpoti, tálos poscit síbi in manum.

Próvocat me in áleam ut ego lúdam. pono pállium: 355

Ílle suom anulum óposiuit, ínvoCAT Planésium.

PHAEDROMVS

Meósne amores?

CVRCVLIO

Táce parumper. iáCIT vulturios quáttuor.

Tálos arripio, ínvoCO almam meám nutriciam Hérculem,

357. *Servius ad Aen. VI v. 595*: Sane in usu est vultur, licet Cicero vulturius dixerit [et Plautus in Curculione: 'iacit vulturios quattuor']

las *B* attullisset *J*. obtulisset *Z*: *corr. Angelius* uti? 348. ale-
none *BEJ* et cum et *J*. cum et *E* auro ueste *J* 349. post
quam *BE* míchi *EJ* ab illo *BEJ* ilico *ex illico E*³
350. vocat ad *Pylades* religio (*i post. sup. v.*) *J* denagare *B*
351. Quod *B* si abeamus *Brantius*. siadeamus *B*. si adeamus
EJFZ. si actutum *Ussingius* decumbamus *Reizius*. *Bothius*. ac
decumbamus *BEZ*. ac decubamus *JF*. ac cubemus *Guyetus* ín-
quit *ex* inquit *E*³ placet (*et e corr. m. 2*) *B* 352. remorari *Ca-*
merarius. me morari *BEF*. memorari *J*. me memorari *Z*. morari
Scaliger. *Guyetus* neque (*ne ex m*) *B* 353. paratast *Z*. paratas
BEJ. paratos *F* omnes et nos *F* paratum est *BEJ* assumus
BEJ 354. appoti *BEJ* talos (*tal m. 3 e corr.*) *E* sibi in manum
(*1 m. 2 postea inseruit*) *B*. sibi in manum *EJ*. in manum *Reizius*
355. inaleam *BEJ* 356. suum *BEJ* anulum *JFZ*. annu-
lum *ex* animulum *E*³. at anulum *in marg.* *B*². animulum *BE*
opposivit *Camerarius*. opposuit *libri* inuocat (*t m. 2*) *B* ple-
nesium *J* 357. meos ne (*ne sup. v. m. 2*) *B* iacit uoltorios quat-
tuor *EJFZ*. quattuor vulturios iacit *Guyetus*. *Ritscheli* *Proleg.*
p. 149 — 358. talos *ex* tales *E*³ almam meam nutriciam *Gz*. al-
mam meam nutricem *libri*. meam almam nutricem *Muellerus Pros.*
Pl. p. 695. almam meam nutriculam *Bothius*. almam nutricem meam
Muellerus l. s. s. post Pyladem. almam meam mihi nutricem *Fleck-*
eisenus herclem *F*

Iácto basilicúm, propino mágnum poclum: ille ébibit,
 Cáput deponit, cóndormiscit. égo ei subduco ánulum, 360
 Déduco pedés de lecto clám, ne miles séntiat.
 Rógant me servi quó eam: dico me íre quo saturí solent.
 Óstium ubi conspéxi, exinde me ílico protenám dedi.

PHAEDROMVS

Laúdo.

CVRCVLIO

Laudató, quando illud, quód cupis, effécero.

* * * * *

Eámus nunc intro, út tabellas cósignemus.

PHAEDROMVS

Núm moror? 365

CVRCVLIO

Átque aliquid prius óbtrudamus, pérnam, sumen, glándium:
 Haéc sunt ventris stábilimenta: páne et assa búbula,
 Póclum grande et aúla magna, ut sátis consilia súppetant.

359. *Osbernus p. 80*: Basilicus iactus *Plautus*: 'iacto basilicum' iacit volturios quattuor 363. *Nonius p. 376, 9 de protinam agens*: Idem (*Plautus*) in *Curculione* praepositione addita: 'ostium ubi prospexi exinde me ilico protenam dedi' quasi in longam fugam 367. *Nonius p. 218, 12*: Panis consuetudine masculino genere appellatur. Neutro *Plautus* in *Curculione*: 'haec sunt ventris stabilimenta pane et assa bubula' *Charisius p. 90, 5*: Panis masculino genere dicitur. nam etsi neutro genere *Plautus* dixit 'pane et assa bubula' tamen vitiose

359. pasiliscum *B.* basiliscum *E*² poclum *Bothius.* poculum *libri*
 360. caput *ex capud E*³ condormiscit *ex condormescit B.* cum dormiscit *EJFZ* ei subduco *in ras. B.* ei subduco *E.* ei subduco *J* 361. delecto *BJ* 362. rogitant servi *Bothius. Ritscheli Proleg. p. 148* ego dico *JF* saturi *ex satari J* 363. hostium *JF* prospexi *Nonius* exin *F* illico *ex ilico E*² protenam *Nonius. protinam libri* *Post h. v. nonnulla interc. putat Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 765: cf. v. 364* 364. id *Z* qđ *in marg. B*² cupisti *Muellerus Pros. Pl. p. 51* effecero (*ce s. v.*) *J* *Lacunam indicavi: cf. v. 363* 365. tabulas *B* non *ex num E*³. non *FZ* moror (*oror in ras. m. 2*) *B* 366. *Personam om. B* optrudamus *J* obstrudamus *Scaliger comparato Festo p. 192: cf. Placidus p. 71, 16* glandium (*n add. m. 2*) *E* *V.* 367. 368. obelo notat *Guyetus* 367. hec *E.* opus *Ussingius* uentris *Nonius. Fleckeisenus.* uentri *BEJFZ* pane *Nonius. F. idem Pylades et Scaliger.* panem *BEJZ* assabu(*altera a ex u m. 2*)bula (*ex lala*) *B* at pabula *in marg. E*³ 368. Poclum grande et *Fleckeisenus.* poculum grande *libri*

Tú tabellas cónsignato, hic míhi ministrabit, dúm ego edam.
Dícam quem ad modúm conscribas. séquere me hac intró.

PHAEDROMVS

Sequor. 370

369. tutabellas *J.* tu tabellas (*ex tabillas*) *B.* tu tabulas *Z*
 consignatod *Ritschelius Nov. exc. Pl. p. 102* hic mihi *Pylades.* hic
libri ministrabit (*it m. 3 ex at*) *E.* ministrabit *Fleckeisenus* dum ego
 edam *Fleckeisenus. Reizius.* ego edam *libri.* ego bibam *Brixius emend.*
Pl. (1854) p. 14: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 243 370. quem admo-
 dum *B.* quem ad admodum *J.* quemadm *E ceteris usque ad finem*
versus abscissis sequere hac intro me *Muellerus Nachtr. p. 50*

ACTVS III

LYCO. CVRCVLIO. CAPPADOX

LYCO

Beátus videor: súbduxi ratiúnculam,
 Quantum aéris mihi sit quántumque aliení siet.
 Divés sum, si non réddo eis quibus déhibeo.
 [Si reddo illis quibus debeo plus alieni est.]
 Verum hércle vero bélle quom recógito, 375
 Si mágis me instabunt, ád praetorem súfferam.
 Habént hunc morem plérique argentárii,
 Ut álius alium póscant, reddant némini,
 Pugnís rem solvant, síquis poscat clárius.
 Qui homó mature quaésivit pecúniám, 380
 Nisi eám mature pársit, mature ésurit.

380. 381. *Charisius p. 204, 25*: Mature duo significat, et cito et tarde. Plautus in *Curculione*: 'Qui homo esurit.' est enim sensus: qui homo vix et aegre quaesit pecuniam

Actus III Sc. 1. LICO TRAPEZITA . PARASITVS . LENO B. J.
 LI. . . et NO E ceteris abscissis 371. In E nil nisi personae nota
 (LICO) servatum est Beatus (B m. 2) B ratiunculam J
 372. Quantum — sit quan abscissa in E Ante eris 3 litt. ras. B
 michisit J 373. Dives — eis abscissa sunt in E debeo libri
 374. Versum damnavit Bothius, quem frustra corrigas si — qui-
 bus d abscissa in E sireddo B debeo (e post. sup. v.) J
 V. 375—381 ita a Plauto profectos esse non credo ut qui sententiae con-
 cinnitatem turbent: aut interpolatione aut lacunis laborant 375. Verum
 here abscissa in E belle quom recogito Bothius. cum uelle reco-
 gito B. conuellere cogito ex cum uelle recogito E³. conuellere cogito
 JFZ. cum belle recogito Gulielmius. cum vere recogito Camerarius.
 Dousa An post hunc versum lacuna est? 376. Si abscissum in E
 mi Camerarius adpretorem B. adpretorem EJ sufferam (fer e corr.)
 E 377. mortem J plerique J argentarii (i alt. m. 2) E
 378. poscant ex poscat B 379. soluant (uant m. 2 in ras.) B. soleant
 EJ clarius B. Langiani. durius ex derius E³. durius JFZ
 380. quesivit EJ Matúre qui quaesivit homo pecuniam Bothius
 381. par sit E. parsat B

Cupio áliquem mi emere púerum, qui usurárius
Nunc míhi quaeratur: úsus est pecúnia.

CVRCVLIO

Nil tú me saturum mónueris: memini ét scio.

Ego hóc effectum lépide tibi tradám: tace. 385

Edepól ne ego hic med íntus expleví probe,

Et quídem reliqui in véntre cellae uní locum,

Ubi réliquiarum réliquias recónderem.

Quis hic ést operto cápite qui Aesculápium

Salútat? attat quém quaerebam. séquere me. 390

Simulábo quasi non nóverim. heus tu, té volo.

LYCO

Unócule salve!

CVRCVLIO

Quaéso, deridésne me?

LYCO

De Cóculitum prosápia te esse árbitror:

Nam ei súnť unoculi.

CVRCVLIO

Cátapulta hoc ictúmst mihi

389. 390. *Servius ad Aen. XII v. 257*: Nam salutari dicimus deos [Plautus in Curculione: 'Quis est qui operto capite salutatur Aesculapium'] 393 sqq. *Varro de L. L. VII, 71*: Ab

382. mi emere *Fleckeisenus*.—emere libri usurariis *JF*
383. Nunc michi queratur usus *EJ*. ne mihi quaeratur, usus *Ussingius*
Post est inserunt etiam E³Z 384. *Person. om. J* 386. hodie
hic *Muellerus Pros. Pl. p. 729*. hic nunc *Hermannus Philol. vol. III*
(a. 1848) p. 464 med *Lambinus. Ritschelius Nov. exc. Pl. p. 49*.
me libri 387. Et quidem *Camerarius*. Et equidem libri. Equidem
Guyetus in ventre *BJ* celle *EJ*. celle *B* Ante unilocum
(sic!) 2 litt. ras. B 388. reconcederem *F* 389. operto capite qui
Bothius. qui operto capite libri. operto qui capite *Guyetus*. qui
operto capitulo scribi posse monet *Muellerus Pros. Pl. p. 521*. qui
operto capited *Ritschelius Nov. exc. Pl. p. 63* esculapi um *B*. es-
culapium *E*. osculapium (e sup. o) *J*. salutatur aesculapium *Servius*
390. querebam *B*. querebam *EJ* 391. nouerim (nouer in ras.) *B*
tu om. *F* 392. Unocule *Camerarius*. une ocule *BEFZ*. une ocule *J*
Quaeso (aeso e corr.) *B*. queso *J*. queso *E* derides ne (ne ex m)
B. derides ne (s sup. v.) *J* 393. Coculitum *Ribbeckius Nov. annal.*
vol. 77 (a. 1858) p. 194: cf. *Ritscheli Opusc. phil. vol. II p. 587 et*
515. coculitum libri cum *Varrone et Servio*, nisi quod celitum *F*
prosapia *B* 394. ei *Camerarius*. hi libri cum *Varrone et Servio*

Apud Sícyonem.

LYCO

Nám quid id refért mea, 395
An aúla quassa cúm cinere effossús siet?

CVRCVLIO

Supérstitiosus híc quidemst: véra praédicat.
Nam cátapultae illaec ád me crebro cónmeant.
Aduléscens ob rem públicam hoc intús mihi
Quod ínsigne habeo, quaéso ne me incómities. 400

LYCO

Licetne inforare, si incómitiare haúd licet?

CVRCVLIO

Non inforabis mé quidem, nec míhi placet
Tuóm profecto néc forum nec cómitium.
Sed húnec quem quaero cónmonstrare sí potes,

oculo cocles ut ocles dictus, qui unum haberet oculum; quocirca in Curculione est: 'De Coclitum nam hi sunt unoculi' *Servius ad Aen. VIII v. 649*: Nam luscos coclites dixerunt antiqui. . . . Plautus in Curculione: 'De Coclitum nam hi sunt unoculi' 400. *Festus Pauli p. 107, 5*: Incomitiare significat tale convicium facere, pro quo necesse sit in comitium, hoc est in conventum, venire. Plautus: 'Quaeso ne me incomities' 401. *Osbernus p. 110*: incomitio in comitium adducere; unde idem Plautus: 'licetne inforare si incomitiare non licet' *Idem p. 217*: Et inforo, as .i. inplacitare in foro, unde Plautus: 'licetne non licet' *Cf. p. 292. Ex Osberno fluxit glossa 'Isidoriana' Loewii Prodr. p. 261*

uno oculi *J* ictum est *EJFZ*. iectum est *B*. an fuit eictum?
michi *E* 395. sycionem *ex* sicionem *B*. sitionem *E*. sicionē
J 396. quassa *ex* quasa *B*² 397. super sticiosus *B*. super stitiosus *EJ* quidem est *BEJ* predicat *BE* 398. namque *Fleckeisenus* catapultae illaec *Guyetus: Muellerus Pros. Pl. p. 745.*
illaec catapultae *libri, nisi quod illec BE, illec J, catapultę E.* illaec catapultas *Ritschelius* commeant *BEJ* 399. adolescens *BEJ* obrem *BEJ* ictus *ex corr. F. idem Acidalius, unde* ictumst *Bothius, ut taceam alios* 400. quid *ex* quod *F* queso *BEJ* neme *J*
incomities *ex* incomicies *B*. incomicies *J* 401. Licet ne *BEJ*
inferare (o *sup. e prior.*) *J* in comiciare *B*. incomiciare *J* haud *Bothius, Reizius. non libri* 402. quidem (i *sup. q*) *B* non michi *EZ*
placet *Hermolaus. placens libri. placent Gruterus. Gertzius* 403. tuum *libri* nec forum (*ex feram*) *E in marg.* comitium *ex* comicium *B*. comicium *J* 404. quem *om. Z: corr. Hermolaus* quero *BJ*. quero *E* commonstrare *BJ*. commostrare *E* sipotes *B*

Iníbis a me sólídám et grandem grátíam. 405
Lycónem quaero tárpezítam.

LYCO

Díc mihi,

Quid eúm nunc quaeris? aút quoiatí's?

CVRCVLIO

Éloquar:

Ab Thérápontigono Plátagidoro mílite.

LYCO

Novi édepol nomen: nám mihi istoc nómine
Dum scríbo explevi tótas ceras quáttuor. 410
Sed quíd Lyconem quaéris?

CVRCVLIO

Mandatúmst mihi,

Ut há s tabellas ád eum ferrem.

LYCO

Quís tu homo's?

CVRCVLIO

Libértus illius, quem ómnes Summanúm vocant.

LYCO

Summáne, salve. quí Summanu's? fác sciam.

CVRCVLIO

Quia véstimenta méa, ubi obdormivi ébrius, 415

405. *Donatus ad Eun. III 5, 9*: Gratiam inire Plautus: 'iniet tamen solidam et grandem gratiam'

405. inibis ame *BEJ*. iniet tamen *Donatus* gráciam *J*
406. liconem *BJ* quero *BEJ* tarpezítam *Ritschelius Opusc. philol. vol. II p. 525.* trapezítam *BEJFZ* michi *E* 407. Ly. *praem. Z: corr. Saracenus* queris *BJ*. queris *E* cuiatis libri
/// Eloquar *B* 408. abthera pontigono *BF*. ab thera pontigono *Z*. ab ethera (*corr. in thera m. 3*) plontigono (*l exp. m. 3*) *E*. ab thera plontigono *J* 409. michi *J* 410. quatuor *B* 411. Sed — Ma *abscissa in E* liconem *BJ* queris *BJ* mandatu st *BEZ*. mandatum est *J* michi *EJ* 412. Ut — Qu *abscissa in E* ferret *B*. ferrem (*alt. r sup. v.*) *J*. feram *Z: corr. Pylades* homo es *BEJ* 413. Libertus — Summanum uo *abscissa in E* 414. summanes *B*. summané ex summanes *E³* ue — sciam *abscissa in E* quid *F* summanus libri sciã ex scia *B²* 415. qui *F* vestimenta mea *Fleckeisenus*. uestimenta libri ubi in lecto ob-

Summáno, ob eam rem me ómnes Summanúm vocant.

LYCO

Alibí te meliust quaérere hospitiúm tibi:
Apud mé profecto níhil est Summanó loci.
Sed istúm quem quaeris égo sum.

CVRCVLIO

Quaeso, túne is es,

Lycó tarpezita?

LYCO

Égo sum.

CVRCVLIO

Multam mé tibi

420

Salútem iussit Thérápontigonus dícere
Et hás tabellas dáre me iussit.

LYCO

Míhine?

CVRCVLIO

Ita.

Cape, sígnum nosce. nóstin?

LYCO

Quidni nóverim?

Clypeátus elephantum úbi machaera díssicit.

424. *Nonius p. 290, 5*: Diligere manifestam habet significationem ut plerumque. Diligit dividit. Plautus in *Curculione*: 'Clypeatus eligantum ubi macera diligit' *Quaeritur num huc spectet Festus Pauli p. 69, 15*: 'dirigere apud Plautum invenitur pro discedere' *ubi discindere correxit Scaliger, discidere Meursius*

dormivi *Muellerus Pros. Pl. p. 530*: ubi obdormivi humi *idem Muellerus eodem loco* ui ebrius *abscissa in E* 416. obeam *J* um uocant *abscissa in E* homines *Gruterus* uocant (n s. v. m. 2) *B*
417. *Person. not. praef. E²* alibi (bi e corr.) te *B*. alibi te ex alibite *E³*. alibite *J* melius est *J* querere *J*. querere uel *E*. quaerere uel *Z*: corr. *Pylades* hospicium *BJ*. hospitium (h m. 3) *E* 418. aput *J* nichil *EJ* 419. quemqueris *B*. quem queris *EJ* Queso *BEJ* tu ne *B* 420. Lico *BE* tarpezita *Fleckeisenus*. trapezita *libri* me *add. E²* 421. thera pontigonus *BEJ* ore dicere *F* 422. mihin *B*. michin *EJ* 423. nostin nostra *F* Quid ni *EJ* 424. clipeatus *BEJ* eligantum *Nonius* tibi *EJFZ*: corr. *Pylades* machera *BEJ* dessicit *BE*. at diligit *E³*. diligit *F*, *Nonius*. Saracenus. delicit *Scaliger*. dirigit ex *Festo Rostius Opusc.*

4*

CVRCVLIO

Quod ístic scriptumst, íd te orare iússerat 425
Profécto ut faceres, suám si velles grátiam.

LYCO

Concéde: inspiciam quíd sit scriptum.

CVRCVLIO

Máxume

Tuo árbitratu, dum auífero abs te id quód peto.

LYCO

‘Milés Lyconi in Épidauro hospes hóspiti
Suo Thérápontigonus Plátagidorus plúrumam 430
Salútem dicit.’

CVRCVLIO

Méus hic est, hamúm vorat.

LYCO

‘Tecum óro et quaeso, qui hás tabellas ádferet
Tibi, út ei detur quám ístic emi vírginem,
Quod té praesente ísti égi teque intérprete,
Et aúrum et vestem. íám seís ut convénerit: 435
Argéntum des lenóni, is huic det vírginem.’

434. *Servius ad Aen. IV v. 608*: Sane interpres quid sit secundum veteres ipse exposuit [*Vergilius*] dicendo conscia: veteres enim interpretem conscium et auctorem dicebant. Plautus idem in *Curculione*: ‘Quod te praesente hic egit teque interprete’

I p. 122: cf. *Ribbeckius fragm. Com.² praef. p. 14 et Muellerus Pros. Pl. p. 490 adn.* desicit *Puteanus apud Gruterum* 425. *istic ex istuc E³ scriptum est BEJ. scriptum esset Fleckeisenus orare ex orate man. rec. in J* 426. *perfectum Brantius gráciam J* 427. *inspítiam E maxime BEJ* 428. *Tuo (o sup. v. m. 2) B auferam ex adferam E³. adferam B ab ste id quod B. abste idquod J* 429. *Epta praef. EJ. person. om. Z: corr. Angelius liconi BE inephidauro B. inepidauro EJ hospes hospiti Fleckeisenus. hospiti libri* 430. *thera pontigonus BEJ plantagidorus J plurimam BEJ* 431. *Person. sup. v. add. B². om. EJZ: corr. Pius* 432. *Person. om. EJZ: corr. Angelius queso BJ. queso E afferet J* 433. *quam hic J* 434. *quam JF presente BEJ isti egi Camerarius. istic egi libri, nisi quod aegi J. hic egit Servius te que B. te que J. atque Bothius interpretaete J* 435. *etuestem J iam om. JF conueneris Z. conuenerit ex conuerit E³* 436. *ut des Muellerus Pros. Pl. p. 683 lenoni ex lemoni B² ut vid. is huic det Muellerus*

Ubi ípsust? quor non vénit?

CVRCVLIO

Ego dicám tibi:

Quia núdiusquartus ádvenimus Cáriam
 Ex Índia: ibi nunc státuam volt dare aúream
 Solidám faciundam ex aúro Philippo, quaé siet
 Septémpedalis, fáctis monumentúm suis. 440

LYCO

Quam ob rem ístuc?

CVRCVLIO

Dicam. quía enim Persas, Páphlagonas,
 Sinópas, Arabes, Cáras, Cretanós, Syros,
 Rhodiam átque Lyciam, Pérediam et Perbíbesiam,
 Centaúromachiam et Clássiam Unomámmiam 445
 Libyámque totam et ómnem Conterebrómniam,
 Dimídiam partem nátionum usque ómnium
 Subégit solus íntra vigintí dies.

444. *Festus* p. 214, 28: Perediam et bibesiam Plautus finxit sua consuetudine cum intellegi voluit cupiditatem edendi et bibendi Cf. *Festus Pauli* p. 215, 12: Perediam et bibesiam Plautus cum dixit intellegi voluit cupiditatem edendi et bibendi

l. s. s. huic des libri. et huic des *Fleckeisenus* uirginem (n exp. m. 3)
 E 437. Lyc. praefig. E J F ipsust *Fleckeisenus*. ipsus libri, nisi quod ipsius J cur libri dicā videtur in dica corrigere voluisse B²
 438. quia nudiusquartus advenimus Gz. quia nudius quartus (quar ex ter E) uenimus libri Cariam Gz. incariam libri In Cáriam quia núdiusquartus vénimus *Fleckeisenus*: cf. *Muellerus Pros. Pl.* p. 57
 439. uol J 440. fatiundum E exauro E J Philippo *Fleckeisenus*. Philippeo libri que B E J 441. Septem pedalis B E J sitis E
 442. obrem B E J istuc (uc e corr.) B enim om. J F Paphlagonas E. paphlagonas J 443. sinopas B J F Z. sinopas (p ex b) E Arabas *Lambinus* caras ex cares E siros J 444. rhodia B liciam B J. litiam E Perediam *Pius ex Festo*. perreh diam B E. perbediam J. perhediam F. perrhediam Z et Perbibesiam *Camerarius*. et bibe- siam *Festus*, unde primus recepit *Pius*. et per heblesiam B. perhe- lesiam E. et perheliam (?) J F. et perhelesiam Z 445. centauro machiam B. contauro machiam E J. contauro machiam Z. contarhou- machiam F elatiam *Pius*, *Lambinus* uno (o ex a E) mammiam B E J 446. libiamque B E J totam et *Bothius*. oram libri conterebrom niam E. contere bromiam J. contenebrom////niam B². con- terebrominiam Z. cum terebromia F. de B cf. *Epid.* 476. plerique Conterebroniam 447. dimidiam (d post. ex corr.) B 448. sub egit

LYCO

Vah.

CVRCVLIO

Quíd mirare?

LYCO

Quía enim in cavea sí forent

Conclúsi illi itidem ut púlli gallinácei,

450

Ita nóñ potuere uno áño circumírier.

Credo hércle te esse ab íllo: nam ita nugás blatis.

CVRCVLIO

Immo étiam porro, sí vis, dicam.

LYCO

Níl moror.

Sequere hác: te absolvam, qua ádvenisti grátia.

Atque éccum video. léno, salve.

CAPPADOX

Dí te ament.

455. 456

LYCO

Quid hóc quod ad te vénio?

CAPPADOX

Dicas quíd velis.

457

LYCO

Argéntum accipias: cúm illo mittas vírginem.

CAPPADOX

Quid quód iuratus súm?

LYCO

Quid id refért tua,

B. subegit *J* intra *ex* interea *E*³. interea *BJ* 449. incauea *BEJ* si forent *BJ* si forent in cauea *F* 450. conclusi illi *Fleckeisenus*. conclusi libri. conclusis *Ritscheli* *Nov. exc. Pl. p. 114* utpulli *B.* ut sunt pulli *Pylades* 451. potuere (*o e corr.*) *J* circumirier *ex* circum irier *B*². circum irier *EJ* 452. ab illo *BJ* iam, ita *Gulielmius* blatis *Scutarius*. blattis *BEJZ*. blactis *F* 453. porro *om. F* nihil *B.* nichil *EJ* 454. te *ex* ted *E*³. te *Pylades*. ted *BJ. om. Z* redabsoluam *Z* *V. 455—461 a retractatore in brevius contractos esse docui Act. soc. phil. Lips. vol. VI p. 278 sq. Ceterum ante v. 455 intercidisse quaedam coniecerat Ballas Gramm. lat. spec. p. 30 sq., post verba eccum video Fleckeisenus* 455. 456. eccum (*u e corr.*) *B* dii *JF* 457. adte *BEJ*

Dum argéntum accipias?

CAPPADOX.

Quí monet quasi ádiuvat.

460

Sequímini.

CVRCVLIO

Leno cáve mora in te sít mihi.

461. mora in te sit mihi *Muellerus Pros. Pl. p. 4.* in te sit mora mihi *B.* inte sit morari michi *EJFZ*, nisi quod mihi *FZ*

ACTVS IV

CHORAGVS

Édepol nugatórem lepidum lépide hunc nactust Phaédromus.
 Hálophantamne an sýcophantam hunc mágis dicam esse néscio.
 Órnamenta quaé locavi métuo ut possim récipere.
 Quámquam cum istoc míhi negoti níhil est (ipsi Phaédromo 465
 Crédidi), tamen ádservabo. séd dum hic egreditúr foras,
 Cónmonstrabo quó in quemque hominem quís facile inve-
 niát loco,

463. *Nonius p. 120, 8*: Halophantam ut sycophantam hominum genus nequam quod ob suenda mendacia miserrima mercede conducitur. *Plautus*: 'halofantam aut sycofantam magis esse dicam' et alius nobilitatis obscurae 'halophantam mendacem velim' *Festus Pauli p. 101, 18*: Halapanta significat omnia mentientem ab eo quod halet omnia. *Ἄλην* enim Graeci τὴν (?) πλάνην, id est fallentem, appellant

Actus IV sc. 1. CHORAGVS B. spatium vacuum E. MILES JE³FZ
Nonnulla in hac scaena e septimo saeculo repetenda esse docuerunt
Ritschellius Opusc. philol. vol. II p. 385 et Urlichsius Mus. Rhen. vol.
23 (a. 1868) p. 85: integram scaenam Plauto eripit Osannus Anal.
p. 186: cf. praef. 462. Edepol (E m. 2) B nactus est BJFZ.
nactus est ex natus est E³ phedromus BEJ 463. Halophan-
tamne Guyetus. kalophantam (am ex em) B. kalophantam EZ. ha-
lophantam EJ. Nonius. halapanta Festus Pauli. halophantam hunc
Lambinus. Muellerus Pros. Pl. p. 299 Quis sit halophanta nondum
satis enucleatum est sicophantam E. sichophantam J hunc magis
dicam esse Bothius. hunc magis hoc esse dicam BEJFZ. hoc delevit
Hermolaus. esse hunc mage dicam idem Bothius 464. que BEJ
ut Aldina. huad B. haud EJFZ. † an in marg. E³
465. quanquam BJ michi EJ negotii ex negoti B². negotii
EJ nichil EJ ipsi ex ipse B phedromo BJE 466. asser-
uabo BEJ hic dum Z regreditur F 467. commonstrabo (n
ex s) B. commostrabo EJ. commostrato F quo ex que E³. que J.
quom F inquemque BJ. quenque F Post hominem ras. in B quis
facile Gz. facile B² in marg.: om. EJFZ inueniat Gz. inueniatis libri

Né nimio opere súmat operam, síquem conventúm velit
 Vél vitiosum vél sine vitio vél probum vel ínprobum.
 Quí periurum cónvenire vólt hominem, ito in cómitium: 470
 Quí mendacem et glóriosum, ápod Cloacinaé sacrum.
 Dítis damnosós maritos súb basilica quaérito.
 Íbidem erunt scorta éxoleta quíque stipularí solent:
 Símbolarum cónlatores ápod forum piscárium.
 Ín foro infumó boni homines átque dites ámbulant: 475
 Ín medio proptér canalem ibi óstentatorés meri.
 Cónfidentes gárrulique et málevoli suprá lacum,
 Qui áleri de níhilo audacter dícunt contuméliam
 Ét qui ipsi sat habént quod in se póssit vere dícier.
 Súb veteribus íbi sunt qui dant quíque accipiunt faénore. 480
 Póne aedem Castóris ibi sunt súbito quibus credás male.
 Ín Tusco vico íbi sunt homines qui ípsi sese vénditant.

474. *Varro de L. L. V § 146: Secundum Tiberim ad Iunium † forum piscarium vocant: ideo ait Plautus: 'apud piscarium', ubi variae res Cf. de hoc loco Urlichsius Mus. Rhen. vol. 23 (a. 1868) p. 88*

468. si quem *EJ.* siquis *Fleckeisenus.* qui quem *Pylades* conuen-
 tum ex concentum *B* uelit *add. B²* 469. uel uiciosum *BJ.* idem ex
 uenutiosum, *ut vid., E²* uicio *BJ* improbum *BEJ* 470. uult (uu
e corr.) B. uult *E* periurum hominem convenire qui volt *Bothius.*
 qui periurum h. volt convenire *Pylades* ito *Gruterus.* mitto libri. mitto
 hominem *Spengelius Plaut. p. 100* incomitium (ium *e corr.) B.* in-
 comicium *EJ* 471. apud corruptum esse putat *Muellerus Pros. Pl.*
p. 552 cloacine *B* (*e ex e m. 2*) *E.* cluacinae *Z.* cloniae *JF*
 472. *H. v. parallelum esse cum 485 perspexit Osannus Anal. p. 186: cf. Rit-*
schelii Parerg. p. 207 et Urlichsius l. s. s. dampnosos *B* et (os *s. v. m.*
rec.) J. damnosos (sos *ex sus m. 3*) *E* subbasilica *E* querito *BEJ*
 473. herunt *J* adstipulari *Passeratius.* exstipulari *Scaliger. Langiani*
 474. *H. v. post v. 480 ponit Urlichsius l. s. s.* simbolarum *BEJ.*
 simbolarum *Z* collatores *BEJ* aput *J* 475. inforo *EJ* infimo
 libri *Post* dites 1—2 *spat. B* 476. inmedio *BE* 477. confitentis
B garrulique (*a e corr.) B* maljuoli *J* supera *Luchsius Studem.*
Stud. vol. I p. 60, quod dissuadet Lorenzius Philol. vol. 30 (a. 1871)
p. 641. sunt supra *Niemeyerus* 478. denichilo *BEJ* audacter *ex*
 audecter *B* 479. inse *B.* ipse *EJ.* ipsis *E³FZ* ditier *E* 480. ue-
 teribus (ueterib *in ras.) B* ibi (*i prior ex u*) *B.* ubi *J* qui dant *om.*
J accipiunt (*iunt e corr.) B* fenore *BE.* foenore *J* 481. edem
BE. edem *J.* ubi *J* 482. intusco *B* ibi *ex* ubi *J* homines
(s sup. v.) J ipsi (*ex ipse*) se se *E* *V. 482—484 ex altera re-*
ensione repetit Urlichsius Mus. Rhen. vol. 23 (a. 1868) p. 85,

Ín Velabro vél pistorem vél lanium vel harúspicem

* * * * *

Vél qui ipsi vortánt vel qui aliis, út vorsentur, praébeant.

[Dítis damnosós maritos ápuđ Leucadiam Óppiam.] 485

Séd interim forés crepuere: línguæ moderándúmst mihi.

CVRCVLIO. CAPPADOX. LYCO

CVRCVLIO

Ei tú prae, virgo: nón queo quod póne mest serváre.

Et aúrum et vestem omném suam esse aiébat quam haec
habéret.

CAPPADOX

Nemo ít infitias.

CVRCVLIO

Át tamen meliúsculumst monére.

LYCO

Meménto promisísse te, si quisquam hanc liberáli 490

v. 483—485 damnat Ussingius, 484 sq. Guyetus 483. inuelabro
BEJ aruspicem BE. aruspicem J Post h. v. intercidisse
puto unde et accusativi pendeant et lucem accipiat versus proximus
484. ipsi (ip e corr.) B uorsant Lipsius aliis ut uorsen-
tur Lipsius. alii subuersentur BEJFZ. alii subvertendos Lambi-
nus. aliis subversandos Turnebus prebeant BEJ 485. Hunc
versum spurium esse post Camerarium sensit Scaliger dampnosos BJ
aput J leucadiam oppi am B. lede cadiam ex lei cadiam E².
Concordiam Opimiam Beckerus Antiqu. Rom. vol. I p. 309 486. ite-
rum J línguę EJ moderandum est BEJ mihi EJ
Act. IV sc. 2. PARASIT'. LENO · TRAPEZITA · LORARIVS
MVLIER · B. PARASITVS (supra CVR) LENO (supra CA) TRAPE-
ZITA (supra LI) LORARIVS MVLIER (supra PLA) E. CVR PARA-
SIT'. CAP LENO. LYC TRAP LANNVRI' (?). PLAN VIRGO J
487. Ei (E add. m. 2) B. I JFZ pre J. proe E. pro de (d add.
m. 2) B poene J me est BEJ 488. aure E omnem ex et
omnem E³. ///om///ne J quam Gruterus. cuiqua B. Langiani.
cuiqua (s. vers. 1 quicqd m. 3) E. quicquid (?) J. quicquid FZ
hec E 489. it inficias B. idem (corr. in it m. 3) inficias E. it facis
J Lyconem pro Curculione substituunt libri: corr. Saracenus At-
tamen E meliusculum est BEJ 490. Person. add. Pylades: om.
libri siquisquam B. si quisquam ex si quas quam E³

Causá manu adsererét, mihi omne argéntum redditum eíri,
Minás triginta.

CAPPADOX

Méminero: de istóc quietus ésto:

Et núnc idem dico.

CVRCVLIO

Átque ego commémínisse haec volám te.

CAPPADOX

Memini ét mancupio tíbi dabo.

CVRCVLIO

Egone áb lenone quídquam
Mancúpio accipiam, quíbus sui nihil ést nisi una língua, 495
Qui abiúrant siquid crédito^mst? aliénos mancupátis,
Aliénos vos emíttitis aliénisque inperátis.
Nec vóbis auctor úllus est nec vósmet estis úlli.
Itém genus est lenónium inter hómínes meo quidem ánimo
Ut múscae culices címicés pedésque pulicésque: 500
Odio ét malo et moléstiae, bono úsui estis núlli:

496. *Serv. ad Aen. VIII v. 263*: Abiurare est rem creditam negare periurio: 'Qui abiurant si quid creditum est' 499 sq. *Festus p. 210, 13*: Pedes autem pro pediculis, sic Plautus refert Curculione: 'Item genus inter homines meo quidem animo, ut muscae, culices, cimices pedesque pulicesque'

491. causa (a post. in ras.) B. causam E³FZ: corr. Pius assereret J michi EJ omne ex omnem E reditum J eiri Ussingius. firi BEJ. fieri F. idem E³ et in marg. at iri 492. deistoc B qui etus J 493. Cu. Atque ego Gz. Ly. Et BEJFZ: pers. iam Acidalius corr. sed haec Lachmannus ad Luer. p. 389. Cu. Et tum Muellerus Pros. Pl. p. 636 commemorasse BEJ ego haec BZ. ego hec E. ego hec (ex hic) J. hec ego F. ego Lachmannus 494. mancupio BEJ Lyc. pers. substituit J egon libri ablenone B. a lenone F quic quam B. quicquam ex quicūque E³. quiq J 495. mancupio BEJ accipiam Pius. occipiam libri nichil EJ 496. si quid ex si qui E³. siqui B. Langiani creditum est BJ cum Servio mancupatis (ti in 3 litt. ras.) B. mancupatis J. mancupatos E: corr. E³ 497. alienos vos Geppertus. alienos manu libri, nisi quod alienos ex alienus E³. manu alienos Fleckeisenus emittitis Kampmannus de re mil. p. 37. mittitis libri alienis que B imperatis BEJ 498. ullust B (2 litt. ras. post. t) EZ uosme testis E. uos met testis ex uos me testis B² 499. Super item add. sihr E³ est leonium J. est lenonum FZ. om. Festus q dem B 500. muscē J. musce E. mus///cae (1 litt. eras. m. 2) B culices cimices ex Festo Bothius. culices libri. cimices culices Guyetus 501. molestię E

Nec vóbiscum quisquam ín foro frugí consistere aúdet:
 Qui cónstitit, culpánt eum, conspúitur, vituperátur:
 Eum rém fidemque pérdere, tametsí nil fecit, áiunt.

LYCO

Edepól lenones méo animo novísti, lusce, lépide. 505

CURCVLIO

Eodem hércle vos pono ét paro: paríssumi estis híbus.
 Hi sáltem in occultís locis prostánt, vos in foro ípso:
 Vos faénore homines, hí male suadéndo et lustris lácerant.
 Rogitátiones plúrumas proptér vos populus scívit,
 Quas vós rogatas rúmpitis: aliquám reperitis rímam: 510
 Quasi aquám ferventem frígidam esse ita vós putatis léges.

LYCO

Tacuísse mavellem.

CAPPADOX

Hauí male meditáte maledicáx es.

506. *Priscianus II p. 10, 15:* quamvis et hibus pro his antiqui protulerunt. Plautus in Curculione: 'eodem hercle vos paro et pono, parissimi estis hibus' *Charisius p. 54, 19: Plautus in Curculione 'hibus'*

502. uobis cum *B* quisquam vobiscum *posse scribi monet Mohrius de iamb. ap. Pl. sept. p. 21* in foro *BJ* 503. culpatur *Z: corr. Pylades* conspuitur *E³ in marg. G. Valla.* conspuitur *B.* conspiciatur *EJFZ* vituperatur *ex* vituperatur *E³* 504. fidem que *B* perdere tam et si *ex* perderetam et si *B².* perdere tam et si *E.* pdere (*ex* prebere) tam & si *J* nihil *BFZ.* nichil *EJ* 505. *Person. om. J.* Cap. praef. *EZ: corr. Pylades* novisti (*post ui 1 litt. eras. m. 2) B* 506. *Person. om. EJ: Cap. praef. E³.* Ly *Z: corr. Pylades* eo dem *B* paro et pono *Priscianus.* pono et traho *Niemeyerus.* pono loco *Ussingius* parissimi *BEJ* híibus *ex* híibus *E³.* híibus *Z* 507. his *B,* quod servandum duxit post *Pareum Fleckeisenus.* híi *J* in occultis *BEJ* in foro *J.* idem *E³.* inuoro *BE* 508. fenore *B.* fenore *E.* foenore *J* homines, hí *Ussingius.* hí libri, nisi quod in (*inmale*) *EJ* malesuadio *Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 765.* male consuadendo *Reizius* lace-rant *Ussingius.* lacerant homines libri *Ceterum versum hunc expungit Guyetus* 509. rogitationis *BEZ* plurimas *BEJ* 510. rogitas (*a sup. i*) *J* reperitisrimam *ex* reperitissimam *E³* 511. feruentem *ex* feruent em *B².* feruentem *E* 512. *Person. om. EJZ: corr. Pylades* mavellem *Camerarius.* mallem libri *Capp.] LE in 3—4 litt. ras. B².* Cur. *JFZ: corr. Pylades* hau male *Camerarius.* au male *B.* aumale *E.* aut male *Z.* haud vel in-male *JFE³* meditantem *EJFZ* maledicaxes *E.* male ditaxes

CVRCVLIO

Indígnis si male dícitur, male díctum id esse dúco:
 Verúm si dignis dícitur, bene díctumst meo quidem ánimo.
 Ego máncupem te níl moror nec lénonem alium quémquam. 515
 Lycó, numquid vis?

LYCO

Béne vale.

CVRCVLIO

Vale.

CAPPADOX

Heús tu, tibi ego díco.

CVRCVLIO

Elóquere, quid vis?

CAPPADOX

Quaéso ut hanc curés, ut bene sit ísti:
 Bene ego ístam eduxi meaé domi et pudíce.

CVRCVLIO

Si huius míseret,

Ecquíd das qui bene sít?

CAPPADOX

Malum.

CVRCVLIO

Tibi opúst qui te procúres.

CAPPADOX

Quid, stúlta, ploras? né time: bene hércle ego vendidí te. 520

J. maledicasses *F*, unde male dicassis *Meursius* haud male meditate male locutus *Scaliger* 513. Ca. praem. *E*, Lyc. praem. *JFZ*: corr. *Pylades* indignis si maledicatur *BE*³. indignissimale dicitur *E* maledictum *BEJ* duco *Lambinus*. dico *libri* 514. sidignis *B* benedictumst *E*. benedictum st *B*. benedictum est *J* 515. Hunc versum collocat ante v. 499 *Ussingius* Cur. praem. *EJFZ*: corr. *Pylades* mancipem *BEJ* nihil *BJ*. nichil *E* 516. Lyconum quid ex liconum quid *B*². liconum quid *E*. lico num quid *JE*³ me uis *JF* 517. Queso *BEJ* ut bene *Pylades*. bene *libri*. bene ut *Camerarius*: cf. *Lachmannus ad Lucr. p. 362* 518. ego s. v. *B* meae (ex mea m. 2) domi *B*. mea edomi praemisso 2 litt. spatio *E* pudice *J* hius *E* Super miseret inseruit me *E*³ 519. ec quid *BJ*. ec quid *E* qui *Camerarius*. q *B*. quod *EJFZ* tibi opust *Pylades*. opus est hoc *libri*, nisi quod hoc s. vers. *E*². hoc tibi opust *Bothius* qui *Camerarius*. q *B*. quod *EZ*. quo *JF*. *Scutarius* 520. hercle ego vendidi *Mahlerus* l. s. s. thes. IV.

Fac sís bonae frugí síes: sequere ístum bella bélle.

LYCO

Summáne, numquid núnciam me vís?

CVRCVLIO

Vale atque sálve.

Nam et óperam mi et pecúniám benígne praebuísti.

LYCO

Salútem multam dícito patróno.

CVRCVLIO

Nuntiábo.

LYCO

Numquíd vis, leno?

CAPPADOX

Istás minas decém, qui me procúrem, 525

Dum mélius sit mihi, dés.

LYCO

Dabuntur: crás peti iubéto.

CAPPADOX

Quandó bene gessi rém, volo hic in fáno supplicáre.

Nam illám minis olím decem puéllam parvolam émi,

Sed eúm qui mihi illam véndidit numquám postilla vídi:

Periísse credo: quíd id mea refért? ego argentum hábeo. 530

Quoii hómíni dei sunt própítii, lucrúm eí profecto obíciunt.

Nunc reí divinae operám dabo: certúmst bene me curáre.

hercle vendidi ego *libri*. ego hercle vendidi *Fleckeisenus*. hercle vendidi *Ussingius* 521. bonę *J*. bone *E*. bene *F* si es *EJ* bellę *E*
 522. numquid (num s. v. m. 2) *B* nunc iam *BEJ*. iam nunc *F*
 atque salve *om. Z: add. Pylades* 523. operam mi *Pylades*. *Muellerus Pros. Plaut. p. 745.* operam *libri*. operam tu *Fleckeisenus* pre-
 buisti *BE* 524. nunciabo *BJ* 525. Ly. *om. EJZ* pro curem *B*
 526. sit mihi *E*. fit mihi *B*. mihi fit *F* Ly. *in ras. 4 litt. B²*.
Curc. EJFZ 527. benegessi rem *ex* beneges sirem *B²* infano *BJ*
 528. decem puellam *ex* detem puellam *E³*, *ex* dete puella *B²*
 529. eum (u s. v.) *E* mihi *EJ* illam vendidit *Gruterus*. uendi-
 dit illam *libri* post illa *BEJ* 530. pisse *J* quid *ex* quod *E*
 531. *Versum spurium esse (propter v. 557?) putat Scaliger: idem certe de*
initio suspicatur Muellerus Pros. Plaut. p. 756 Quoii *Gz.* quoi *BEFZ*.
 cui *J*. siquoi *vel* quoique *Muellerus l. s. s.* homini de////i s̄ *ex* homini
 de ius *E³* di sunt homini *Fleckeisenus* propicii *J* obitiunt *E*
Ceterum Langiani exhibent: lucrum est profecto optimum (opeimum?),
unde hausit Palmerius 532. diuine *BJ*. diuine *E* certumst *Pius*.
 certum sit *libri* me bene *Fleckeisenus*

THERAPONTIGONVS. LYCO

THERAPONTIGONVS

Nón ego nunc mediócri incedo irátus iracúndia,
 Séd eapse illa qua éxcidionem fácere condidici óppidis.
 Núnc nisi tu mihi própere properas dáre iam trigintá minas, 535
 Quás ego apud te déposivi, vítam propera pónere.

LYCO

Nón edepol ego núnc mediocri mácto te infortúnio,
 Séd eopse illo quó mactare sóleo quoi nil débeo.

THERAPONTIGONVS

Né te mi faciás ferocem aut súpplicare cénseas.

LYCO

Néc tu me quidem úmquam subiges rédditum ut reddám
 tibi 540

Néc daturus súm.

THERAPONTIGONVS

Idem ego istuc quóm credebam crédidi
 Té nihil esse rédditurum.

534. *Festus Pauli p. 80, 9*: Excidionem urbis a caedendo dictam manifestum est Cf. glossa quam edidit Loewius *Prodr. p. 262*: excidio: excisio

Act. IV sc. 3. MILES · LYCO TRAPEZITA · dein versus sine scriptura B. MILES LICO TRAPEZITA EJ, nisi quod LYCO J
 533. ego nunc mediocri (o nunc m in ras.) B 534. Verba eapse — oppidis add. in lac. B² exciditionem JF condidici (d post. ex c) B qua condidici facere excidium oppidis Hermannus 535. michi E propere ex propore E³ 536. quas (u m. 1 e corr.) B apud ex aput B. aput J deposiui (o e corr.) B. deposui EJFZ deponere FZ 537. ego nunc mediocri macto te Lomanus *Spec. crit. p. 33*. nunc ego te mediocri macto libri, nisi quod temediocri J, mediocri (ediocri m. 2. et edio in ras. 5 litt.) B, macto (c ex r ut vid. m. 3) E. ego mediocri nunc te macto Bothius infurtunio J 538. *Versum praeter Sed addidit in lacuna B²* sed eopso B. sede apse E. sed eapse JFZ illa qua EJFZ mattares illa oleo E cui J nichil BEJ 539. *Person. om. BEJ* ne (nec) te mi facias Lambinus. ne te mihi facias libri, nisi quod nete J et michi E. ne mihi te facias Pylades. cf. Mahlerus l. s. s. p. 42 Ante Aut personae spatium, in quo 2 litt. erasae B. M. Aut E, unde haud E³ Z. Mil. An Lomanus *Spec. crit. p. 34* 540. Ly praem. E, ubi y add. E³, pro quo E exstat in J: person. om. B unquam J 541. sum.. (sic!) B quom ex quem E³. cum J 542. nichil EJ redidi-

LYCO

Quór nunc a me igitúr petis?

THERAPONTIGONVS

Scíre volo quoi réddidisti.

LYCO

Lúscó libertó tuo:

Ís Summanum sé vocari díxit: ei réddidi.

[Qui has tabellas obsignatas attulit.

THERAPONTIGONVS

Quas tu mihi tabellas] 545

Quós tu mihi luscós libertos, quós Summanos sómnias?

Néc mihi quidem libértus ullus ést.

LYCO

Facis sapiéntius

Quám latronum párs libertos quí habent et eos déserunt.

THERAPONTIGONVS

Quíd nunc?

546. *Donatus ad Adelph. V 7, 9*: Turbas, lampades, tibicinas] Bene totum pluraliter ut qui reprehendit sic multa. Plautus 'quos tu mihi parasitos luscos, quos Summanos somnias?' 547 sq. *Donatus ad Adelph. V 9, 22*: Hoc est patroni, ut libertum non deseras, sed ut alas manumissum. Plautus: 'Facis melius quam pars lenonum qui libertos habent et eos deserunt: cf. idem ad Adelph. III 4, 12: patronus deserit Plautus: 'Qui libertos habent eos deserunt' Ad latronum spectare coniecit *Ritschelius Parerg. vol. I p. 381, quae ex Sisennae commentario excerpit Rufinus p. 561, 3*: Sisenna in Rudente sic et postea sic postea sic: Latronem producit metri causa: in Rudente illa vox non exstat

turum (tu e corr.) B quur BE. cur J ame BEJ 543. cui-reddidisti (cu s. v.; i. cui add. E³) E. cui reddidisti J liberto (lib e corr.) B 544. issum manum E seuocari J 545. Versum spurium esse vidit Weisius adtulit tabellas F michi E tabulas cum ed. Camerarii Guyetus, Lomanus l. s. s. p. 34, Ritschelius Proleg. p. 136 in versu sequenti collocatum: glossema putaverunt Camerarius et Schmidtius de pron. demonstr. form. p. 60 546. quos luscos Guyetus, Lomanus l. s. s., Ritschelius l. s. s. parasitos luscos Donatus quos-summanos J somnias ex somnis as E³ 547. michi J quidem (q e corr.) B ullus est F. illus (u sup. i) est J. ullust B. est ullust E. est ullus Z facis melius Donatus 548. latronum pars Fleckeisenus. pars lenonum libri cum Donato, nisi quod leonum J. pars latronum Dousa. pars militum Lambinus libertos (o ex u m. 3) E qui libertos habent Donatus 549. Person. om. B Quid nunc Gz. Quid feci BE.

LYCO

Quod mandásti feci, túi ut honoris grátia
Tuóm qui signum ad me áttulisset núnctium ne spérnerem. 550

THERAPONTIGONVS

Stúltior stultó fuisti, qui hís tabellis créderes.

LYCO

Quís res publica ét privata géritur, non eis créderem?
Égo abeo: tibi rés solutast récte. bellatór, vale.

THERAPONTIGONVS

Quíd, valeam?

LYCO

At tu aegróta, si lubét, per me aetatém quidem.

THERAPONTIGONVS

Quíd ego nunc faciám? quid refert mé fecisse régibus 555
Út mi oboedirént, si hic me hodie umbráticus deríserit?

CAPPADOX. THERAPONTIGONVS

CAPPADOX

Quoí homini di súnct propitii, ei nón esse iratós puto.
Póstquam rem divínam feci, vénit in mentém mihi,

Quid feci//// J. Quid fecisti FZ Ceterum duorum versuum particulas inter quid et feci intercidiisse putat Ussingius Person. om. BE Quid (o sup. i) J Post mandasti Muellerus lacunam statuit Pros. Plaut. p. 701 feci tui ut Luchsus Hermae vol. VIII (a. 1875) p. 111. feci tui libri. tui Pylades. feci Guyetus gratiam B 550. tuum qui B. tuum qui (qui s. v.) J. tuumqui ex tuumq, E³ adme EJ adtulisset E nuncium BJ nespernerem EJ 551. Stultior stulto ex stulto (o ex ior) stultior E his JF. iis BEZ. del. Ussingius tabellis ex tabelles E³ crederes ex credes B² 552. Ther. praem. E Post publica erasa s B priuata ex parata E, ex priuatam J. patria F non eis JF. non ne//is (1 litt. eras.) B. non ne iis ex non, neiis E³, nonne iis Z: cf. Spengel 'Nonne' p. 4 553. abeo Pius. habeo libri solutast Pius. solutas libri, nisi quod solutus F 554. Qui Bothius Ly. at ex aut ut vid. E³. aut J egrota E. egrota B si lubet Camerarius. si uiuet B. si uiuet et s. v. at siuiuis J. si uiues ex siuiuet E³. siuiues Z. siuiuis F perme EJ aetatem quidem Pylades. quidem aetatem BEJFZ, nisi quod etatem E 555. Qd E ego s. v. B 556. mihi BFZ. michi EJ hodie s. v. E²

Act. IV sc. 4. CAPPADOX LENO · MILES · (pro S librarius X scripturus erat in B) BJ. CAPPADOX MILES LENO E 557. Ca. ex M E³. ///t (MI eras.) B Quoi (Q add. m. 2) B. Cui J dii EJ propicii J 558. post quā ex post qua B² post in mentem

Né tarpezita éxulatum abíerit, argentum út petam,
Út ego potius cómedim quam ille.

THERAPONTIGONVS

Iússeram salvére te. 560

CAPPADOX

Thérapontigone Plátagidore, sálve: salvos quom ádvenis
Ín Epidaurum, hic hódie apud me núnquam delingés salem.

THERAPONTIGONVS

Béne vocas: verúm locata rés est ut male sít tibi.
Séd quid agit meum mércimonium ápud te?

CAPPADOX

Nil apud mé quidem —

Né facias testís — neque equidem débeo quidquám.

THERAPONTIGONVS

Quid est? 565

CAPPADOX

Quód fui iurátus feci.

THERAPONTIGONVS

Réddin an non vírginem,

Príusquam te meaé machaerae huic óbicio, mastígia?

566—568. *Festus p. 372, 30*: Aelius vapula positum esse ait pro dole: Varro pro peri teste Terentio et Plauto in Curculione: 'Reddin an non mulierem prius quam te huic meae machaerae vapula ergo te vehementer iubeo, ne me territes'

mihí venit *Fleckeisenus* michi *EJ* 559. trapezita *libri* exul///atum (t eras.) *B.* exultatum *EJFZ* petam *ex* petat *B²*. petat *EJFZ*: *corr. Saracenus* 560. comedam *JFZ* *MIL B²* in ras.: *om. JFZ* (Iusseram *J*, non iusseram). Ca. *E*, *del. E³* Iusserim *Acidalius* 561. *Person. om. EJFZ* thera pontigone *B.* thera ponti gone *E.* therapontigne *J* saluus *BEJ* cum *J.* quomodo *Z* aduenis (ad *vid. addidisse m. 2*) *E* 562. inepidaurum *BE* aput *J* me numquam *ex* menum quam *E³* delingens *EZ* 563. *M.* (Miles) ante *vers. 564* huc *rettulit E³* locata *Fleckeisenus comparato Stich. v. 472.* uocata *libri.* invocata *Ussingius* 564. *M praem. E: cf. v. 563* quod *F* meum *om. F* nihil *B.* nichil *EJ* aput *J* 565. nefacias *J* testes *ex* testis *J* quic quam *BEJ* quidē est *EZ: corr. Hermolaus* 566. Quid (*s. v. t qđ m. 3*) *E* annon *BJ* mulierem *Festus* 567. prius quam *B* meae machaerae huic obicio *Muellerus Pros. Plaut. p. 552.* huic meae machaerae obicio *libri cum Festo, nisi quod meae ex maae et macherae B,*

CAPPADOX

Vápulare ego té vehementer iúbeo: ne me térrites.

Ílla abductast: tu aúferere hinc á me si pergés mihi

Mále loqui profécto, quoi ego nísi malum nil débeo. 570

THERAPONTIGONVS

Míhin malum minitáre?

CAPPADOX

Atque edepol nón minitabor, séd dabo,

Sí perges moléstus esse.

THERAPONTIGONVS

Léno minitatúr mihi

Meaéque pugnae proéliares plúrumae obtritaé iacent?

Át ita me machaéra et clypeus * * * * *

Béne iuvent pugnántem in acie: nísi mi virgo rédditur, 575

Iam égo te faciam ut híc formicae frústillatim dífferant.

CAPPADOX

At ita meae volséllae, pecten, spéculum, calamistrúm meum

576. *Osbernus p. 237*: frustillatim: unde Plautus: 'iam ego faxo ut hunc formicae frustillatim deferant' *Vocem frustillatim ex hoc loco adfert glossarium Plautinum: cf. Ritscheli Opusc. philol. vol. II p. 247* 577. *Charisius p. 80, 11*: Calamistros Cicero in Oratore masculine dixit, et Varro de scenicis originibus hunc cala-

meę machera eobitio *E* (corr. *E*³), macherae (e pr. s. v.) *J* magstigia *E* 568. uapula ergo *Festus* Post te ras. 6 litt. *B*: an iubebo? iubeo *J*, *Festus*: *Camerarius*. iubebo *BEFZ* neme *J* 569. ab ducta *B*. abducta est *EJ* auferre *J* hinc (in m. 2 e corr.) *B* ame *BEJ* michi *EJ* 570. Male ex Mala *B* loqui *F*, *Pylades*. eloqui *BEJZ* cui *BEJ* nihil (prior i e corr. m. 2) *B*. nichil *EJ*

571. Michin *EJ* minitare ex minitaris *B*² at *F* 572. si perges molestus esse *Muellerus Pros. Pl. p. 244*. mihi (michi *J*) si perges molestus esse *libri*, nisi quod si perges mihi *F*. mihi molestus si esse perges *Bothius*. mihi si perges esse molestus *Weisius*. mihi esse si perges molestus *Enger de Pros. Pl. p. XIV* michi *EJ* 573. meaeque (me ex ma et que s. v. m. 2) *B*. meęque *E* pugne *BEJ*

praeliaries *B*. preliaries (pr ex ph *E*³) *EJ*. prelia res *F*. proelia et res *Lambinus* plurime *EJ* optritae *B*. optrite *EJ* lacent *B*

574. Capa. praem. *F* machera *BEJ* clipeus *BJ*. clippeus *E* *Lacunam indicavit Lambinus, nullo in libris vestigio relicto: suspicor praeter supplementum huius versus integrum intercidisse versus: dimetrum defendit Spengelius T. M. Plautus p. 149* 575. uiuent *E*

in atie ex i atie *E*² mihi *BE*. michi *J* 576. formice *J*. for mice *E* 577. *Person. om. FZ* meae *Bothius*. me libri: cf. v. 578 uolselle

Béne me amassint méaque axicia línteumque extérsui,
 Út ego tua magnífica verba néque istas tuas magnás minas
 Nón pluris fació quam ancillam meám quae latrinám lavat. 580
 Égo illam reddidi eí qui argentum a te áttulit.

THERAPONTIGONVS

Quis is ést homo?

CAPPADOX

Tuóm libertum sése aiebat ésse Summanúm.

THERAPONTIGONVS

Meum?

Áttat, Curculio hércle verba míhi dedit, quom cógito:
 Ís mihi anulúm subripuit.

CAPPADOX

Pérdidistin tu ánulum?

Míles, pulcre cénturiatus és expuncto in mánipulo. 585

THERAPONTIGONVS

Úbi nunc Curculiónem inveniam?

CAPPADOX

In trítico faciillum

Vél quingentos cúrculiones pro úno faxo réperies.
 Égo abeo: vale átque salve.

mistrum; sed idem in Triphallo calamistra; et Plautus in Curculione:
 'pecten meum'

J. uolselle (s. add. rubricator, quod post del. est) *E* 578. me s. v.
B, unde bene mactassint *Ritschellius Mus. Rhen. vol. XII (a. 1853)*
p. 431. Ceterum me deleri posse iam Pareus coniecit meque J. mea-
que ex maque E³ axicia ex acicia ut vid. B². axitia E linteum
que B extersui Palmerius. extersum libri, nisi quod extersim E
 579. magnifica (g s. v.) *J* atque tuas *Brixius Nov. annal. vol.*
101 (a. 1870) p. 765: quem contra vide Muellerum 'Sive' p. 36
 580. fatio *E* que *EJ* lavit *Seyffertus Stud. Pl. p. 6* 581. red-
 didi ei *Geppertus. reddidi libri* qui (i m. 3 in ras.) *E* ate *BJ*
 attulit ex attuli *B²* 582. tuum libri sese aiebat esse *Came-*
rarius. esse aiebat sese libri sumanum J 583. Atat *EFZ*
eracle E uerba michi *J.* mihi uerba *F* cum *BEJ* 584. michi
J sub ripuit *J.* subripuit (sub m. 2. in ras.) *B* 585. pulchre *EJ.*
pulchere B excenturiatus *Dousa* es *Pius. est libri expuncto ex*
expucato ut vid. B. ex puncto E. expugno J inmanipulo *J.* manipulo
Scaliger 586. Intritico *BEJ* faciillum ex facillime *E²* 587. re-
 peries *F, Bothius. reperias BJZ. repperias E* 588. Cap. praem.

THERAPONTIGONVS

Mále vale, male sí tibi.

Quíd ego faciam? máneam an abeam? sícin mihi esse os
óblitum?

Cúpio dare mercédem, qui illunc úbi sit conmonstrét mihi. 590

*E*²*J* habeo *ex* abeo *in ras.* *E*³ ualeatque *E* sit tibi *ex* tibi
sit *J* 589. Quid *ex* Quod *B*² abeam *ex* aueam *B.* habeam *J*
sícín *Fleckeisenus.* sícine *B.* sícine *EJFZ* sublitum *Ussingius*
590. commonstret *BJ.* cōmostret *ex* comostret *E*² michi *E*

ACTVS V

CVRCVLIO

Antiquom poétam audivi scrípsisse in trágoédia,
 Múlieres duás peiores ésse quam unam: rés itast.
 Vêrum mulierém peiorem, quam haéc amicast Phaédromi,
 Nón vidi aut audivi neque pol díci nec fingí potest
 Péior: quae ubi med hunc habere cónspicatast ánulum, 595
 • Rógat unde habeam. 'Quíd id tu quaeris?' 'Quía mi quae-
 sitóst opus.'

Négo me dicere: út eum eriperet mánum ea arripuit mórdicus.
 Vix foras me abrípui atque effugi. ápage istane canículam.

597. Mordicus ex hoc loco affert glossarium Plautinum: cf. Ritschelius *Opusc. philol. vol. II p. 247*

Act. V sc. 1. PARASITVS CVR̄, dein versus sine scriptura B.
 PARASITVS *E: idem J cohaerens cum v. 590 591. Antiquom (Anti*
m. 2 in 11 litt. spatio) B. Antiquum J poétam B intragoedia BJ
 592. peioras *E una. res. ex res una E³. una. res Z: corr. Pyl-*
lades ita st B. ita est EJ 593. hec E amica est BEJ
 phedromi *BEJ 594. aut audivi Fleckeisenus. neque audiui libri*
 fingi (*i prior ex 2 litt. m. 2) B. fringi J 595. peior Pylades.*
Ritschelius Nov. exc. Pl. p. 27. peior quam haec est libri, nisi quod
 hec *E: integra verba eicit Fleckeisenus que ubimet (t eras.) hunc*
 habere *E. que ubi me hunc habere JFZ. quae ubi me habere hunc*
initio servato Gruterus. quae extemplo ubi med hunc habere Fleck-
eisenus conspicata st (st m. 2 ex sta) B. conspicata est EJ
 596. quidē (*ē eras.) E queris J quia ex quā E³ mihi BE.*
 michi *J quaesitost ex quaesito est E³. quaesito st B. quesito est*
J 597. manum ea Ritschelius Opusc. phil. vol. II p. 248. manum
libri. manum meam Fleckeisenus arripuit ex eripere E³ 598. ab-
 ripui *Lambinus. arripui libri. proripui inter alia Muellerus Pros. Plaut.*
p. 707 adn. atque (que s. v.) J appage EJ inde istane vel
 a me istane canículam *Muellerus l. s. s.*

PLANESIVM. PHAEDROMVS. CVRCVLIO.
THERAPONTIGONVS

PLANESIVM

Phaédrome mi, properá.

PHAEDROMVS

Quid properem?

PLANESIVM

Párasitum ne amíseris.

Mágná res est.

PHAEDROMVS

Núllast mihi: nam quam hábui absumpsi céleriter. 600
Téneo: quid negótist?

PLANESIVM

Rogita unde ístunc habeat ánulum:

Páter istum meus géstitavit.

CVRCVLIO

Át pol mea matértera.

PLANESIVM

Máter ei uténdum dederat.

CVRCVLIO

Páter tuos rusúm mihi.

PLANESIVM

Núgas garris.

Act. V sc. 2. PLANESIVM · PHEDR OMVS · CVRCVLIO · MILES.,
dein versus sine scriptura B. PLANESIVM VIRGO. PHEDROMVS
ADOLESCENS EIDEM CVR̄ MILES EJ, nisi quod EIDEM om. J
599. Phaédrome mi *Fleckeisenus*. Phedrome JFZ. Phedrome (P *add.*
m. 2) B. hedrome E 600. Mana J nulla est BE. nulla est
est J michi J nam quam habui absumsi celeriter B. nūquam
abituri assumpsi celerier E, quod corr. E³. numquam (e corr.) abiit
absumpsi celerier J Celeriter ad sequentia (Tene) rettulit Acidalius
601. Teneo: quid *Bothius*. Plan. Teneo. Phaed. Quid libri. Plan. Tene.
Phaed. Quid *Camerarius* negotii (i *add. m. 2*) st B. negotii (ex
negostin *m. 3*) E. negotii est J. negotii Z unde istuc J. istunc unde
Z habeat (t *add. m. 2*) E 602. *Curculionis person. praem.* EJFZ
istum//// J meus ex meum E³ gestavit EJFZ P///// (LA *er.*)
At B. Plan. At (Ac J) EJFZ. a *Muellerus Pros. Pl. p. 9* pol mea
Pylades. mea libri. prius mea *Ussingius* mater tera B 603. *Person.*
om. EJFZ illi *Guyetus* pater tuos rusum mihi *Gruterus*. pater tuos
(ex *uois m. 3*) rursum tibi E. pater uo is risum tibi B. pater tuus
rursum tibi JFZ

CVRCVLIO

Sóleo: nam proptér eas vivo fácilis.

Quíd nunc?

PLANESIVM

Obsecró, parentes né meos mihi próhibeas. 605

CVRCVLIO

Quíd ego? sub gemmáne abstrusos hábeo tuam matrem ét
patrem?

PLANESIVM

Líbera ego sum náta.

CVRCVLIO

Et alii múlti qui nunc sérviant.

PLANESIVM

Énimvero irascór.

CVRCVLIO

Dixi equidem tíbi unde ad me hic pervénerit:
Quótiens dicundúmst? elusi mílitem, inquam, in álea.

THERAPONTIGONVS

Sálvos sum: eccum quém quaerebam. quíd agis, bone vir?

CVRCVLIO

Aúdio: 610

Sí vis tribus bolís vel in chlamydem.

THERAPONTIGONVS

Quín tu is in malám crucem
Cúm boleis, cum búlbis? redde míhi iam argentum aut vír-
ginem.

604. "p̄pt̄ nā soleo éas *E* 605. quid *ex* quod *E*³. Phaed. Dic *Ussingius* nemeos *BJ* michi *J* 606. sub (*b ex m m. 2*) *B*. sub *ex* Sul. (*pers. not.*) *E* gemman *J*. gemman *ex* geminā *E*³. geminam *Z* habeatur *E* 607. ego sum *in ras.* *B* 608. *Phaedromo initium tribuit Seyffertus Stud. Plaut. p. 3: fortasse recte unde ex uide E*³ adme *B* perueniret *EZ: corr. Saracenus* 609. dicendum est *BEJ* inalea *J* 610. Saluos (*s s. v.*) *J* equum *J. om. F* quem *s. v. B. om. EJFZ: corr. Pius* querebam *BEJ* CVR̄ *in ras. B*². PH. *EJZ: in F persona erasa est: corr. Pius* 611. uelin *EZ*. uelim *JF* clamidem *BEJ* is *ex* es *E*³. es *B* inmalam *BJ*. in (*ex e m. 3*) malam *E* 612. cumbolis *J*. cum bolis *E*³ *FZ* bullis *EJFZ* redde mihi iam *Pylades*. redde etiam *libri, nisi quod etiam om. F*. reddin etiam *Dousa (?)*. etiam redde *Fleckeisenus*. redde mi aut *Muellerus Pros. Pl. p. 576*

CVRCVLIO

Quód argentum, quas tú mihi tricas nárras? quam tu vír-
ginem

Mé reposcis?

THERAPONTIGONVS

Quam áb lenone abdúxisti hodie, scélus viri.

CVRCVLIO

Núllam abduxi.

THERAPONTIGONVS

Cérte eccistam vídeo.

PHAEDROMVS

Virgo haec líberast. 615

THERAPONTIGONVS

Méane ancilla líbera ut sit, quam égo numquam emisí manu?

PHAEDROMVS

Quís tibi hanc dedít mancúpio aut únde emisti? fác sciam.

THERAPONTIGONVS

Égo quidem pro istác rem solvi áb tarpezitá meo:
Quam égo pecuniám quadruplicem abs téd et lenone aúferam.

PHAEDROMVS

Quí sceis mercarí furtivas átque ingenuas vírgines, 620

613. *Nonius p. 8, 15*: Tricae sunt impedimenta et implicationes
..... Plautus *Curculione*: 'quod argentum, quas ... narras'

613. *Pers. om. F* quod ex quid *E*³ quod tu argentum,
quas mihi *Bothius. Ritschelius Proleg. p. 136* quas mihi *JF*

614. *Quanne Muellerus Pros. Pl. 553* ablenone *J* abduxisti *Z*:
cf. Ritschelius Nov. exc. Pl. p. 75. abduxti *BF*. ab duxsti *ex* ad duxsti

*E*³. adduxti *J* hocedie dubitanter *Ritschelius l. modo comm.* tu
hodie *Fleckeisenus* 615. *Curc. praef. Pylades, Phaedr. BJZ: om.*

JF ab duxi *B*. adduxi *EJ: corr. E*³ hec *J* libera est
libri 616. *Mean libri* ancilla ante ancilla *del. E*² nunquam

ex numquam *B* manu *ex* manum *ras. E* 617. hanc *ex* han *E*³
mancipio libri 618. ego quidem herle *Muellerus Pros. Pl.*

p. 748 rem solvi pro istac *Guyetus.* pro istac resolvi *Dousa*
ab trapezita libri, nisi quod abtrapezita *J* 619. *Versum Phaedromo*

tribuit Demelius Annal. iur. hist. ed. Rudorff vol. I (a. 1861) p. 352
iure vituperatus a Voigtio Mus. Rhen. vol. XXVII (a. 1872) p. 169

adn. quam ego quadruplicem pecuniam *Muellerus Pros. Pl. p. 554*
abste *BEJ*. abs ted *Guyetus. Ritschelius Nov. exc. Pl. p. 36:*

cf. tamen Opusc. phil. vol. III p. 122 ab lenone *Fleckeisenus.* at-
que lenone *Hermannus: alia Muellerus l. s. scr.* 620. scies *EJFZ,*

Ámbula in ius.

THERAPONTIGONVS

Nón eo.

PHAEDROMVS

Licet ántestari?

THERAPONTIGONVS

Nón licet.

[PHAEDROMVS

Iuppiter te male perdat: intestatus vivito.]

CVRCVLIO

Át ego quem licét te.

PHAEDROMVS

Accede huc.

THERAPONTIGONVS

Sérvom antestari? vide.

CVRCVLIO

Ém ut scias me líberum esse.

PHAEDROMVS

Ergo ámbula in ius.

THERAPONTIGONVS

Ém tibi. 624. 625

CVRCVLIO

Ó cives, civés.

THERAPONTIGONVS

Quid clamas?

idem ex scias B. scis Pius furtitivas B V. 621—627 tractavit Voigtius Mus. Rhen. vol. XXVII (a. 1872) p. 168 sqq. 621. noneo J. non ego E. non eo E³. non ego Z: corr. Pius licet Z. licet te BEJF. licetne Muellerus Pros. Pl. p. 116 622. Versum spurium esse vidit Guyetus at te Iuppiter Fleckeisenus disperdat Aldina 623. Curc. praef. Robertus. Mil. libri. Phaed. Ussingius te. Phaed. Accede Robertus. te accede BEJZ. tu accede F: Phaed. Tu accede Angelius Mil. Servom Robertus. Curc. Seruō J. Curc. Serum (m in ras.; dein spat. 2 litt.) B. Curc. Seruum (prior u e corr. m. 3) E. Curc. Seruum FZ uide Camerarius. Mil. Vide BEJFZ. Curc. Vide Ussingius 624. 625. Curc. praem. E J F Z. Mil. B, sed erasa postea em Ribbeckius de part. p. 33. hem libri Phaed. Ergo Gz. ergo BEF. Mil. ergo JZ Mil. Em tibi Ussingius. em tibi BE. hem tibi JFZ 626. Phaed. praem. B O om. B Post clamas B² personae spatio nullo Ph inseruit quidē (ē er.) E tibi istum Guyetus. istum tibi libri

PHAEDROMVS

Quíd tibi istum táctiost?

THERAPONTIGONVS

Quía mi lubitumst.

PHAEDROMVS

Áccede huc tu: ego íllum tibi dedám: tace.

CVRCVLIO

Phaédrome, obsecró, serva me.

PHAEDROMVS

Támquam me et geniúm meum.

Míles, quaeso te út mihi dicas, únde illum habeas ánulum,
Quém parasitus híc te elusit.

PLANESIVM

Pér tua genua te óbsecro, 630

Út nos facias cértiores.

THERAPONTIGONVS

Quíd istuc ad vos áttinet?

Quaéراتis chlamydem ét machaeram hanc, únde ad me per-
vénerit.

CVRCVLIO

Út fastidit glóriosus.

THERAPONTIGONVS

Mítte istum, ego dico ómnia.

CVRCVLIO

Níhil est quod ille dícit.

PHAEDROMVS

Fac me cértiorem, te óbsecro.

tactio est libri 627. mihi JFZ. mihi//// (1 ut vid. erasa) B.
 michi E lubitum est B. libitum est EJ tibi illum JF
 628. Initium Planesio tribuit Seyffertus Stud. Plaut. p. 3, fortasse recte
 Phedrome BEJ tamqua B. tanq J met JFZ. idem ex metin E
 meum om. Z: add. Pius 629. quaeso te Beckerus in Studemundi
 stud. vol. I p. 183. quaeso BFZ. queso EJ ut tu Ussingius. uti Bo-
 thius. tu Fleckeisenus michi J 630. ptua J. per////tua (pe er.) E
 631. ut nos facias ut nos facias J cerciores B 632. quaeratis
 ex quaratis B. queratis J. queratis E clamidem BEJ mache-
 ram BEJ admeperuenerit J. ad me pervenerint dubitanter Beckerus
 Studemundi Stud. vol. I p. 205 633. fastidit (d ex t m. 2) B Totum
 versum Curculioni tribuit Ussingius 634. Plan. praem. Ussingius
 Nichil EJ dicat F Planesio dat Lambinus, quae Phaedromo libri

THERAPONTIGONVS

Ego dícam: surge. hanc rem ágite atque animum advórtite. 635
 Patér meus habuit Périphanes Plothénius.
 Is príusquam moritur míhi dedit tamquám suo,
 Ut aéquom fuerat, fílio

PLANESIVM.

Pro Iúppiter!

THERAPONTIGONVS

Et íta me heredem fécit.

PLANESIVM

O pietás mea,
 Servá me, quando ego té servavi sédulo. 640
 Fratér, mi salve.

THERAPONTIGONVS

Quí ego istuc credám? cedo,
 Si véra memoras, quaé fuit matér tua?

PLANESIVM

Cleobúla.

THERAPONTIGONVS

Nutrix quaé fuit?

PLANESIVM

Archéstrata.

Ea mé spectatum túlerat per Dionýsia.

cerciolem *B* te obsecro *Bothius*. obsecro *libri* 635. *Novam scaenam incipiunt BE*, cuius superscriptio in *B* est MILES, in *E* EIDEM
 Personam om. *BEF* Ego (*E* add. m. 2) *B* surge (*et in marg.* al' surgite m. 3) *E*. surgite (*et sup. v. 1* surge) *J*. surgite *F*
 agite///// *J* ad uortite *E* 636. *Periphanes Pius*. *Periplanes libri* Plothenius scripsi exempli causa: cf. *Epid. v. 434*, ubi Plate-
 nius *B*. planesium *libri*, quod falsum esse vidit *Acidalius* *Periphanes*
repetens et Planesio tribuens, unde *Hem Periphanes Fleckeisenus*
 637. prius quam *B* 638. equum *BJ*. equum *E* 639. *Ther. pers.*
om. B ita *Gz.* iste *libri*. isti *Bothius*. istic *Weisius*. is *Ussingius*
 O add. sup. v. *E*³: idem *Weisius*: om. *BEJFZ* 640. *An ser-*
vas? 641. qui ego istuc credam *Fleckeisenus*. qui credam ego istuc
libri. qui ego credam istuc vel qui credam ego istuc tibi *Muellerus*
Pros. Pl. p. 712, ut tamen plura turbata esse suspicetur nec ad eun-
 dem cum antecedentibus haec versum spectare 642. que *EJ*
 643. *Cleobula* (*ob e corr. et ula in ras.*) *B*, ubi in margine *Cleobi m. 1*
ceteris abscissis. *Clebula J* que *BEJ* *PL* inseruit spatio nullo
*B*² arthestrata *B*. arche strata *J* 644. per dionisia *E*. per-

* * * * * 645

Postquam illo ventumst, iam ut me conlocáverat,
 Exóritur ventus túrbo: spectacula íbi ruont:
 Ego pértimesco: ibi mé nescio quis árripit
 Timidam átque pavidam néc vivam nec mórtuam:
 Nec quó me pacto abstúlerit possum dícere. 650

THERAPONTIGONVS

Memini ístanc turbam fíeri: sed tu díe mihi,
 Ubi is ést homo, qui té subripuit?

PLANESIVM

Néscio.

Verum húnce servavi sémper mecum una ánulum:
 Cum hoc ólim perii.

THERAPONTIGONVS

Cédo ut inspiciam.

CVRCVLIO

Sánane es,

Quae istí conmittas?

PLANESIVM

Síne modo.

THERAPONTIGONVS

Pro Iúppiter! 655

Hic ést ego quem tibi mísi natalí die:

dionisia *BJ* Post hunc versum lacunam merito statuit *Fleckeisenus*, cuius nullum in libris indicium: aliquid turbatum esse senserat *Geppertus* ad *Dionysia* scribens 646. post quam *B* uentum est libri iam s. v. *E* collocauerat libri 647. ex oritur *B* spectacula ibi//// (ibi e corr.: post ibi 3 litt. er.) *B*. specta cum lacuna c. 6 litt. (quam explevit spectacula scribendo m. 3: eadem in marg. al' spectatores) *E*. spectacula *Z*. spectatores *JF* ruunt libri 648. ego me *E* ibi *Kampmannus de Ab* p. 20. tum ibi libri nescioquis me vel me nescioqui *Bothius* arripuit *JF*. abripit *Lambinus*. *Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 765* 650. nequeo *F* 651. Memini istanc *Gulielmius*. Meministin hanc (n e corr. ut vid.) *B*. Meministin hanc *EJFZ* Sed (non sed) libri 652. surripuit (subripuit *E*) libri 653. seruavi (a ex i) *B* 654. hoc ex olim perii ut vid. *B* olim (o e corr.) *B* credo (r del. m. 3) ut *E*. credo quid *J* in-spitiam *E* CVR̄ Sanan es *B*, *Acidalius*. PHE sananes *E*. Phaed. Sanan es *JFZ* 655. que *BJ*. que *E* committas libri 656. ego quem tibi *Guyetus*. *Mahlerus l. s. scr. p. 11*. quem ego tibi libri. quem tibi ego *Fleckeisenus* misi (ut et tibi) in ras. *B*

Tam fáçile novi quám me. salve, méa soror.

PLANESIVM

Fratér mi, salve.

PHAEDROMVS

Deós volo bene vórtere

Istám rem vobis.

CVRCVLIO

Ét ego nobis ómnibus:

Tu ut hódie adveniens cénam des soróriam,

660

Hic núptialem crás dabit: promíttimus.

PHAEDROMVS

Tace tú.

CVRCVLIO

Non taceo, quándo res vortít bene.

Tu istáne desponde huic, míles: ego dotém dabo.

THERAPONTIGONVS

Quid dótis?

CVRCVLIO

Egone? ut sémper dum vivát me alat.

PHAEDROMVS

Ultro hércle dico: mé lubente féceris.

665

THERAPONTIGONVS

Sed léno hic debet nóbis trigintá minas.

PHAEDROMVS

Quam ob rem ístuc?

657. tamfacile *J* soror mea *B* 658. *Phaedr. pers. om. Z*
 659. nobis *Z* *Curc. pers. del. E³* 661. *Pers. Mil. (post dabit) del. Acidalius*
Promittitin Acidalius 662. *Phaed. pers. add. Acidalius: om. BEJ. Ther. pers. praem. FZ* taceo *ex teceo B* uortit *ex uertit E². uortat J*
 663. *Post desponde num scriptum fuerit huic in J nunc quidem incertum* huic. *Mil. ego F* 664. *Pers. corr. Bothius: Phaed. libri Curc. pers. del. E³* ego me *J*. ego ne *E* uiuat *ex iuuat E³* me alat *FZ*. med alat *BJ*. me dalat *E* 665. *Phaedromo dedi quae militi tribuunt libri, nisi quod M. eras. in B: Curculioni continuat Pistoris, initium Curculioni, finem (me l. f.) Therapontigono Ussingius adsignat* Ultro *Gz.* uerum libri dicit *Acidalius* lubente *Camerarius*. iubente libri, nisi quod *u e corr. B*
 666. *Mil. Sed Pistoris. et libri* 667. obrem *BE* *Curc. inserit B* enim ille *Gz.* ille libri. illic *Fleckeisenus* ita *om. Z: corr. Pylades* mihi *om. F*

THERAPONTIGONVS

Quia enim ille ita repromisit mihi,
Si quisquam hanc liberali adseruisset manu,
Sine controversia omne argentum reddere.
Nunc eamus ad lenonem.

CVRCVLIO

Laudo.

PHAEDROMVS

Hoc prius volo

670

Meam rem agere.

THERAPONTIGONVS

Quid id est?

PHAEDROMVS

Ut mihi hanc respondeas.

CVRCVLIO

Quid cessas, miles, hanc huic uxorem dare?

THERAPONTIGONVS

Si haec vult.

PLANESIVM

Mi frater, cupio.

THERAPONTIGONVS

Fiat.

CVRCVLIO

Bene facis.

PHAEDROMVS

Sponde, miles, mi hanc uxorem?

THERAPONTIGONVS

Spódeo.

CVRCVLIO

Et ego huic dotem una spódeo.

668. quis quam *B* liberalias *E* asseruisset *BJ*. seruisset *E*669. controuersia (con *s. v. m. 3*) *E*. contra uersia *B* reddere
Scaliger. Gulielmius. redderet libri 670. Nunc *Ussingius. Phaed.*Nunc *libri* adlenonem *BJ* Cure. Laudo *Ussingius. Mil. Laudo*
libri hic *Z* prius (*r add. m. 3*) *E* 671. Post Quid ut vid. est*erasum B* 673. Si (*S e corr.*) *B* hec *J* uult *B* mi *ex Fr B*674. spondes ne miles mihi *BE*. spondes me miles michi *J*. spon-
desne mihi miles *F*. sponden mihi miles *Muellerus 'Nachtr.' p. 103*675. Phaed. *praem. B* huic dotem una *Gz.* hoc idem unum
libri. huic cibum una Acidalius Phaedromo tribuens. a me huic

PHAEDROMVS

Lepidé facis. 675

THERAPONTIGONVS

Sed eccúm lenonem incédit thensaurúm meum. 676—678

CAPPADOX. THERAPONTIGONVS. PHAEDROMVS.
PLANESIVM

CAPPADOX

Argentariís male credi qui áiunt, nugas praédicant:

Nam ét bene et male crédi dico: id ádeo ego hodie expér-
tus sum. 680

Nón male creditúr qui numquam réddunt, sed prorsúm perit.

Vélut decem minás dum hic solvit, ómnis mensas tránsiit:

Póstquam nil fit, clámore hominem póscó: ille in ius mé vocat.

Péssume metuí, ne mi hodie ápuđ praetorem sólveret.

Vérum amici cónpulerunt: réddit argentúm domo. 685

Núnc domum properáre certumst.

THERAPONTIGONVS

Heús tu, leno, té volo.

victum *Fleckeisenus*. huic quidem victum *Muellerus* 'Nachtr.' p. 105*Phaedromo extrema verba dedi, quae Therapontigono libri, Curculioni Fleckeisenus adsignant* Post hunc versum lacunam statuit admodum probabiliter *Fleckeisenus* 676—678. *Phaedromi pers. praem. B**Act. V sc. 3* CAPADOX *B*. CAPPADOX · EIDEM · LENO · C · *E*.

LENO CAP · MILES · PHEDROMVS · ADOLESCENS · PLANESIVM ·

VIRGO *J* 679. Argentariis (*A in 3 litt. sp.*) *B* qui aiunt *ex*quia iunt *man. Camerarii B* predicant *B* 680. Nam etiam *F*.nam et male (male eras.) *E* Nam nec bene nec *Lambinus*, undenec bene nec *Bothius* ego hodie *Bothius*. hodie ego *EJFZ*. ho-die *B* ex pertus *B* Post hunc versum nonnulla intercidisse puto

velut haec:

Quí cunctanter réddunt illis mále ego credi exístumo.

681. Non *ex Nā E^s*. nam *Z* nunquam *B* prorsus *Z* 682. uel ut *B*.velut hic *Pylades*. vel hic *Ussingius* ·x· *E* dum hic *Lambinus*.dum libri mensis *E^sFZ* 683. Post quam *BJ* nihil *B*. nichil *EJ*clamore (e erasa et denuo add. m. 3) *E* in (i add. m. 3) ius*E*. inius *J* ille: in ius me voca *Scaliger* 684. pessu me *E*ne mihi *Pylades*. nemihi *ex* nemini et ne e corr. *B*. nemini *E*. neminis *E^s*. nememini *JFZ* aput *J* . pretorem *BJ* 685. Antecompulerunt (sic *BEJ*) parva ras. in *J*. contulerunt *Casaubonus*reddet *JF* 686. certum st *B*. certumst *ex* certust *E^s*.

PHAEDROMVS

Ét ego te volo.

CAPPADOX

Át ego vos nolo ámbos.

PHAEDROMVS

Sta sis ílico.

Átque argentum própere propera vómere.

CAPPADOX

Quid mecúmst tibi?

Aút tibi?

THERAPONTIGONVS

Quia ego ex te hódie faciam pílum catapultárium
 Átque ita te nervó torquebo, ítidem ut catapultaé solent. 690

PHAEDROMVS

Délicatum te hódie faciam cúm catello ut áccubes,
 Férreo ego dico.

CAPPADOX

Át ego vos ambo ín robusto cárcere

Út pereatis.

THERAPONTIGONVS

Cóllum obstringe, abdúce istum in malám crucem.

PHAEDROMVS

Quídquid est, ipse íbit potius.

690. *Nonius p. 552, 12*: Catapulta, iaculum celer vel sagitta. *Plautus in Curculione*: 'Atque ita . . . torquebo ut . . . solent'
 691 sq. *Nonius p. 199, 11*: Catellae . . . Neutrum, a catulis, si milititer diminutivum. *Plautus Curculione*: 'Delicatum . . . ferro ego dico'

certum est *J* tuleno *J* 687. uos s. v. add. *B* uolo *F*
 ambo *E* stasis *EZ* illico ex ilico *E*³ 688. *Phaedr. pers. praem. Fleckeisenus* mecum est tibi libri. tecum est mihi *Bothius*:
 cf. v. 689 689. aut tibi *Luchsius Hermae vol. XIII (a. 1878)*
p. 498. aut tecum aut (*dein 2 litt. sp.*) *B.* aut tecum aut *EJFZ.*
 aut tecum *Pius* quia ego exte hodie *BEJ.* quia hodie ex te ego
F. quia ex te hodie *Pylades.* quia ego ex te *Camerarius.* quin ego
 te *Muellerus Pros. Pl. p. 554* 690. torquebo hodie *Muellerus Pros. Pl. p. 554*
 itidem om. *Nonius* catapulte *B.* catapulte *E*
 691. *Phaed. pers. praem. Pistoris: om. libri* accumbes *F* 692. ferreum *Bothius*
 at e corr. *B* inrobusto *BJ.* inrobusto (*n add. m. 3*)
E 693. ab duce *B.* obduce *J* inmalam *B* 694. quid quid

CAPPADOX

Pró deum atque hominúm fidem.
Hócine pacto me índemnatum átque intestatum ábripi? 695
Te, óbsecro, Planésium, et te, Phaédrome, auxilium út feras.

PLANESIVM

Fráter, obsecró te, noli hunc índemnatum pérdere:
Béne et pudice mé domi habuit.

THERAPONTIGONVS

Haúd voluntate íd sua:
Aésculapio huíc habeto, quóm pudica's, grátiam.
Nám si is valuissét, iam pridem quóquo posset mitteret. 700

PHAEDROMVS

Ánimum advortite húc, si possum hoc ínter vos conpónere.
Mítte istunc. accéde huc, leno: dícam meam senténtiam,
Sí quidem voltis quód decrero fácere.

THERAPONTIGONVS

Tibi permíttimus.

CAPPADOX

Dúm quidem hercle ita iúdice, ne quísquam a me argentum
aúferat.

THERAPONTIGONVS

Quódne promistí?

est *BJE*. quicquid *EZ*. in marg. at quid *E*³ 695. hoccine libri
pacto me *Gz*. pacto libri nisi quod pactum *F*. pacto hinc
Fleckeisenus. pacto vi *Muellerus* 'Nachtr.' p. 79 adn. indempna-
tum *BEJ* abripi *Gz*. me arripi libri. me abripi *Lambinus*
696. Te obsecro *Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 765*. obsecro
libri phedrome *BEJ* feratis *JF* 697. te e corr. ut vid. *B*
índemnatum *Pius*. condempnatum libri 698. pudice (e e corr.)
B *Phaed. pers. inseruit in ras. B*² haud ex aut *E*³. haut *B*
699. esculapio *E* hanc *Ussingius* q ex q̄ ut vid. *E*³. quod
JFZ pudica es libri 700. si uoluisset (post si er. uó) *E*. si uo-
luisset *JFZ*: si valuisset *Hermolaus* quoque *EJFZ*: corr. *Hermolaus*
mittere ex mitteret ras. *E*. mittere *Z* 701. *Person. om. B*: exhibet in
ras. *E* aduerte *EJFZ* huc si *Muellerus Pros. Pl. p. 23*. si libri. ego
si *Fleckeisenus* Ante componere eras. sententia *E* componere *BEJ*.
sententia componere *Z* 702. istuc *B* leno om. *EJFZ* 703. siquidem
B (cum ras. post m) J uultis *BE* decreto *J*. de crero ex de cretro
*E*³ qđ decrero facere in 23 l. sp. *B*² *Ther. pers. restituit Bo-*
thius, Cappadocis exhibent libri 704. *Capp. pers. praem. Bothius, om.*
libri iudeces *B* nequis quā *B*. nequisq̄ *J* ame *BJ* 705. quod

CAPPADOX

Promisi? quí?

THERAPONTIGONVS

Lingua.

CAPPADOX

Eadem núnc nego. 705

Dícundi, non rém perdundi grátia haec natást mihi.

THERAPONTIGONVS

Níhil agit: collum óbstringe homini.

CAPPADOX

Iámiam faciam ut iússeris.

THERAPONTIGONVS

Quándo vir bonú's, responde hoc quod rógo.

CAPPADOX

Roga quód lubet.

THERAPONTIGONVS

Prómistin, si líberali quísqum hanc adsererét manu,
Te ómne argentum rédditurum?

CAPPADOX

Nón conmemini dícere. 710

THERAPONTIGONVS

Quíd? negas?

CAPPADOX

Nego hércle vero. quó praesente? quo ín loco?

THERAPONTIGONVS

Mé ipso praesente ét Lycone tárpezita.

CAPPADOX

Nón taces?

ne libri. quod Geppertus promisti EJ. promisisti BE³FZ
 promisi? qui Bothius. qui promisi libri Verba lingua — nego Cappadoci tribuunt EJFZ. Scaliger nunc ex non E³ 706. dicendi BEJ. discendi F. ditandi Pius et Acidalius rem (m in ras.) B
 perdendi (endi in ras.) B. perdendi EJ gratia hec (hec s. v. m. 2) B. haec gratia JFZ. hec gratia E nata est BEJ 707. Nichil EJ Capp. pers. restituerunt Pius et Acidalius: Phaedr. libri praebent iam iam BEJ 708. bonus es libri hoc quod Fleck-eisenus. quod libri qid' E lubet ex iubet E³ 709. promistin B, Scaliger. promisistin EJFZ liber aliquis quam EJ assereret BEJ 710. cōmemini ex c̄ memini E³. commemini J. commeni B 711. presente B in loco J 712. Cure. praef. B

6*

THERAPONTIGONVS

Nón taceo.

CAPPADOX

Non égo te flocci fácio: ne me térrites.

THERAPONTIGONVS

Me ípso praesente ét Lycone fáctumst.

PHAEDROMVS

Satis credó tibi.

Núnc adeo, ut tu scíre possis, léno, meam senténtiam, 715
 Líbera haec est, híc huius frater ést, haec autem huius ést soror.
 Haéc mihi nubet, tu huíc argentum rédde: hoc iudiciúm
 meumst.

CAPPADOX

Hércle istam rem iúdicasti pérfidiose, Phaédrome:
 Ét tibi oberit ét te, miles, dí deaeque pérdunt.

THERAPONTIGONVS

Tu aútem in nervo iám iacebis, nísi mi argentum rédditur. 720

CAPPADOX

Tú me sequere.

THERAPONTIGONVS

Quó sequar te?

CAPPADOX

Ád tarpezitám meum,

ipso om. *JF* presente *BJ* lycone ex licone *J*. licone
E trapezita *BEFZ*. trapezeta *J* nontaces *B*. non (*n post. ex m*)
 taces *E*. *Militi haec verba dat Ussingius Ceterum hunc v. et se-*
quentem delet Guyetus 713. Ther. pers. praem. EFZ. Curc. B.
totum versum Capp. tribuit Ussingius Capp. pers. inserunt E³Z: om.
reliqui 714. Pers. add. E³Z: om. BEJF meipso *E* presente *B*
 licone *EJ* factum est *BEJ* 715. leno om. *JF* 716. hec *J*
 hic hic *F* An huius hic? est om. *Fleckeisenus* hec *EJ* huius
 est *Luchsius de genet. pron. p. 44.* illius (*ill e corr.*) *B*. illius *EJFZ*.
 illiust *Fleckeisenus: cf. Ritscheli Op. philol. vol. II p. 684* soror
 est *F* 717. hec *J* meum est libri *V. 718. 719 huc revocavit*
Acidalius, quos libri praebent post v. 720 718. hercle (*her rubricator*
ex h = haec) *E* per fidio se *B* phedrome *BEJ* 719. te s.
 v. *B* dii *J*. di ex dię ras. *E* deae que *B*. deęque *E*
 pdiunt (*ante p 2 litt. erasae et p e corr.*) *B*. pduint (*i s. v.*) *J*
 720. cf. 718. 719 *Person. add. E³* inneruo *J* mihi *BE*. michi *J*
 721. Tum *Acidalius* ego te *Pylades. Muellerus Pros. Pl. p. 650,*
 non libri tarpezitam *Ritscheli Op. philol. vol. II p. 525.* trapae-
 zitam *B*. trapezitam *EFZ*. trepe zeta *J*

Ád praetorem: nam ín de rem solvo ómnibus quibus débeo.

THERAPONTIGONVS

Égo te in nervom, haud ád praetorem hinc rápiam, ni argen-
túm refers.

CAPPADOX

Égo te vehementér perire cúpio, ne me néscias.

THERAPONTIGONVS

Ítane vero?

CAPPADOX

Ita hércle vero.

THERAPONTIGONVS

Nóvi ego hos pugnós meos. 725

CAPPADOX

Quíd tum?

THERAPONTIGONVS

Quid tum,² rógitas? hisce ego sí tu me inritáveris,
Plácídum te hodie réddam.

CAPPADOX

Age ergo récipe hoc actutúm.

THERAPONTIGONVS

Licet.

PHAEDROMVS

Tú, miles, apud mé cenabis: hódie fient núptiae.

THERAPONTIGONVS

Quaé res bene vortát mi et vobis.

722. ad pretorem B. adp̄torem J soluo (prior o ex a m. 1 et
post. in ras. m. 3) E. resoluo Z 723. Person. om. B in nervom
Pylades. in neruo EFZ. inneruo BJ haud ex aut E³ ad pre-
torem B. adp̄torem J ni (ex in m. 3) argentum E. in argen-
tum J referas F 724. Person. om. J te s. v. J ne me
Bothius. ne tu me libri. ne tu Guyetus hauscias Seyffertus Stud.
Pl. p. 4 725. Person. om. J Ita ne J 726. Quid tu EJFZ
bis irritaueris BEJ 727. Placidū dum J recipe hoc actu-
tum Fleckeisenus. recipe actutum libri, nisi quod ac tutum E. recipe.
Ther. At actutum Ussingius licet lenonī tribuens. recipe iam actutum
Geppertus Ante Licet Ther. pers. restituit Pylades, Phaedromum
exhibent libri 728. Pers. restituit Pylades: om. libri miles (s s. v.) J
aput J caenabis J. cenabis ex cenebis E fient ex feient ras. E
nuptie E 729. Pers. om. F que BJ uortant F mihi librī,
nisi quod michi J Cantor add. Bothius. om. spatio 9 litt. relicto E:

CANTOR

Spéctatores, plaúдите.

*sine spatio BJZ. Auctor praebet F Plaudite F, Hermolaus. Plau-
dite plaudite BEJZ Addit B² haec:*

PLAVTI CVRCVLIO EXPLI CIT
INCIPIIT (P ex I) PROLVGVS IN CASSINA

*haec autem E: PLAUTI CVRCULIO EPLICIT. (super P ras.) INCIPIIT
CASSIANI PLOGUS*

OTTO & LEHMANN
Buchbinderei
DRESDEN N.

